ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΤΟΣ 8ον
Αρ. 391

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΠΛΕΝΕΤΕ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ «GRUNIL
ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΣΑΣ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ

LONGO A.
Fortifiant de l'organisme entier à la base des testicules
glandes à sécrétion interne
du Dr G. Kamarioti
LABORATOIRE LONGO

LONGO
Εἰδικὸν
δι' ἐξησθενημένους

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΔΙ' ΟΡΜΟΝΩΝ
ΛΟΓΚΟ Α΄ δι' ἄνδρας — ΛΟΓΚΟ Β΄ διὰ γυναῖκας

Παρασκευάζονται ἀπὸ εἰδικὰ τονωτικὰ ἀδενικὰ ἐκχυλίσματα πρὸς τόνωσιν τῶν ἐσωεκκριτικῶν ἀδένων οἵτινες τόσον πολὺ συντελοῦσιν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας καὶ τῶν σωματικῶν δυνάμεων

Ἐνδείκνυνται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς καταπτώσεως, εἰς συμπτώματα νευρασθενείας καὶ ὑπερκοπώσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς.

Ἡ διάρκεια τῆς θεραπείας δέον νὰ συνεχισθῇ ἀπὸ ἑνὸς μέχρι δύο μηνῶν ἀναλόγως τῆς σοβαρότητος τῆς παθήσεως

Κανένα ἀπὸ τὰ φημιζόμενα φάρμακα δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ τὰς σκευασίας
ΛΟΓΚΟ Α΄ καὶ ΛΟΓΚΟ Β΄
διότι τὰ Λόγκο δὲν ἐμπεριέχουσιν ἐπιβλαβεῖς διεγερτικὰς ἢ ἐρεθιστικὰς οὐσίας, ἀλλὰ μόνον θεραπευτικάς, ἤτοι
ΕΙΔΙΚΑ ΤΟΝΩΤΙΚΑ ΑΔΕΝΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 – ΑΘΗΝΑΙ
Εἶναι ἐγκεκριμένα παρὰ τοῦ Ὑπουργ. Ὑγιεινῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109.392,11/12/28 ἀποφάσεως.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.–
43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙ
ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ
Ο "ΦΟΙΝΙΞ"
Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς διαφόρους ἰαματικὰς πηγάς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ΙΩΝΟΣ 5, παραπλεύρως θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἰαματικα τεχνητὰ Λουτρὰ τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων ΑΙΔΗΨΟΥ—ΜΕΘΑΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ, μὲ βάσιν το θαλάσσιον ὕδωρ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἰαματικῶν πηγῶν. Ἰατρικαι συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεία ἀνακαίνισις.
Ὧραι ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π. μ.—8 μ. μ.

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ
Μόνον μὲ τὸ ἀβλαβέστατον Ἀμερικανικὸν καλλυντικὸν FRANKS CLEAR TONE δὲν θὰ ἔχετε πλέον εἰς τὸ πρόσωπόν σας πανάδες, ἡλιοκαύματα, ἐξανθήματα καὶ λοιπὰς ἀσχημίας. Μὲ τὴν χρῆσιν τοῦ FRANKS CLEAR TONE θὰ ἔχετε πάντοτε τὸ πρόσωπόν σας καθαρόν, ἁβρὸν καὶ δροσερόν, χωρὶς νὰ χρησιμοποιεῖτε πλέον τὴν πούδραν καὶ κρέμαν. Μόνον μία δοκιμὴ καὶ θὰ πεισθῆτε διὰ τὰ ἀποτελέσματά του. Πωλεῖται 85 δραχμὰς εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεῖα. Γενικὸς ἀντιπρόσωπος Π. Ντεϊμεντές, Ἑρμοῦ 25α Ἀθῆναι. Ζητοῦνται Ἀντιπρόσωποι.

ΚΑΤΩ Η ΜΠΟΥΓΑΔΑ!
Ἡ Γερμανικὴ Ἐπιστήμη παρουσιάσε τὸ νέο θαῦμα:
"GRUNIL"
Τὸ Grunil ἀπαλλάσσει κάθε νοικοκυρὰ ἀπὸ τὴν πολυήμερο καὶ καταστικὴ μπουγάδα, διότι χωρὶς τρίψιμο πλένει τὰ ροῦχα μόνο του ἐντὸς μιᾶς ὥρας.
Τὸ Grunil δὲν ἔχει καμμίαν σχέσι μὲ τὰ γνωστὰ καὶ ἄγνωστα παρασκευάσματα ποὺ καταστρέφουν τὰ ροῦχα. Ἀποζημιώνομεν καὶ τὸ ἐλαφρότερο ροῦχο ἂν πάθῃ τὴν παραμικρὰν φθοράν.
Πωλεῖται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας.
Γεν. Ἀντιπρ. Π. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
— Ἀθῆναι, Λέκα 21α. —

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ
Νὰ βάφετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας
ARTI
καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.
Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 61 μοδέρνους χρωματισμούς.
Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1. Ὧραι 9—11 π. μ. καὶ 4—7 μ. μ.
Ἀριθ. τηλεφ.: 7-62.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκία ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 152 τριώροφος ἐκ μπετὸν ἀρμέ: ἄνω ὄροφος δωμάτια ὀκτώ, δεύτερος ὄροφος δωμάτια πέντε μὲ αὐλήν, ὅλα τὰ χρειώδη, γκάζι, ἠλεκτρικό. Τιμὴ 1.200.000. Πληροφορίαι ἔναντι καφφενεῖον.

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΝΙΚΟΛ. Β. ΔΑΜΙΑΝΟ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ
Ἀναλαμβάνονται παντὸς εἴδους δικαστικαὶ ὑποθέσεις παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις.
Εἰδικότης: Φορολογικαί, Διοικητικαὶ καὶ ἐν γένει Οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις. Ὧραι γραφείου 8—9 καὶ 4—5 μ. μ.

ΑΝΑΙΜΙΚΟΙ, ΚΑΧΕΚΤΙΚΟΙ, ΕΞΗΝΤΛΗΜΕΝΟΙ, ΑΝΟΡΕΚΤΟΥΝΤΕΣ, ΣΠΛΗΝΙΑΡΗΔΕΣ, ΧΡΟΝΙΩΣ ΕΛΟΝΟΣΟΥΝΤΕΣ, ΘΕΡΑΠΕΥΘΗΤΕ ΡΙΖΙΚΩΣ ΔΙ' ΟΛΙΓΟΗΜΕΡΟΥ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΑΣΤΕΡΙΝΗΣ
Γ. Ε. Τ.

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ΑΡΤΙ
Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ (Τοῦ Ντριὲ)

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Α. FOGAZZARO

Η ΜΑΛΓΑΡΗ

Τὸν παληὸ καιρό, σὲ πανάρχαια χρόνια, ἕνας μεγάλος ποιητὴς ἦταν βασιλῆᾶς σὲ μιὰ χώρα μακρυνὴ καὶ πήγαινε κάθε μέρα στὴν ἀκροθαλασσιὰ καὶ τραγουδοῦσε. Καὶ τόσο πολὺ τὸν συγκινοῦσαν τὰ τραγούδια του τὰ ἴδια, ποὺ ἀπ' τὰ μάτια του ἔτρεχαν δάκρυα, καὶ τὰ δάκρυα κυλοῦσαν στὸν ὠκεανὸ καὶ γίνονταν μαργαριτάρια.

Ἐδῶ λοιπὸν καὶ τρακόσια περίπου χρόνια, ἕνας ψαρᾶς καθὼς ψάρευε, ἔβγαλε ἀπ' τὰ νερὰ τ' ὠμορφότερο ἀπ' αὐτὰ τὰ μαργαριτάρια καὶ τὸ χάρισε στὸ Δόγη τῆς Βενετίας. Κι' ὁ Δόγης τὤδωσε δῶρο στὴν ἐξοχωτάτη Κονταρίνα Κονταρίνι, τὴν σύζυγο ἑνὸς ἀπ' τοὺς μεγιστᾶνες τῆς δημοκρατίας του.

Ἡ Κονταρίνα, ὡραία, πλούσια κι' ἐνάρετη ἀρχόντισσα, ἦταν ὑπερβολικὰ δυστυχισμένη. Τρία χρόνια ὕστερ' ἀπ' τὸ γάμο της, εἶχε χάσει τὸ μόνο της παιδί. Δώδεκα χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ κεῖνον τὸν καιρό, κι' ὅμως οὔτε αὐτή, οὔτε ὁ ἄνδρας της, τολμοῦσαν νὰ ἐλπίσουν πῶς ὁ Θεὸς θὰ τοὺς ἔστελνε ἕναν ἄλλο θησαυρὸ στὴ θέσι τῆς μικρῆς νεκρῆς, ποὺ τοὺς ἐπῆρε.

Μιὰ μέρα, ἡ Κονταρίνα ἔβγαινε ἀπ' τὴ γόνδολά της, γιὰ νὰ μπῇ ν' ἀκούσῃ τὴ λειτουργία στὴν ἐκκλησία τοῦ Σὰν Τζανίπολο, ὅταν τὴν πλησίασε μιὰ φτωχὴ γυναῖκα, συνοδευομένη ἀπὸ δυὸ ἀδύνατα παιδάκια, καὶ τῆς ἐζήτησε κλαίοντας ἐλεημοσύνη.

Ἡ Κονταρίνα τῆς ἔδωσε ἕνα τσεκίνι κι' ἡ ζητιάνα φώναξε, γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της:

—Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῇ, ἐξοχωτάτη, ἐσᾶς καὶ τὰ παιδιά σας! Εὔχομαι στὴν Παναγία Παρθένο νὰ δίνῃ στὸ σπίτι σας κάθε χαρά!...

Ἡ ἀρχόντισσα ταράχτηκε ἀπ' τὰ λόγια τῆς ζητιάνας, ποὺ τῆς θύμισαν τὴν πεθαμμένη κόρη της, καὶ μπῆκε στὴν ἐκκλησία, ὅπου ἕνας παπᾶς κήρυττε τὸν θεῖο λόγο καὶ διηγόταν τὴν ἱστορία τῆς Ρωμαίας Κορνηλίας, ποὺ ὅταν τὴ ρώτησαν ποιὰ εἶνε τὰ στολίδια της, ἔδειξε τοὺς γυιούς της.

—Ἄχ! συλλογίστηκε ἡ πονεμένη μητέρα. Τί ὡραῖα ποὺ θἆταν ἄν, ἀντὶ τοῦ μαργαριταριοῦ, ποὺ μοῦ πρόσφερε ὁ Δόγης, εἶχα ἀκόμα τὴν ἀγαπημένη μου μικροῦλα!...

Ὕστερ' ἀπ' τὴ λειτουργία, καθὼς γύριζε στὸ παλάτι της, ἡ Κονταρίνα ἀποκοιμήθηκε μέσ' στὴν γόνδολά της κι' ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τῆς λέῃ τ' ἀνεξήγητα αὐτὰ λόγια:

—Ἂν δὲν θέλεις νὰ τὴ χάσῃς, πρόσεχέ την ἀπ' τὴν ποίησι κι' ἀπὸ τὴ μουσική!

Ἡ ἀρχόντισσα ξύπνησε ἀπότομα, τρομαγμένη ἀπ' τὸ παράξενο ὄνειρό της καὶ γεμάτη ἀνησυχία. Καθὼς ἔμπαινε στὸ παλάτι της, ἄκουσε μέσα μιὰ μεγάλη ταραχὴ ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες της ποὺ μάλωναν.

Μόλις τὴν εἶδαν οἱ ὑπηρέτες, ἔτρεξαν κοντά της ὅλοι μαζὺ κι' ἡ Κονταρίνα κατώρθωσε, μὲ μεγάλο κόπο, νὰ καταλάβῃ πῶς ὁ ἕνας κατηγοροῦσε τὸν ἄλλο, γιατὶ ἄφησαν τὴν ἐξώπορτα τοῦ παλατιοῦ ἀνοιχτή.

Τὴν ὥρα λοιπὸν αὐτή, κάποιος εἶχε μπεῖ, φαίνεται, στὸ παλάτι γιὰ νὰ κλέψῃ, ἔχοντας μαζύ του κι' ἕνα μικρὸ κοριτσάκι. Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ εἶχε ἀπομείνει στὸ παλάτι καὶ τὸ βρῆκαν ὁλομόναχο στὸ θάλαμο τῆς κυρίας των, πλαγιασμένο σὲ μιὰ ἀσημένια κούνια, ποὺ ἦταν ἀδειανὴ ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια, ἀπὸ τότε δηλαδὴ ποὖχε πεθάνει ἡ μοναχοκόρη τῆς ἀρχόντισσας.

Ἡ Κονταρίνα, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἄφησε ἕνα ξεφωνητὸ χαρᾶς, τοὺς ἀπομάκρυνε μὲ μιὰ χειρονομία ὅλους κι' ἔτρεξε γρήγορα στὴν κάμαρά της.

Ἐκεῖ εἶδε ἀληθινὰ μέσα στὴν ἀσημένια κούνια ἕνα κοριτσάκι, μωρὸ σχεδόν, λευκὸ σὰν ἀλάβαστρο, μὲ μάτια ποὺ εἶχαν τὸ χρῶμα τῆς θάλασσας. Ἡ μικροῦλα εἶχε ξυπνήσει τώρα κι' ἔκλαιγε... Μόλις εἶδε ὅμως τὴν ἀρχόντισσα, ἔπαψε ξαφνικὰ τὰ κλάματα κι' ἅπλωσε τὰ μικρά της χέρια, σὰν νὰ τὴν προσκαλοῦσε κοντά της.

Ἡ Κονταρίνα τῆς χαμογέλασε καί, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔτρεξε στὸ μέρος ὅπου φύλαγε τὰ κοσμήματά της. Εἶδε τότε κατάπληκτη πῶς τὸ σκέπασμα τῆς κοσμηματοθήκης ἦταν ἀνοιγμένο καὶ πῶς τὸ ξακουσμένο μαργαριτάρι τοῦ Δόγη ἔλειπε μέσ' ἀπὸ τ' ἄλλα πετράδια.

Κατάλαβε ἀμέσως πῶς ὁ Θεὸς εἶχε διαβάσει τὴ σκέψι της καὶ πῶς εἶχε πραγματοποιήσει τὸν πόθο της ν' ἀποκτήσῃ, ἀντὶ τοῦ μαργαριταριοῦ τοῦ Δόγη, ἕνα κοριτσάκι.

Τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά της, ἔντυσε ἀμέσως τὴ μικρὴ μὲ τὰ φορέματα τῆς γλυκειᾶς της πεθαμμένης κόρης καὶ φώναξε τὸ σύζυγό της γιὰ νὰ τοῦ διηγηθῆ τὸ θαῦμα ποῦχε γίνει.

Ὁ ἐξοχώτατος Τζοβάνι Κονταρίνι, ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὴ γυναῖκα του καὶ κατάλαβε πὼς κάποιος κλέφτης εἶχε ἁρπάξει τὸ μαργαριτάρι τῆς Δόγισσας καὶ τῆς εἶχε ἀφήσει στὸ παλάτι τὴν κόρη του. Βλέποντας ὅμως τὴ γυναῖκα του τόσο εὐτυχισμένη, δὲν τῆς εἶπε τὴ σκέψι του καὶ δέχτηκε νὰ υἱοθετήση τὴ μικρή.

Κι' ἐπειδὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔτυχε νἄναι ἡ γιορτὴ τῆς Ἁγίας Μαργαρίτας, οἱ δυὸ σύζυγοι βάφτισαν τὴ μικρὴ κόρη καὶ τῆς ἔδωσαν τ' ὄνομα Μαργαρίτα, ὄνομα ποὺ εἶνε κιόλας συγγενικὸ μὲ τὸ μαργαριτάρι.

Ὅταν ἡ μικρὴ Μαργαρίτα ἄρχισε νὰ μιλάη, πρόφερνε τ' ὄνομά της τραυλὰ «Μαλγαρή», καὶ τὸ πρόφερνε τόσο ὡραῖα, ποὺ τῆς ἔμεινε γιὰ πάντα.

Ἡ Μαλγαρὴ λοιπὸν μεγάλωνε μὲ μιὰ ἀπίστευτη γρηγοράδα καὶ μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ λευκότητά της καὶ τὴν γοητευτικὴ ὠμορφιά της, ἦταν πειὰ ἡ ὡραιότερη κοπέλλα τῆς Βενετίας.

Οἱ ὑπηρέτες τοῦ σπιτιοῦ τῶν Κονταρίνι ζήλευαν τὴν ὡραία αὐτὴ κόρη καὶ ψιθύριζαν μεταξύ τους, ὅτι ἀσφαλῶς θὰ καταγότανε ἀπὸ τσιγγάνους ἢ κλέφτες.

Ἡ Μαλγαρὴ ὅμως εἶχε τόσο εὐγενικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τόσο γλυκειὰ φωνή, ποὺ κάθε παρόμοια ὑποψία γιὰ τὴν καταγωγή της φαινόταν ἀπίστευτη, ἂν ὄχι κωμική.

Εἶχε ἐξαιρετικὴ εὐαισθησία ἡ πανέμορφη κόρη καὶ ὕφος πάντα χαρούμενο. Διασκέδαζε, ἔπαιζε ὅλη τὴν ἡμέρα, γελοῦσε ἀδιάκοπα μ' ἕνα πρόσχαρο γέλιο ἀσημένιο, ποῦμοιαζε μὲ κελάϊδισμα πουλιοῦ.

Ἂν ὅμως ἔβλεπε νὰ γίνεται μπροστά της καμμιὰ πρᾶξι ἄγρια ἢ κακή, ἂν ἔλεγαν οἱ ἄλλοι καμμιὰ ἱστορία πόνου ἢ δυστυχίας, ἂν τύχαινε νὰ μαλώσουν ποτὲ ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα της, κυριευόταν ἀμέσως ἀπὸ μιὰ βαθειὰ καὶ σιωπηλὴ μελαγχολία.

Μιὰ νύχτα καλοκαιρινὴ —ἡ Μαλγαρὴ ἦταν τότε τεσσάρων χρόνων— ἀπὸ τὸ κανάλι ὅπου ἦταν χτισμένο τὸ παλάτι τῶν Κονταρίνι, πέρασε μιὰ βάρκα μ' ἕναν τραγουδιστή, ποὺ συνώδευε τὸ τραγοῦδι του μὲ τὴν κιθάρα του.

Ἡ Μαλγαρή, ποὺ κοιμόταν στὸ πλευρὸ τῆς μητέρας της, ξύπνησε ἀμέσως, πετάχτηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι της κι' ἔμεινε ἀκίνητη, ἀκούγοντας τὴ φωνὴ τοῦ τροβαδούρου, ποὺ χανόταν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἁγίου Ἀλβιζίου. Ἔπειτα, ὅταν ἡ φωνὴ ἔσβυσε ἐντελῶς, ἡ νέα ἔπεσε ξαφνικὰ κάτω στὸ πάτωμα λιπόθυμη.

Ὅταν συνῆρθε κι' εἶδε πὼς βρισκόταν στὸ κρεββάτι της, παρακάλεσε νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ ξαναπάη στὸ παράθυρο καὶ ν' ἀκούση ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴ μουσικὴ καὶ τὰ τραγούδια.

Ἡ μεγαλείτερή της εὐχαρίστησι ἦταν νὰ βρίσκεται στὴν ἐξοχή...

Κυριευμένη ἀπὸ ἕναν φοβερὸ πυρετό, ἡ ὡραία μικρούλα παραμιλοῦσε τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες, ἔχοντας πάντα τὴν ἰδέα πὼς κάποιος τὴν ἐφώναζε, πὼς ἔπρεπε νὰ φύγη, πὼς δὲν ἦταν Βενετσάνα, πὼς εἶχε ἀκούσει μιὰ φωνὴ ἀπ' τὴν πατρίδα της.

Κι' ἀγκαλιάζοντας τὴν Κονταρίνι, τῆς ἔλεγε καὶ τῆς ξανάλεγε:

— Μητέρα, μητέρα! Πήγαινέ με ἐκεῖ ποὺ σοῦ ζητῶ... στὴ μουσικὴ καὶ στὰ τραγούδια!...

Τότε ἡ Κονταρίνα θυμήθηκε τὰ λόγια ποῦχε ἀκούσει μέσα στ' ὄνειρό της τὴν ἡμέρα ποὺ γύριζε ἀπ' τὴν ἐκκλησία, κι' ἀποφάσισε ν' ἀπομακρύνη τὴ μικρὴ ἀπὸ κάθε μουσικὴ καὶ ποίησι.

Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ γίνη, ὅσο βρισκόντουσαν στὴ Βενετία, ποὺ ἀντιλαλοῦσε ἀπ' τὰ λαλούμενα καὶ τὰ τραγούδια, ἡ Δόγισσα ζήτησε ἀπ' τὸ σύζυγό της νὰ φύγουν γιὰ τὴ Σύρα, ἕνα μικρὸ νησὶ ἑλληνικό, ὅπου ὑπῆρχαν πανέμορφα παλάτια, χτισμένα μέσα σὲ δάση ἀπὸ ἐληόδεντρα, δάφνες καὶ πορτοκαλλιές, ἀπέναντι στὴ θάλασσα.

Στὸ νησὶ αὐτό, ποὺ τὸ ὥριζε ἡ οἰκογένεια Κονταρίνι, δὲν κατοικοῦσαν παρὰ μονάχα κάμποσοι περιβολάρηδες, οἱ ἐργάτες ποὺ καλλιεργοῦσαν τὰ χτήματα τῶν Κονταρίνι ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ λίγοι φτωχοὶ ψαράδες.

Ὁ ἐξοχώτατος Κονταρίνι ἀποκρίθηκε στὴ γυναῖκα του πὼς αὐτὸ ποὺ τοῦ ζητοῦσε, ἦταν τρέλλα καὶ πὼς δὲν μποροῦσε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' τὴ Βενετία. Ἡ γυναῖκα του ὅμως τὄβαλε πεῖσμα κι' ἀναχώρησε μόνη της μαζὺ μὲ τὴ Μαλγαρή.

* * *

Ἀμέσως μόλις ἔφτασε ἡ Βενετσάνα ἀρχόντισσα στὸ νησί, ἀπαγόρευψε στοὺς κατοίκους τῆς Σύρας νὰ τραγουδοῦν καὶ νὰ παίζουν μουσικὰ ὄργανα.

Ἡ Κονταρίνα ἔδωσε ἀκόμα διαταγὴ νὰ μὴ σημαίνουν τὶς καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν, γιατὶ τὴ βραδυὰ ποὺ ἔφτασαν ἐκεῖ, ἡ Μαλγαρὴ εἶχε κατασυγκινηθεῖ, ἀκούγοντάς τες νὰ χτυποῦν μέσα στὴν ἁρμονία τῶν κυμάτων καὶ τοῦ ἀνέμου.

Ἡ Μαλγαρὴ ἔπαιζε τώρα πολὺ σπάνια καὶ ποτὲ σχεδὸν δὲν ἐγελοῦσε. Ἡ μεγαλείτερή της ὅμως εὐχαρίστησι ἦταν νὰ βρίσκεται στὴν ἐξοχὴ ἢ κοντὰ στὴ θάλασσα καὶ νὰ περνάη τὶς ὧρες της πεσμένη ἐπάνω στὴν ἀμμουδιὰ καὶ γροικῶντας τὴν ἀπέραντη μελωδία τῆς Μεσογείου.

Κι' ὅσο μεγάλωνε, διάβαζε ἀχόρταγα βιβλία κι' ἔμενε ὧρες κι' ὧρες κλεισμένη μέσα στὴ βιβλιοθήκη τοῦ μεγάρου της, σκυμμένη πάνω σὲ χοντρούς, χρυσόδετους τόμους.

Μιὰ μέρα, ἡ μητέρα της τὴν ἔπιασε νὰ διαβάζη Τορκουᾶτο Τάσσο, μὲ τὰ μάτια της ἀστραφτερὰ καὶ τὴν ὄψι ξαναμμένη, σὰν νἄχε μεθύσει ἀπ' τοὺς στίχους.

Ἀμέσως τότε ἡ Κονταρίνα, θέλοντας νὰ τὴν προφυλάξη ἀπ' τὸν κίνδυνο ποὺ τὴν ἀπειλοῦσε, διέταξε κι' ἔκαψαν ὅλα τὰ βιβλία τοῦ ποιητοῦ ποὺ βρίσκονταν στὸ μέγαρο.

Ὁ ἐξοχώτατος Κονταρίνι μονάχα δυὸ—τρεῖς φορὲς τὸ χρόνο πήγαινε στὴ Σύρα κι' ἔμενε ἐκεῖ μονάχα τρεῖς ἡμέρες. Στὴν ἀρχὴ εἶχε ὀργισθεῖ γιὰ τὴν τρέλλα, ὅπως ἔλεγε, τῆς συζύγου του, ἀλλὰ κατόπιν εἶχε συνηθίσει στὴν ἀλλαγὴ αὐτή.

Ἡ Μαλγαρὴ θλιβόταν ὁλόψυχα, βλέποντας τὴν ψυχρότητα ποὺ ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ πατέρα της καὶ τῆς μητέρας της καὶ πολλὲς φορὲς εἶχε παρακαλέσει νὰ ξαναρχίσουν τὴν παληὰ ζωή τους, χωρὶς νὰ ξέρη τὸ μυστικὸ τῆς καταγωγῆς της καὶ τῆς φυγῆς της ἀπ' τὴ Βενετία, ποὺ τὴν ἀπόδιδε σὲ μιὰ ὁλότελα παιδιάτικη ἰδιοτροπία τῆς ἀρχόντισσας.

Μὰ ἡ μητέρα της τὴν εἶχε ἐξορκίσει μὲ χάδια στὴν ἀρχή, μὲ δάκρυα ἔπειτα νὰ μὴν ἐπιμένη σ' αὐτὸ κι' ἡ Μαλγαρὴ δὲν ξαναμίλησε πειὰ γιὰ τὴ Βενετία καὶ τὴν καταγωγή της.

Μιὰ μέρα —ἡ Μαλγαρὴ ἦταν τότε δεκατριῶν χρόνων— μιὰ ὑπηρέτρια τῶν Κονταρίνι, ἐπειδὴ διώχτηκε ἀπ' τὸ σπίτι, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὴν κυρία της, πῆγε καὶ φανέρωσε στὴ μικρὴ μὲ ποιὸν τρόπο βρέθηκε μέσ' στὸ παλάτι, λέγοντάς της πὼς τὴν εἶχε παρατήσει ἐκεῖ κάποιος τσιγγάνος ἢ κάποιος κλέφτης.

Ἡ Μαλγαρὴ ἀνατρίχιασε, γίνηκε χλωμότερη ἀπὸ μαργαριτάρι, ἔτρεξε στὴ μητέρα της καὶ τῆς εἶπε πὼς εἶχε μάθει τὴν ἀληθινή της ἱστορία ποὺ τῆς τὴν ἔκρυβαν τόσον καιρό.

Ἡ Κονταρίνα τότε, τρέμοντας ἀπὸ λαχτάρα, τῆς ἀποκάλυψε ὅλη τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ ὡραῖο ὠχρὸ πρόσωπο τῆς Μαλγαρὴ φωτίστηκε ἀπὸ μιὰ φλόγα μυστικὴ σὰν τοῦ θυμοῦ.

— Ναί, μητέρα! εἶπε. Νοιώθω κι' ἐγὼ πὼς δὲν εἶμαι τσιγγάνα, πὼς εἶμαι ἕνα μαργαριτάρι. Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ αὐτό; Ἂν τὸ πῶ στὸν ἀέρα, δὲν θὰ μοῦ ξαναδώση τὸ κίτρινο χρῶμα τοῦ μαργαριταριοῦ, οὔτε καὶ ἡ θάλασσα θὰ μὲ ξαναπάρη πίσω. Ἐξήγησέ μου ὅμως τώρα, γιατὶ θέλεις νὰ μὴν τραγουδᾶ καὶ νὰ μὴν παίζη ὄργανο ἐδῶ κανένας καὶ γιατὶ δὲν μ' ἄφησες νὰ διαβάζω ἐκεῖνο τὸ βιβλίο μὲ τὰ τόσο ὤμορφα τραγούδια;

Ἡ Κονταρίνα δὲν θέλησε ν' ἀπαντήση σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι καὶ ἡ Μαλγαρὴ δὲν ἐπέμεινε. Ἔσκυψε μονάχα στ' αὐτὶ τῆς μητέρας της καὶ τῆς ψιθύρισε, καταφιλῶντας την:

— Θέλω νὰ γυρίσω στὴ Βενετία!...

Τὴν ἴδια βραδυά, ἡ κοπέλλα κατέβηκε στὴ θάλασσα, σ' ἕνα μέρος ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ μαύρους βράχους, ὅπου τὸ νερὸ ἀκινητοῦσε πάνω στὴν ψιλὴ καὶ φωτεινὴ ἄμμο κι' ὅπου τὰ ψηλὰ ἰσκιερὰ πεῦκα, ποὺ ὑψώνονταν ἐπάνω ἀπὸ τ' ἄλση μὲ τὶς δάφνες, ἔψελναν σὲ κάθε φύσημα τοῦ ἀνέμου, ποὺ περνοῦσε ἀπ' τὶς κορφές των, γλυκοὺς σκοπούς.

Τῆς Μαλγαρὴ τῆς φαινόταν πὼς ποτέ της δὲν ἀγάπησε τόσο πολὺ τὴ θάλασσα. Καί, καθὼς τὸ συλλογιζότανε αὐτό, ἀφέθηκε νὰ γλυστρήση ἐπάνω στὴν ἄμμο, ἁπλώθηκε κοντὰ στὴν ἄκρη τοῦ κύματος κι' ἄρχισε νὰ βρέχη τὰ πόδια της καὶ τὰ μαλλιά της.

Τὸ κῦμα ἦταν τόσο ἁπαλό, τόσο τρυφερό, τόσο λικνιστό, ποὺ ἡ Μαλγαρὴ ἄρχισε νὰ μιλάη σιγὰ—σιγὰ μαζύ του καὶ νὰ τοῦ λέη τὰ μυστικά της καὶ τοὺς πόθους της.

Καὶ σιγὰ—σιγὰ ἄρχισε καὶ τὸ κῦμα νὰ τῆς ἀνταποκρίνεται καὶ νὰ τῆς τραγουδάη γλυκόλογα τραγούδια στ' αὐτιά της...

Ὁ οὐρανὸς εἶχε τώρα σκοτεινιάσει κι' ἡ ἀπέραντη θάλασσα ἔσμιγε μαζύ του στὸν ὁρίζοντα τὸν μακρυνό, ἀλλὰ ἡ μικρὴ Μαλγαρὴ δὲν ἀπομακρυνόταν ἀπὸ κεῖ. Σὲ λίγο, μὴ ξέροντας, ἂν εἶνε κοιμισμένη ἢ ξυπνητή, εἶδε μακρυά της νὰ σαλεύουν ἀμέτρητες λάμψεις ἀσημένιες. Κι' ἡ λάμψεις αὐτὲς φεγγοβολοῦσαν σὰν μάτια ἀνθρώπινα καὶ τὰ μάτια αὐτὰ τὴν κύτταζαν καὶ τῆς γνέφανε σιγανά....

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

(Σελίδες Ἡμερολογίου).

Ὅλη ἡ φιλολογικὴ καὶ θεατρικὴ ζωὴ τῶν τελευταίων εἴκοσι ἐτῶν θὰ παρελάση μέσα στὶς σπαρταριστὲς αὐτὲς σελίδες. Τὰ κουτσομπολιὰ τῶν φιλολογικῶν κύκλων, τὰ μυστήρια τῶν θεατρικῶν παρασκηνίων, τὰ σκανδαλάκια, οἱ ἔρωτες, ἡ φιλοδοξίες, οἱ καυγάδες κλπ. Μὲ δυὸ λόγια μιὰ ζωὴ ταραχώδης, γεμάτη τρικυμίες, ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τοῦ συγγραφέως, ποὺ ἀφοῦ τὸν ἔδειραν τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ, ὅταν ὑπηρετοῦσε ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ στὰ καράβια, ἔξαφνα βρέθηκε στὴ θεατρικὴ καὶ φιλολογικὴ ἀνεμοζάλη.

Ἀπὸ τὴν καμπίνα τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ ἔξαφνα μέσα στὸ καμαρίνι τῆς πρωταγωνιστρίας. Ὕστερα ἀπὸ τὴ θάλασσα ἡ γυναῖκα, ἢ μᾶλλον κάτι περισσότερο, ἡ θεατρίνα, δηλαδὴ ὅλες ἡ γυναῖκες μαζύ, κάθε βράδυ καὶ σὲ ἀλλοιώτικη ὄψι καὶ διαφορετικὴ μορφή. Καὶ ὅλα αὐτὰ σὲ ἀνέκδοτα αὐτοτελῆ, σὲ κάθε φύλλο μας καὶ ἀπὸ ἕνα, γραμμένα μὲ εἰλικρίνεια, μὲ χιοῦμορ, μὲ τύπους ζωντανούς, ποὺ ἔζησαν καὶ ἔδρασαν στὴν Ἑλλάδα τὴν τελευταία εἰκοσαετία.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ι. Θ.

Μία δεσποινὶς ἐκ τῶν κοσμικῶν τύπων, ποὺ τὴν διακρίνει περσοναλιτὲ στὴ φυσιογνωμία της, στὸ ντύσιμό της, στὸ ὕφος της. Ἐκτάκτως σπορτίβ. Φανατικὴ θιασῶτις τοῦ Γκόλφ, σωφάρει λίαν ἐπιδέξια. Ἀποφεύγει τὰς πολυπληθεῖς δεξιώσεις καὶ παρευρίσκεται μόνον σὲ ὅσες εὑρίσκεται ἡ συντροφιὰ ποὺ προτιμᾶ.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ κυριώτερον κοσμικὸν γεγονὸς τῆς ἐποχῆς ἀπετέλεσαν οἱ γάμοι τῆς Δνίδος Ἰρὲν Ν. Μακκᾶ μετὰ τοῦ κ. Ἀντ. Σκέντερ.

— Ἡ νύμφη, θαῦμα θελκτικῆς εὐμορφιᾶς, μὲ τουαλέττα κρὲπ—μαριγιὰν καὶ σὲ φόρμα καλλιτεχνική, ὥστε ν' ἀποδίδη ἐντύπωσι ἀναγλύφου.

— Ὁ διάκοσμος τοῦ σπιτιοῦ φαντασμαγορικός, παντοῦ κομψοτεχνήματα τιμαλφῆ, ὁ λουλουδένιος διάκοσμος περίφημος.

— Ὡραῖες τουαλέττες, ἐξαιρετικὲς κορμοστασιές, χαριτωμένες φυσιογνωμίες.

— Τὸ «κορτέζ» τῆς νύμφης ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθηροτάτη νεολαία: Ἀλεξ. καὶ Λίλιαν Ν. Μακκᾶ καὶ αἱ δύο μὲ «σὶκ» λευκὰ φορέματα, δὶς Σοφία Μελᾶ ρὸζ τουαλέττα, Ἄννα Βλαχοπούλου μὲ λευκά, Δάμαρ Φρατζῆ ρόζ, Ντέπη Ἀντωνοπούλου ρόζ, Μ. Φραντζῆ ἄσπρα, Τσαλίκη κόκκινη μουσσελίνα, Κὰν ρὸζ κρὲπ—σατέν, Μελᾶ ρὸζ ἐμπριμέ, Ποσειδῶν ρὸζ κρὲπ—σατέν, Σταυροπούλου μπλὲ τυρκουὰζ μουσσελίνα.

— Ἐπίσης παρευρέθησαν κ. καὶ κ. Σκέντερ, ἡ κ. Σταθάτου, ἡ κ. Χόλλαντ, ἡ κ. Μυταράκη, κ. καὶ Δελαγραμμάτικα, κ. καὶ κ. Δασίου, κ. καὶ κ. Π. Μακκᾶ, κ. καὶ κ. Μπένιση, κ. καὶ κ. Γ. Μακκᾶ, κ. καὶ κ. Ἀργυροπούλου, κ. καὶ κ. Ν. Ἀπέργη, κ. καὶ κ. Καλλιφρονᾶ, κ. καὶ κ. Παντελίδη, κ. καὶ κ. Κάμπερμπατς, κ. καὶ κ. Σωτηροπούλου, κ. καὶ κ. Νικολαΐδη, κ. καὶ κ. Κ. Ἀλεξανδρῆ, κ. καὶ κ. Ζαρίφη, ὁ κ. Κ. Μελᾶς, κ. καὶ κ. Σγοῦτα, κλπ.

— Τὸ κυλικεῖον ἐκτάκτως ἐκλεκτό. Ἐπηκολούθησε σουπὲ θαυμάσιο.

— Προχθὲς ἡ κατὰ Πέμπτην χορευτικὴ ἑσπερὶς εἰς τὸ «Σέσιλ». Παροῦσαι αἱ κομψότεραι Κηφισιώτισσες.

— Ρεκὸρ θαυμαστικῶν ψήφων εἶχε ἡ κ. Νάντα Κυριακοῦ μὲ ἁπλούστατο καὶ ἐκτάκτως καλλιτεχνικὸ ἀπογευματινὸ μαῦρο φόρεμα «Βισνέ».

— Χάρμα δροσερῆς εὐμορφιᾶς ἡ κ. Λιλὴ Λούρου μὲ μουσσελίνα μαύρη καὶ μπλὲ—σιὲλ λουλούδια, βέστα βελουδένια ἐπίσης μπλέ.

— Κομψὰ ντυμένη ἡ κ. Δρούλλια μὲ ρόζ.

— Ἀπὸ τὶς πλέον εὔμορφες ἐμφανίσεις αἱ δες Σεὼν Παπαϊωάννου, Ζ. Λοβέρδου μὲ μπλὲ-ρουὰ καὶ «σὶκ» καπέλλο μαῦρο βελουδένιο, Φ. Θεολόγη, Χ. Ποσειδῶν ρὸζ τουαλέττα, Κανάκη, Λοβέρδου, Ἀργυροπούλου, Μάτσα.

— Ἕνας τύπος γοητευτικῆς ὡραιότητος ἡ κ. Λουδ. Φωτιάδη μὲ μαύρη κομψοτάτη τουαλέττα.

— Ἰδιότυπη φυσιογνωμία σὲ τύπο πικάντικης εὐμορφιᾶς, ἡ δὶς Λολότα Δεσποζίτου.

— Τὸ χορευτικὸ γεῦμα τοῦ Γκόλφ συγκέντρωσε πολὺ κόσμο.

— Στὶς ἀνθοστόλιστες βεράντες κομψὲς ἐμφανίσεις, μεταξὺ αὐτῶν ἡ πλέον ἑλκυστικὲς φυσιογνωμίες ἡ κ. Ι. Σερπιέρη, ἥτις ἔφερε ἄσπρη τουαλέττα σὲ καλλιτεχνικὴ φόρμα, ἡ κ. Μαλαμίδη. ἡ κ. Δ. Λοβέρδου ἁρμονική, ὅπως πάντοτε, μὲ λευκά.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην χορευτικὴ βραδυὰ καὶ μπρὶτζ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ν. Θεοδωρίδη.

— Ἡ οἰκοδέσποινα ἐκτάκτως κομψὴ μὲ πράσινη φωτεινὴ μουσσελίνα, μοντέλλο «Βισνέ».

— Ἡ νεαρὰ δὶς Ντόρυ Θεοδωρίδη ὡραιοτάτη μὲ τουαλέττα «ἄπ—τοῦ—νταίητ» καφὲ—κόκκινη ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας, μὲ «κοὺπ» ἐντελῶς μοδέρνα.

— Ἡ μεγαλοπρεπὴς ἔπαυλις ἐκτάκτως καλλιτεχνικὰ ἐπιπλωμένη, αἴθουσαι σὲ ἁρμονικὸ σύνολον. ὡραῖα συντονισμένες ἡ στόφες μὲ τὰ λουλούδια καὶ ἀμπαζούρ.

— Μεταξὺ τῶν κεκλημένων κ. καὶ κ. Μιχαλαλοπούλου, κ. καὶ κ. Μαζαράκη, κ. καὶ κ. Φωτιάδου, κ. καὶ κ. Ναοὺμ κομψοτάτη μὲ μπὲζ-ρὸζ καὶ κρὲπ-σατέν, κ. καὶ δὶς Λ. Φορέστη κομψοτάτη μὲ ἄσπρη τουαλέττα καὶ βέστα γκρὶ-μπλὲ μὲ γοῦνα σὲ σχῆμα βραχιολίου στα μανίκια, κ. καὶ κ. Μελᾶ, κ. καὶ κ. Ἀντωνοπούλου, κ. καὶ δὶς Ν. Νικολαΐδη πολὺ εὔμορφη καὶ σιλουέττα ἐλεγκάντικη μὲ τουαλέττα χάρμα κομψότητος κρὲπ—σατὲν φραμπουὰζ καὶ μπολερὸ πολυτελὲς ἀπὸ «ἐρμὶν—ντ' ἐτέ».

— Τὸ χορευτικὸν «τερραὶν» στολισμένο ἀπὸ ἔμψυχα λουλούδια.

— Κυλικεῖον πλουσιώτατον.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21—419)
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 150 || Ἐξωτερικοῦ Λίρ. Ἀγγλίας Μία
» Ἑξάμηνος » 80 || Ἀμερικῆς δολλάρια 6.
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ Σελίνια 30.
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν
Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 3.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w 85th Str New - York U. S. A., ἐν Αἰγύπτῳ - Σουδὰν ὁ κ. *Χριστόδουλος Σαράφης*, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ***Γεώργ. Ἀντωνιάδης*** B. P. 445 Elisabethville Congo - Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: NEW YORK NEWS AGENCY, General P. O. Box 497, NEW YORK, CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

— Οἱ διστακτικοὶ ἄνθρωποι χάνουν τὴ μισή τους ζωή. Οἱ τολμηροὶ κερδίζουν κι' ἄλλη τόση.

— Τὸ μόνο θέλγητρο μερικῶν γυναικῶν εἶνε ἡ ἀπάθειά τους.

— Δὲν πρέπει νὰ ταπεινώνεται κανείς, παρὰ μόνο μπροστὰ στὴ μητέρα του.

— Ὅπως δὲν ὑπάρχει γραμματικὴ χωρὶς κανόνες, ἔτσι δὲν ὑπάρχει καὶ κοινωνία χωρὶς προλήψεις.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὁ συνεργάτης μας κ. ***ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ*** *μᾶς παρακαλεῖ νὰ δηλώσουμε ὅτι τὰ διάφορα κομμάτια του, ποὺ δημοσιεύονται σὲ μερικὰ ἑβδομαδιαῖα περιοδικά, ἀποτελοῦν πολὺ νεανική του ἐργασία, ἀντιγραμμένη ἀπὸ παλαιὰ περιοδικά, χωρὶς αὐτὸς νὰ ἔχη γνῶσιν καὶ οὔτε νὰ δώση σχετικῶς τὴν ἄδεια. Ἡ μόνη πρωτότυπη ἐργασία του ποὺ δημοσιεύεται σήμερα, εἶνε αὐτὴ ποὺ μπαίνει στὸ «Μπουκέτο».*

Α΄.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

Μιὰ συναρπαστικὴ σειρὰ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

γραμμένη ἀπὸ γνωστὸ λόγιο, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτοβιογραφίας γνωστοτάτου Ἕλληνος ἀστυνομικοῦ, ὁ ὁποῖος ἄφησε ἐποχὴ ὡς ἀρχηγὸς τῆς Καταδιώξεως Ἀθηνῶν μὲ τὴν δρᾶσι του καὶ τὰ κατορθώματά του.

Κατόρθωμα πρῶτο:

«ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΝΤΑ»

Β΄.

Ἐπίσης προσεχῶς στὸ «Μπουκέτο» τρία ὑπέροχα ἱπποτικὰ μυθιστορήματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν συνέχειαν τῶν ἀθανάτων «Τριῶν Σωματοφυλάκων» τοῦ Ἀλεξ. Δουμᾶ, γραμμένα ἀπὸ τὸν ἐπίσης μεγάλο Γάλλο συγγραφέα Πὼλ Φεβάλ:

α΄.— «Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΑΝΙΑΝ».
β΄.— «ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΘΟΥ».
γ΄.— «Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΡΘΟΥ».

Κανένα περιοδικὸ δὲν ἔχει τὴν ἐκλεκτὴν καὶ συναρπάζουσαν ὕλην τοῦ «Μπουκέτου», τὴ δροσιά του, τὴν ἐπικαιρότητά του, τὴν ποικιλία του.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ εἰκὼν τοῦ σημερινοῦ ἐξωφύλλου τοῦ «Μπουκέτου» εἶνε ἔργον τῆς Βιζὲ Λεμπρέν, παριστάνει τὴν ἴδια τὴν καλλιτέχνιδα μαζὺ μὲ τὴν κόρη της καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ἡ καλλιτέχνις μοδίστα ΑΝΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ἀνεχώρησε διὰ Παρισίους πρὸς προμήθειαν μοντέλλων τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μπενιζέλου 4 οἴκου της γυναικείων ἀμφιέσεων.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ἡ Κρητικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1841. Ἡ ἐλπίδες τῶν Κρητικῶν. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν. Ὁ Κουμουνδοῦρος ἀφίνει τὶς πανεπιστημιακές του σπουδὲς καὶ φεύγει γιὰ τὴν ἡρωϊκὴ μεγαλόνησο. Ἕνα περιπετειῶδες ταξεῖδι. Τὸ κυνηγητὸ ἐκ μέρους τῶν Τούρκων. Ὁ βομβαρδισμός. Ὁ κόσμος καίγεται κι' ὁ Κουμουνδοῦρος.... διαβάζει τὸν Πλούταρχο. Πῶς φτάσανε στὴν Κρήτη, κτλ. κτλ.

ΜΕΣΑ στοὺς μακροὺς αἰῶνας τῆς δουλείας της, ἡ Κρήτη δὲν ἔπαψε τοὺς ἀγῶνας γιὰ νὰ διώξη τοὺς ξένους κατακτητάς της, εἴτε Φράγκοι ἦσαν αὐτοὶ εἴτε Τοῦρκοι.

Μία ἀπὸ τὰς ἀναριθμήτους ἐπαναστάσεις της ἦταν καὶ ἡ τοῦ 1841. Τὸ 1841 εἶχε ριζώσει στὸν Κρητικὸ λαὸ ἡ πεποίθησι ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ τοὺς βοηθοῦσε νὰ ἐλευθερωθοῦν καὶ ὅτι ἦταν ἕτοιμος ὁ ἀγγλικὸς στόλος νὰ τοὺς συνδράμη ἂν σήκωναν ἐπανάστασι. Πῶς ἐγεννήθη ἡ πεποίθησι αὐτή ; Ἄγνωστο. Ὁπωσδήποτε ἠλέκτρισε τοὺς Κρητικοὺς κι' ἡ ἐπανάστασι φούντωσε. Ὅπως πάντα δέ, ἐνθουσιασμὸς καὶ συγκίνησι ἐγεννήθη γιὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Κρητῶν στὴν ἐλευθερωμένη Ἑλλάδα κι' ἄρχισε ἡ ἀποστολὴ πολεμοφοδίων καὶ τροφίμων στὴ μεγαλόνησο, ἐνῷ ἀπὸ διαφόρους λιμένας ἔφευγαν κρυφὰ ἱστιοφόρα γεμᾶτα μὲ ἐθελοντὰς ποὺ πήγαιναν νὰ πολεμήσουν μαζὺ μὲ τοὺς Κρητικοὺς ἀδελφούς των.

* * *

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος, ὁ μέλλων πρωθυπουργὸς καὶ μία ἀπὸ τὶς εὐγενέστερες καὶ ἱκανώτερες πολιτικὲς μορφὲς τῆς Ἑλλάδος, ἦταν φοιτητὴς τῆς Νομικῆς. Εἰκοσιτεσσάρων χρόνων μόλις ὁ Κουμουνδοῦρος τότε, συνεδέετο ἀδελφικῶς μὲ τὸν Κρητικὸ Χ. Βουρδουμπάκη, συμφοιτητή του.

Οἱ δύο φίλοι συζητοῦσαν τὰ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης στὸ δωμάτιο τοῦ Βουρδουμπάκη καὶ ἐφλέγοντο ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό. Τόσο δὲ εἶχαν ἐνθουσιαστεῖ, ὥστε ἀποφάσισαν στὸ τέλος νὰ τρέξουν ὡς ἐθελονταὶ στὴν ἡρωϊκὴ μεγαλόνησο.

Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ ὀργανώνουν τὴν ἀναχώρησί τους. Ὁ Κουμουνδοῦρος ἐστρατολόγησε μερικοὺς Μανιάτες κι' ὁ Βουρδουμπάκης ἀρκετοὺς Κρητικούς. Ἔπειτα οἰκονόμησαν τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα γιὰ τὴν ναύλωσι ἑνὸς μικροῦ καϊκιοῦ καὶ προτοῦ φύγουν ἐγνωστοποίησαν τὸ σκοπό τους στὴν ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία εἶχε σχηματισθεῖ στὴν Ἀθήνα καὶ ἡ ὁποία ἐπρομήθευε πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα στοὺς Κρῆτας ἐπαναστάτας. Ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἔδωσε ἀρκετὰ τρόφιμα καὶ πολεμοφόδια γιὰ νὰ τὰ παραδώσουν στοὺς Κρητικούς, ἕνα δὲ μέλος αὐτῆς, ὁ Κρητικὸς ποιητὴς καὶ δραματουργὸς Ἐμμ. Ἀντωνιάδης, ἐνθουσιάστηκε τόσο, ὥστε τοὺς συνώδεψε ὥς τὸν Πειραιᾶ καὶ τοὺς ἐχάρισε κι' ἕνα ζευγάρι πιστόλια. Ἀποχαιρετῶντας δὲ αὐτοὺς τοὺς εὐχήθηκε νὰ φανοῦν ἀντάξιοι τῶν προγόνων των.

Ὅταν τὸ καΐκι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέβαιναν ὁ Κουμουνδοῦρος κι' ὁ Βουρδουμπάκης, ἔφτασε στὰ Κρητικὰ νερά, οἱ δυὸ νεαροὶ φοιτηταί, ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν ἦταν εὔκολο πρᾶγμα νὰ προσεγγίσουν στὸ νησί, γιατί ὁ Τουρκικὸς στόλος εἶχε ἀποκλείσει στενὰ τὴν Κρήτη. Αὐτὸ τὸ ἤξεραν καὶ προτοῦ φύγουν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ ἔλπιζαν ὅτι θὰ ξέφευγαν τὴν τουρκικὴ ἐπιτήρησι. Ὅταν ὅμως ἔφτασαν ἐπὶ τόπου, κατάλαβαν τὴ δυσκολία καὶ τράβηξαν πρὸς τ' Ἀντικύθηρα, ἀπ' ὅπου θὰ δοκίμαζαν νὰ τρυπώσουν, μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία, σὲ Κρητικὸ λιμάνι.

Ὁ Κουμουνδοῦρος σ' ὅλο τὸ ταξεῖδι ἦταν εὔθυμος κι' ἀδιαφοροῦσε γιὰ τοὺς κινδύνους. Στ' Ἀντικύθηρα ποὺ πῆγαν, ὁ Βουρδουμπάκης βρῆκε πολλοὺς γνωρίμους του Κρητικοὺς ἀπὸ τὰ Σφακιά, οἱ ὁποῖοι περιποιήθηκαν ὅσο μποροῦσαν τοὺς δυὸ νέους. Τέλος μιὰ νύχτα κάμανε πανιὰ καὶ τραβήξανε γιὰ τὴν Κρήτη. Μόλις ὅμως βγῆκαν στ' ἀνοιχτὰ ὁ ἀέρας ἔπεσε κι' ἔτσι δὲν πρόφτασαν ν' ἀράξουν στὴν Κρήτη προτοῦ ξημερώσει. Τὸ πρωΐ λοιπὸν βρέθηκαν ἕξ μίλια μακρυὰ ἀπὸ τὴ μεγαλόνησο καί, τὸ χειρότερο, διέκριναν ἀντίκρυ τους δυὸ τουρκικὰ πολεμικὰ ποὺ ἔρχονταν κατεπάνω τους ! Οἱ ἐθελονταὶ προσπάθησαν τότε νὰ ξεφύγουν, καὶ τράβηξαν ἀνοιχτά, ἐνῷ τὰ κανόνια τῶν τουρκικῶν πλοίων τοὺς χτυποῦσαν ἄγρια γιὰ νὰ τοὺς βουλιάξουν.

Τὶς στιγμὲς αὐτὲς τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς τρομάρας, ὁ Κουμουνδοῦρος διατηροῦσε ὅλη του τὴν ψυχραιμία.

—Λίγο μὲ μέλλει ἂν μᾶς πιάσουν οἱ Τοῦρκοι, ἔλεγε στὸ Βουρδουμπάκη καὶ στοὺς ἄλλους ἐθελοντὰς γελῶντας. Μοῦ κακοφαίνεται ὅμως γιατί οἱ Κρητικοὶ θὰ χάσουν τὰ πολεμοφόδια ποὺ τοὺς πηγαίνουμε.

Λέγοντας ὁ Κουμουνδοῦρος τὰ λόγια αὐτά, ἔρριξε μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ πρὸς τὰ τουρκικὰ πολεμικά, ξαπλώθηκε στὸ κατάστρωμα κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη κάποιο βιβλίο.

Ὁ Βουρδουμπάκης, ὁ ὁποῖος ἀφηγεῖται τὶς λεπτομέρειες τοῦ ταξειδιοῦ αὐτοῦ, ἔμεινε κατάπληκτος ἀπὸ τὴν ψυχραιμία τοῦ φίλου του, ὁ ὁποῖος, ἐνῷ ἔβλεπε τὶς τουρκικὲς σφαῖρες νὰ πέφτουν γύρω ἀπὸ τὸ καΐκι τους καὶ καταλάβαινε ὅτι ὁ κίνδυνος νὰ βουλιάξουν ἦταν ἄμεσος, δὲν ἔδινε πεντάρα. Κινδύνευαν ἐπίσης ν' ἀνατιναχτοῦν στὸν ἀέρα, ἂν ἔπεφτε καμμιὰ σφαῖρα στὸ μπαροῦτι ποὺ πήγαιναν στοὺς Κρῆτας ἐπαναστάτας. Μὰ ὁ Κουμουνδοῦρος ἐξακολουθοῦσε μέσα στὸ χαλασμὸ αὐτὸ τὸ διάβασμά του, τόσο ἥσυχος, ὥστε ὁ Βουρδουμπάκης δαιμονίστηκε κι' ἔσκυψε τέλος νὰ δῆ τί βιβλίο διάβαζε.

Μὲ κατάπληξί του εἶδε ὅτι ἦταν ὁ Πλούταρχος. Ὁ φίλος του διάβαζε τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὴ βιογραφία τοῦ Καίσαρος. Μόλις εἶδε ὅμως τὸ Βουρδουμπάκη νὰ σκύβη ἀπὸ πάνω του, ἀνήσυχος τοῦ εἶπε γυρίζοντας ἐντελῶς τὶς πλάτες του στὰ τουρκικὰ πολεμικὰ ποὺ τοὺς κυνηγοῦσαν :

Ὁ Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος

—Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ εἰδοποιήσης ὅταν μᾶς σιμώσουν τὰ ἐχθρικὰ καράβια.

Ποιὸ σκοπὸ εἶχε ὅμως καὶ τί ἐσχεδίαζε νὰ κάμη, δὲν ἐξήγησε στὸ φίλο του.

* * *

Τέλος, μετὰ πολύωρο κυνηγητό, ὁ καπετάνιος τοῦ καϊκιοῦ τους, πεπειραμένος θαλασσόλυκος, κατώρθωσε νὰ ξεφύγη ἀπ' τὰ τουρκικὰ πολεμικὰ καὶ ν' ἀράξη σὲ μιὰ ἐρημικὴ ἀκτὴ τοῦ Κισσάμου.

Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἐνῷ ἐνόμιζαν ὅτι εἶχαν διαφύγει πειὰ τὸν κίνδυνο, παρουσιάστηκε ἔξαφνα ἕνα τουρκικὸ πολεμικὸ ἀτμόπλοιο, τὸ μοναδικὸ ἀτμοκίνητο πλοῖο τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, καὶ τοιμάστηκε νὰ τοὺς χτυπήση. Νὰ τοῦ διαφύγουν δὲν ἦταν πειὰ καιρός. Τὸ τουρκικὸ πλοῖο κατέβασε ἀμέσως βάρκες μὲ πολεμιστὰς γιὰ νὰ πλησιάσουν στὴν ξηρὰ καὶ πιάσουν τοὺς ἐθελοντὰς καὶ τὰ πολεμοφόδια. Αὐτοὶ ὅμως, μόλις εἶδαν τὶς τουρκικὲς βάρκες νὰ πλησιάζουν, ὀχυρώθηκαν στοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς κι' ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν ἐναντίον τους.

Οἱ Τοῦρκοι κυριεύθηκαν τότε ἀπὸ πανικὸ κι' ἐγύρισαν στὸ πολεμικό τους, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἄρχισαν νὰ χτυποῦν τοὺς ἐθελοντὰς μὲ τὰ κανόνια. Τότε οἱ ἐθελονταί, βλέποντας ὅτι δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ γλυτώσουν τὸ καΐκι καὶ τὰ πολεμοφόδια, τὰ ἐγκατέλειψαν κι' ἐτράβηξαν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς νήσου.

Ἀπὸ ψηλὰ τοὺς ἔβλεπαν οἱ Κρητικοὶ ἐπαναστάται μὲ τὸν ὁπλαρχηγὸ Σκαλίδη ἐπὶ κεφαλῆς, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ τοὺς βοηθήσουν, γιατί ἔτσι θὰ κινδύνευαν κι' αὐτοί.

Λυπήθηκαν ὡστόσο πολὺ γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ καϊκιοῦ καὶ πολὺ περισσότερο τῶν πολεμοφοδίων. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀτυχία αὐτή, οἱ ἐθελονταὶ ἀνέβηκαν στὸ ὕψωμα ποὺ βρίσκονταν οἱ ἐπαναστάται, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὑποδέχτηκαν μὲ συγκίνησι κι' ἐνθουσιασμό.

Ἐπὶ ἑπτὰ μῆνες οἱ δύο φίλοι ἔλαβαν μέρος σ' ὅλες τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς Κρήτης μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ γενναιότητα.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπανάστασις αὐτή, ὅπως καὶ τόσες ἄλλες, ἦταν καταδικασμένη ν' ἀποτύχη. Δὲν μποροῦσε μιὰ χοῦφτα παλληκαριῶν ν' ἀντιταχθῆ καὶ νὰ νικήση μιὰ παντοδύναμη Αὐτοκρατορία. Κι' ἔτσι, οἱ δύο φίλοι, ἔπειτα ἀπὸ ἑφτὰ μηνῶν περιπέτειες, ἀναγκάστηκαν νὰ γυρίσουν στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ συνεχίσουν τὶς πανεπιστημιακές των σπουδές.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

—Οὔτε ὕφασμα νὰ ψωνίζετε, οὔτε γυναῖκα νὰ διαλέγετε μὲ τὸ φῶς τῆς λάμπας.

—Δανεικὸ πανωφόρι δὲν φέρνει ζέστη.

—Συνείδησις εἶνε ἡ ἀτομική σας κρίσις. Τιμὴ εἶνε ἡ κρίσις τῶν ἄλλων.

—Τὸ μόνο θέλγητρο μερικῶν γυναικῶν εἶνε ἡ ἀπάθειά τους.

—Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν ἀρέσουν στοὺς ἄλλους εἶνε ὅτι ἀρέσουν πάρα πολὺ στὸν ἑαυτό τους.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΗΝ εἶδα, μεγαλειοτάτη, ἀπάντησε στὴ Βασίλισσα τῆς Ναβάρρας, ὁ κόμης Μαριγιάκ. Καὶ ἀμέσως ἄρχισε μιὰ πιστὴ καὶ λεπτομερῆ ἀφήγησι τῆς νυχτερινῆς συνεντεύξεως ποὺ εἶχε μὲ τὴν Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων, ἐπαναλαμβάνοντας λέξι μὲ λέξι τὶς εἰρηνικές της προτάσεις.

Ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρέτ, ἀφοῦ ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὴ διήγησί του, εἶπε :

—Κόμη, θὰ σᾶς ἐπιφορτίσω νὰ μεταφέρετε τὴν ἀπάντησί μου στὴ βασιλομήτορα, νὰ ἐγχειρίσετε ἕνα γράμμα στὸ βασιλέα Κάρολο Θ' καὶ νὰ πᾶτε μερικὰ ἐμπιστευτικὰ ἔγγραφα στὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας καὶ στὸν Κολινύ. Θὰ σκεφτῶ ὥς αὔριο γιὰ τὶς προτάσεις τῆς Αἰκατερίνης. Ἂς ἀφήσουμε ὅμως τώρα τὰ πολιτικὰ καὶ ἂς μιλήσουμε γιὰ σᾶς. Λοιπὸν εἴδατε τὴ βασιλομήτορα ;...

—Ναί, μεγαλειοτάτη, εἶδα τὴ μητέρα μου καὶ ἡ μητέρα μου ἀναγνώρισε τὸ παιδί της ποὺ εἶχε ἄλλοτε ἐγκαταλείψει.

—Εἶστε βέβαιος γι' αὐτό ;

—Κρίνατε μόνη σας, μεγαλειοτάτη, ἀπ' ὅσα θὰ σᾶς πῶ. Ἡ μητέρα μου δὲν μοῦ ἀπηύθυνε οὔτε μιὰ λέξι ἀγάπης. Ἡ μητέρα μου δὲν ἔκαμε οὔτε τὴν ἐλάχιστη κίνησι, ἀπ' τὴν ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ ὑποθέση κανεὶς ὅτι μ' ἀναγνώρισε. Ἡ μητέρα μου δὲν μοῦ ἔρριξε οὔτ' ἕνα βλέμμα συμπαθείας τοὐλάχιστο.

Καὶ ὁ κόμης ξέσπασε σὲ δυνατοὺς λυγμούς.

—Θάρρος, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρέτ. Ὁπλίσου μὲ θάρρος καὶ μὲ ὑπομονή...

—Ὄχι, μεγαλειοτάτη ! Ἔχω τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ βασιλομήτωρ θὰ διάκειται πάντοτε ἐχθρικῶς ἀπέναντί μου. Ἆ, λησμόνησα νὰ σᾶς πῶ καὶ τὴν πρότασι ποὺ μοὔκανε. Μοῦ ἀνακοίνωσε ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ παραχωρήση τὸ θρόνο τῆς Πολωνίας στὸ βασιλέα τῆς Ναβάρρας καὶ ἔτσι ἡ Ναβάρρα θὰ μείνη χωρὶς βασιλέα.

—Καὶ τότε ; τὸν διέκοψε ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρὲτ συνοφρυωμένη.

—Τότε, μεγαλειοτάτη, ἂν ὁ βασιλεὺς γυιός σας δεχτεῖ τὸ θρόνο τῆς Πολωνίας, στὸ θρόνο τῆς Ναβάρρας θὰ ἀνέλθη ἄλλος βασιλεύς. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ βασιλεὺς—δυσκολεύομαι νὰ σᾶς ἐπαναλάβω τὴν πρωτοφανῆ αὐτὴ πρότασι,—αὐτὸς ὁ βασιλεὺς θἆμαι ἐγώ !...

Ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρὲτ ἔμεινε γιὰ κάμποση ὥρα σκεφτικὴ κι' ἀμίλητη. Ἔπειτα ρώτησε :

—Καὶ τί φρονεῖτε σεῖς, κύριε κόμη, γιὰ τὴ βασιλικὴ αὐτὴ πρότασι ;

—Θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου ἐντελῶς ἀκατάλληλο γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλέως καὶ ποτὲ δὲν θὰ δεχτῶ νὰ μπῶ σὰν κυρίαρχος στὴν Αὐλὴ τοῦ βασιλέως μου, τῆς βασίλισσας κι' εὐεργέτιδός μου. Ὦ, μεγαλειοτάτη, ἡ δική μου εὐτυχία βρίσκεται ἀλλοῦ. Βρίσκεται στὸν ἔρωτα μιᾶς καλῆς κόρης ποὺ λατρεύω καὶ ποὺ τὴ λατρεία μου τολμῶ ἐπὶ τέλους νὰ τὴν ἐξομολογηθῶ σὲ σᾶς, στὴ μόνη προστάτιδά μου στὸν κόσμο...

—Υἱέ μου, μάθε ὅτι ἡ εἴδησι αὐτὴ μὲ εὐχαριστεῖ περισσότερο ἀπὸ τὶς καλές διαθέσεις ποὺ δείχνει ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἀπέναντι τῶν Οὐγενότων. Πές μου τώρα ποιὰν ἀγαπᾷς, ποιὰ εἶνε ἡ τυχερὴ αὐτὴ κόρη ποὺ θὰ ἔχη τὴν εὐτυχία ν' ἀποχτήση ἕναν τέτοιο σύντροφο σὰν καὶ σένα ;

—Τὴν ξέρετε, μεγαλειοτάτη. Ὑπῆρξε κι' αὐτὴ ἄτυχη σὰν ἐμένα κι' ἔπεσε θῦμα τῆς ἴδιας προδοσίας.

—Ἡ Ἀλίκη ντὲ Λούξ ! ψιθύρισε χαμογελάζοντας ἡ Ἰωάννα ντ' Ἀλμπρέτ.

—Ναί, μεγαλειοτάτη. Αὐτὴ εἶνε ! Ἀλλὰ γιατί δὲν μοῦ λέτε τίποτε ; Πέστε μου, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί φρονεῖτε γι' αὐτή ;

—Φαίνεται πὼς εἶστε πολὺ ταραγμένος, κόμη, γιὰ νὰ θέλετε ν' ἀναγκάσετε γιὰ πρώτη φορὰ τὴ βασίλισσα σας, εἶπε ἡ βασίλισσα τῆς Ναβάρρας.

—Ἆ, συγγνώμην, μεγαλειοτάτη ! ἀπάντησε γονατίζοντας ὁ Μαριγιάκ.

Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων
(Γκραβοῦρα τῆς ἐποχῆς)

—Καλά, παιδί μου, σὲ συχωρῶ. Μὲ ρωτᾷς τί γνώμη ἔχω γιὰ τὴν Ἀλίκη ντὲ Λούξ. Λοιπὸν αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ἔχω καμμιὰ γνώμη. Τὴ γνωρίζω ἐλάχιστα, γιατί μόλις τρεῖς φορὲς τῆς ἐμίλησα.

Ὁ κόμης ἀντελήφθη ὅτι ἡ βασίλισσα ἦταν ταραγμένη. Γιατί ὅμως δίσταζε νὰ τοῦ πῆ τὴν ἀλήθεια, αὐτὴ ἡ τόσο εἰλικρινὴς ἄλλοτε ;

—Μεγαλειοτάτη, συγγνώμην, χίλιες φορὲς συγγνώμην ! τῆς εἶπε ἱκετευτικά. Γιὰ τὸ Θεό, εἶνε ἀνάγκη νὰ μάθω τὴ γνώμη σας. Τολμῶ λοιπὸν νὰ ρωτήσω τὴ μεγαλειοτητά σας ἂν ἔχει καμμιὰ ἀφορμὴ ἐναντίον αὐτῆς ποὺ διάλεξα γιὰ σύζυγό μου. Μιὰ μόνη λέξι σας εἶνε ἀρκετὴ νὰ μὲ ἀπαλλάξη ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία, κάθε δισταγμὸ γι' αὐτὴ τὴν κόρη.

—Δὲν ἔχω κανένα παράπονο ἀπὸ τὴν Ἀλίκη ντὲ Λοὺξ ! ἀποκρίθηκε ἡ Ἰωάννα, χωρὶς νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια ἀπὸ οἶκτο πρὸς τὸ νέο.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ πρόφερε μὲ φανερὴ λύπη καὶ ὁ Μαριγιὰκ κατάλαβε ὅτι ἡ βασίλισσα τοῦ ἔλεγε ψέμματα. Ὠχρὸς καὶ τρέμοντας πρόσθεσε :

—Αὐτὸ ποὺ θὰ πῶ εἶνε ἴσως ἀσέβεια, ἐκβιασμός, ἔγκλημα ἐσχάτης προδοσίας. Καταριέμαι τὸν ἑαυτό μου γι' αὐτό, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἀλλοιῶς, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ μὲ σφάξουν μπροστά σας, ἐπειδὴ τόλμησα ν' ἀμφιβάλω στὰ λόγια σας.

Λέγοντας αὐτὰ ὁ Μαριγιὰκ γονάτισε μπρὸς στὴν Ἰωάννα κι' ἔπειτα ἐξακολούθησε σχεδὸν ἔξαλλος :

—Ὦ βασίλισσά μου, λάβετε οἶκτο γιὰ μένα τὸ δυστυχισμένο ποὺ σᾶς ἔχω μόνο στήριγμά μου στὸν κόσμο. Δὲν μοῦ ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ σας διαβεβαίωσι, θέλω νὰ μοῦ ὁρκιστῆτε. Ὁρκιστῆτε μου ὅτι μοῦ εἴπατε τὴν ἀλήθεια.

Ἡ Ἰωάννα ἐξακολούθησε νὰ σωπαίνη. Ἡ εὐγενική της ψυχὴ εἶχε καταλάβει πὼς ἡ ἀλήθεια ἐκείνη τὴ στιγμὴ γιὰ ἕναν τρελλὰ ἐρωτευμένο ὅπως ὁ Θεόδοτος θὰ ἐσήμαινε, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, θάνατο.

—Κόμη, τοῦ εἶπε, σηκωθῆτε ἀπάνω κι' ἀκοῦστε μὲ προσοχὴ τί θὰ σᾶς πῶ.

Ὁ κόμης σηκώθηκε τρέμοντας, ἐνῷ κρύος ἱδρῶτας ἔτρεχε ἀπὸ τὸ μέτωπό του.

—Κόμη ντὲ Μαριγιάκ, τοῦ εἶπε ἡ βασίλισσα μὲ ὕφος ἐπιταχτικό, αὐτὸ ποὺ κάνω τώρα γιὰ σᾶς εἶνε δεῖγμα μιᾶς ἀγάπης ποὺ μόνο ὁ γυιός μου θἄπρεπε νὰ τὴν περιμένη ἀπὸ μένα. Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω ὅπως θέλετε σεῖς. Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ δώσω τὸν ὅρκο ποὺ ζητᾶτε πρὶν ἰδῶ τὴν Ἀλίκη ντὲ Λούξ. Θὰ τὴν ἰδῶ πρῶτα, θὰ τῆς μιλήσω καὶ μόνο τότε θὰ σᾶς ἀπαντήσω. Ὥς τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη σᾶς διατάζω νὰ μείνετε ἥσυχος. Μέχρι τότε δὲν ἔχετε κανένα δικαίωμα νὰ ὑποθέσετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐχθρικὰ διατεθειμένη ἐναντίον αὐτῆς τῆς νέας. Ἐκεῖνο ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς πῶ ἀπὸ τώρα εἶνε ὅτι δὲν τὴ γνωρίζω ἀκόμα καλὰ καὶ ὅτι σᾶς ἀγαπῶ τόσο πολύ, ποὺ θέλω νὰ μιλήσω προηγουμένως μὲ τὴν Ἀλίκη γιὰ νὰ σᾶς πῶ ἂν ἀξίζει ἢ ὄχι τὸν ἔρωτά σας.

Ὁ νέος τὴν ἄκουσε προσεχτικὰ καὶ μὲ δυσκολία ἔπνιξε ἕνα λυγμό του. Ἐν τούτοις θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του εὐτυχισμένο γι' αὐτὴ τὴν ἀναβολή.

—Ποῦ εἶνε ἡ Ἀλίκη ντὲ Λούξ ; ρώτησε ἡ Ἰωάννα ὕστερ' ἀπὸ λιγόστιγμη σιωπή.

—Στὸ Παρίσι, στὴν ὁδὸ Ἀσκίας, σ' ἕνα μικρὸ σπίτι κοντὰ στὸν πύργο, ἀπάντησε ὁ κόμης.

—Καλά. Αὔριο ἀναχωρῶ γιὰ τὸ Παρίσι.

—Μεγαλειοτάτη ! ψιθύρισε ὁ Θεόδοτος μ' ἀνησυχία.

—Θὰ φύγουμε μαζύ, κόμη. Πηγαίνετε νὰ ἑτοιμαστῆτε ἀπὸ τώρα. Θὰ εἶστε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνοδείας μου.

Ὁ Θεόδοτος βγῆκε ἔξω φοβερὰ ταραγμένος. Πέρασε ὅλη τὴ νύχτα στὴν παραλία καὶ συλλογιζόταν ὁλοένα τὴν Ἀλίκη, γιὰ τὸ χαρακτῆρα τῆς ὁποίας εἶχε ἀρχίσει πειὰ ν' ἀμφιβάλλη.

Τὰ χαράμματα παρουσιάστηκε στὴ βασίλισσα ὠχρὸς καὶ καταβεβλημένος. Ἡ Ἰωάννα φοβήθηκε γιὰ τὴν κατάστασί του.

—Τί θὰ γίνη ὁ δυστυχισμένος ὅταν τὰ μάθει ὅλα ; σκέφτηκε. Μὰ πρέπει τάχα νὰ τὰ μάθη ;...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΝ ΠΟΛΥ

Η ΩΡΑΙΑ ΦΕΡΡΟΝΙΕΡΑ

Η΄.

Ενα μῆνα μετὰ τὴν συνέντευξι τοῦ Κορὰ καὶ τοῦ Φερρόν, περὶ τῆς ὁποίας γράφαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, μιὰ βραδυὰ τοῦ Νοεμβρίου, τὸ γνωστὸ μέγαρο τῆς ὁδοῦ Ζιλεκὲρ ἦταν κατάφωτο. Ὁ βασιλεὺς εἶχε δειπνήσει μὲ τὴν ὡραία εὐνοουμένη του καὶ τώρα τὴν ἀποχαιρετοῦσε, γιὰ νὰ γυρίση στ' ἀνάκτορα.

Ὅταν ἡ Φερρονιέρα ἔμεινε μόνη, ἡ σκέψι της πέταξε στὸ λατρευτό της Ρενέ, τὸν ὁποῖο περίμενε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή.

— Κατέβα γρήγορα κάτω, εἶπε στὴ θαλαμηπόλο της Ζιλεμέτ. Ὁ καιρὸς ἀπόψε εἶνε ἄθλιος. Χιονίζει καὶ φυσᾶ δυνατά. Φοβᾶμαι μὴν κρυώση ὁ μικρός μου....

Ἡ ὡραία Φερρονιέρα ἀγαποῦσε πραγματικὰ τὸν νεαρὸ Ρενὲ καὶ τὸν ἀγαποῦσε τρελλά.

Τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ θαλαμηπόλος της τῆς εἶπε πὼς τὸν εἶχε δεῖ στὸ δρόμο καὶ τοῦ εἶχε μιλήσει, πήδησε στὸ λαιμό της καὶ τὴ φίλησε.

Γιατὶ ἀναγνώριζε, ὅτι στὸν βασιλέα χρωστοῦσε τὴν τύχη της, ἀλλὰ καταλάβαινε ἐπίσης καλά, ὅτι μόνον ὁ Ρενὲ τῆς χάριζε τὴν εὐτυχία.

Γιατὶ ὅμως ἀργοῦσε ἀπόψε ὁ Ρενέ ; Μήπως δὲν εἶχε ρθεῖ ; Ἀδύνατον !

□ □ □ Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ □ □ □

Ἡ Στοχαστικὴ

(Τοῦ Γκεμπελέρ)

Ἡ Ἰωάννα τὸν περίμενε ἀνυπόμονα μπρὸς σ' ἕνα στρωμένο τραπέζι, γεμᾶτο πλούσια φαγητὰ καὶ ἐκλεκτὰ κρασιά.

— Ἄ, ἀκούω βήματα ! ψιθύρισε σὲ μιὰ στιγμή. Νἆν' αὐτὸς ἄραγε ; Μοῦ τὸν φέρνει, ἐπὶ τέλους, ἡ Ζιλεμέτ ; Ρενέ... Ρενέ μου !...

Ἀλλ' ὄχι... Δὲν ἦταν ὁ Ρενέ. Ἦταν ἡ Ζιλεμέτ... Καὶ μάλιστα μόνη της... Ἡ Ἰωάννα ἀνησύχησε κι' ὥρμησε πρὸς τὸ μέρος της.

Ἀλλὰ ἡ ὄψι τῆς ὑπηρετρίας τὴ σταμάτησε. Τ' ἀλλοιωμένα χαρακτηριστικά της τὴν ἐτρόμαξαν. Ποιὸ ἦταν τὸ κακὸ μήνυμα ποὺ τῆς ἔφερνε ;

Ἐπὶ τέλους ἡ Ζιλεμὲτ ἅπλωσε τὰ τρεμάμενα χέρια της πρὸς τὴν κυρία της καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα γράμμα, λέγοντάς της :

— Διαβάστε το, κυρία...

Ἡ ὡραία Φερρονιέρα τὸ ἅρπαξε νευρικὰ καὶ τὸ κύτταξε μ' ἀγωνία.

Ἀλλὰ μὲ τὸ πρῶτο βλέμμα ποὺ τοῦ ἔρριξε, ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸ γράψιμο. Ἦταν τοῦ Φερρόν, τοῦ συζύγου της, τοῦ προδομένου της συζύγου.

— Δυστυχία μου ! ψιθύρισε, μὴν τολμῶντας ν' ἀνοίξη τὸ γράμμα.

Ἐπὶ τέλους ὅμως, ἔκαμε κουράγιο καὶ τ' ἄνοιξε.

Τὸ γράμμα τοῦ Φερρὸν δὲν ἦταν καθόλου ἐκτενές. Δὲν περιεῖχε παρὰ μόνο αὐτὲς τὶς λέξεις :

«Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω ἀμέσως. Ὁ Ρενὲ Γκισὰρ βρίσκεται στὰ χέρια μου. Ἂν ἀρνηθεῖς νὰ μὲ δεχτῆς, θὰ τὸν σκοτώσω !...»

ΖΑΝ ΦΕΡΡΟΝ

Τὰ χέρια τῆς Ἰωάννας ἔτρεμαν. Ἡ συμφορὰ αὐτὴ τῆς ἐρχόταν ἐντελῶς ἀπροσδόκητα. Δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη. Ἀλλὰ δὲν ἐδίστασε καὶ πολύ. Ἡ ἀγάπη της πρὸς τὸ Ρενὲ ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ὑπερίσχυσε ἀπὸ κάθε ἄλλο αἴσθημα.

— Πήγαινε ! φώναξε, γυρίζοντας στὴν ὑπηρέτριά της, πήγαινε καὶ πές του νὰ ρθῆ.

Ἡ Ζιλεμὲτ στεκόταν ἀμίλητη. Ἡ ξαφνικὴ ἐμφάνισι τοῦ Φερρόν, ἐκεῖ ποὺ περίμενε τὸν νεαρὸ φίλο τῆς κυρίας της, τὴν εἶχε τρομάξει. Ποτέ, ποτὲ δὲν ἐφανταζόταν, ὅτι ἡ ὡραία Φερρονιέρα θὰ δεχόταν τόσο εὔκολα τὸν ἀπατημένο συμβίο της.

Ἡ Ἰωάννα παρατήρησε τὴν ἀμηχανία της αὐτή, κατάλαβε τὴν ἀπορία της, ἀλλὰ δὲν εἶχε καιρὸ νὰ τῆς δώση ἐξηγήσεις.

— Μὰ πήγαινε..., πήγαινε λοιπόν..., τῆς εἶπε μὲ τόνο σχεδὸν ἱκετευτικό.

— Ἡ κυρία μὲ διατάζει νά...;

— Ναί... ναί... Νὰ μοῦ φέρης ἐδῶ τὸν κύριο Φερρόν, ἀφοῦ τὸ ζητεῖ....

Καὶ γιὰ νὰ τὴν πείση ἐντελῶς, πρόσθεσε βιαστικά :

— Ἄ, δὲν σοῦ εἶπα τί μοῦ γράφει ; Ἄκου λοιπόν. Θέλει νὰ μοῦ μιλήση ἀμέσως... Κρατεῖ τὸ Ρενέ.... Κι' ἂν δὲν τὸν δεχθῶ, ἀπειλεῖ νὰ τὸν σκοτώση...

— Ἄ, ἔκαμε μ' ὀδυνηρὴ ἔκπληξι ἡ Ζιλεμὲτ ποὺ ἱκανοποιήθηκε ἐπὶ τέλους ἡ περιέργειά της.

Καὶ βγῆκε τὴν ἴδια στιγμὴ ἔξω τρεχάτη.

Σὲ λίγο ξαναγύρισε, ὁδηγῶντας τὸν Φερρὸν καὶ τὸν ἔμπασε στὸ δωμάτιο τῆς κυρίας της.

* * *

Ἰδοὺ τώρα μὲ λίγα λόγια, τί εἶχε συμβεῖ στὸ μεταξύ.

Ἐκείνη τὴ νύχτα, ἅμα ὁ Ρενὲ ἔφτασε ἔξω ἀπὸ τὴν πορτοῦλα τοῦ κήπου τοῦ μεγάρου τῆς Φερρονιέρας, δυὸ ἄνθρωποι, ποὺ ἦσαν κρυμμένοι στὸ σκοτάδι, ρίχτηκαν ἐπάνω του.

Χωρὶς νὰ προφθάση νὰ τοὺς φέρη τὴν παραμικρὴ ἀντίστασι, τὸν ἐδέσμευσαν καὶ κατόπιν τὸν ἐφίμωσαν.

Ὁ δυστυχισμένος Ρενὲ εἶχε παγώσει ἀπ' τὸ φόβο του, γιατὶ ἀνεγνώρισε στὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀντιπάλους του τὸν Ζὰν Φερρόν, τὸν παλαιὸ προϊστάμενό του, τὸ μισητὸ ἀντίζηλό του, τὸν νόμιμο σύζυγο τῆς ἀγαπημένης του.

Ἀφοῦ τὸν ἔφεραν ἔτσι δεμένον στὸ χαμόσπιτο τοῦ Κλαυδίου Κορά, ὁ δικηγόρος ἄφησε ἐκεῖ πρὸς φύλαξί του τὸν οἰκοδεσπότη καὶ ὁ ἴδιος διευθύνθηκε πάλι στὴν πορτοῦλα τῆς ὡραίας Φερρονιέρας, ἀφοῦ ἔγραψε γρήγορα—γρήγορα ἕνα σημείωμα.

Σὲ λίγο, ὅταν σήμανε μεσονύχτι, ἄκουσε κοντὰ στὸν τοῖχο ἕναν ἐλαφρὸ θόρυβο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνήγγειλε τὸν ἐρχομὸ τῆς ὑπηρετρίας.

Προχώρησε τότε ἄφοβα, μὰ ἡ Ζιλεμέτ, βλέποντας μέσα στὸ σκοτάδι μιὰ σιλουέττα ποὺ δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τοῦ Ρενέ, θέλησε νὰ φύγη.

Ὁ δικηγόρος ὅμως ὅρμησε κατεπάνω της, τὴν ἔπιασε μὲ τὄνα χέρι ἀπ' τὴ μέση καὶ μὲ τὸ ἄλλο τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα.

— Ἄκουσε, τῆς εἶπε. Εἶμαι ὁ σύζυγος, ὁ πραγματικὸς σύζυγος τῆς κυρίας σου. Δὲν σοῦ ζητῶ παρὰ νὰ τῆς δώσης αὐτὸ τὸ σημείωμα... Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ καὶ θὰ περιμένω τὴν ἀπάντησι... Κάνε γρήγορα... Μὴ φοβᾶσαι τίποτε. Ἂν ἡ γυναῖκα μου δὲν δεχτῆ τὴν πρότασί μου, θ' ἀναχωρήσω....

Ὁ Φερρὸν μιλοῦσε μ' αὐτὸν τὸν ἥμερο τρόπο γιὰ νὰ καθησυχάση τὴ Ζιλεμὲτ καὶ νὰ τὴν κάμη νὰ ἐνεργήση χωρὶς ἀναβολή. Καὶ τὸ κόλπο του ἐπέτυχε. Ἡ Φερρονιέρα ἀναγκάστηκε νὰ τὸν δεχθῆ κι' ἔτσι σὲ λίγο μπῆκε στὸ δωμάτιο τῆς πρώην συζύγου του καὶ τὴ χαιρέτησε μὲ ἀτάραχο πρόσωπο.

Ἡ Ἰωάννα, ἀπεναντίας, ἦταν νευρική, ἀνυπόμονη καὶ ταραγμένη. Σκεφτόταν πὼς ὁ Ρενέ της βρισκόταν στὰ χέρια τοῦ πρώην ἀνδρός της καὶ πάγωνε τὸ αἷμα της.

— Ἄ ! φώναξε ἀμέσως μόλις εἶδε τὸ δικηγόρο. Δὲν θὰ τὸν σκοτώσετε τώρα, ἕ ; Δὲν θὰ τὸν σκοτώσετε, ἀφοῦ σᾶς ἐδέχτηκα....

Ὁ Φερρὸν ὑποκλίθηκε καὶ τῆς ἀπάντησε μὲ ψυχρότητα :

— Ὄχι. Φαίνεται ὅτι δὲν θὰ τὸν σκοτώσω....

— Φαίνεται ! Δηλαδή ;

— Συγνώμην ! τὴ διέκοψε ὁ Φερρόν, δείχνοντάς της μὲ τὸ δάχτυλο τὴ Ζιλεμὲτ ποὺ στεκόταν στὸ κατῶφλι. Ὑπάρχει μήπως καμμιὰ συνήθεια νὰ μιλοῦν στὴν εὐνοουμένη τοῦ βασιλέως μπροστὰ στὶς ὑπηρέτριες ; Διώξτην αὐτὴ τὴ νέα, σὲ παρακαλῶ....

Ἡ Ἰωάννα δίσταζε ν' ἀπομακρύνη τὴν ὑπηρέτρια.

— Πρόσεξε, ἐξακολούθησε ὁ δικηγόρος ἀποφασιστικά. Ἀπὸ σένα ἐξαρτᾶται νὰ συγχωρήσω τὸ φίλο σου ἢ ὄχι...

— Φύγε ! εἶπε τότε ἡ Ἰωάννα στὴ Ζιλεμέτ.

Ἡ ὑπηρέτρια ὑπάκουσε καὶ βγῆκε ἔξω.

— Τώρα μάλιστα ! εἶπε ὁ Φερρὸν καὶ κάθησε κοντὰ στὸ τζάκι. Ἐν πρώτοις θὰ μοῦ ἐπιτρέψης νὰ σὲ συγχαρῶ. Κατοικεῖς σ' ἕνα μέγαρο πρώτης τάξεως. Φαίνεται ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης σ' ἀγαπᾶ πολύ...

— Κύριε !...

— Μοῦ προσφέρεις ἕνα ποτηράκι κρασί, ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἀστράφτει σὰν ρουμπίνι μέσα στὴ μπουκάλα ; Καταλαβαίνω ὅτι θὰ προτιμοῦσες νὰ σερβίρης τὸ Ρενέ. Ἀλλὰ τί νὰ γίνη...

Ἡ Ἰωάννα δάγκασε τὰ χείλη της ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησι ποὺ ἔβραζε μέσα της καὶ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ξεσπάση.

Στὸ προσεχὲς φύλλο θὰ δοῦμε τὸ τέλος τῆς τρομερῆς αὐτῆς ἱστορίας, πῶς δηλαδὴ ὁ Φερρὸν ἐκδικήθηκε διὰ μιᾶς καὶ τὴν ἄπιστη γυναῖκα του καὶ τὸ Βασιλέα κι' ὅλους τοὺς εὐγενεῖς φίλους τῆς Φερρονιέρας.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τι γράφουν οἱ ξένοι περιηγηταί. Ἡ ζωὴ τῶν γυναικῶν στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς. Τὰ λοῦσα τους. Πότε καὶ πῶς ἔβγαιναν ἔξω. «Κινητὰ καταστήματα πολυτελείας !....». Τὸ ἐξωφρενικὸ χτένισμά τους. Ἄνθη φυσικὰ καὶ πολύτιμα πετράδια. Κεφάλια ποὺ φεγγοβολοῦν σὰν μετέωρα. Ἡ μανία τῆς πολυτελείας στὰ Γιάννενα, στὴν Πόλη, στὴ Σμύρνη, κ.τ.λ.

ΟΙ διάφοροι εὐρωπαῖοι περιηγηταὶ ποὺ ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἑλλάδα στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς δὲν μπόρεσαν νὰ ψυχολογήσουν βαθειὰ τὴν Ἑλληνίδα καὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἀδίκησαν, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν βέβαια, παρασυρόμενοι ἀπὸ τὶς κακεντρεχεῖς εἰσηγήσεις τῶν καθολικῶν ἰδίως παπάδων ποὔχαν κατακλύσει τὸν σκλαβωμένο τόπο, κι' εἶχαν ἐπιπέσει κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως πέφτουν τὰ κοράκια στὸ ψοφῆμι. Μολαταῦτα γιὰ νὰ γνωρίση κανένας καλὰ τὴν Ἑλληνίδα τῆς περιόδου αὐτῆς, κατ' ἀνάγκην θὰ ζητήση τὶς σχετικὲς πληροφορίες ἀπὸ τοὺς ξένους περιηγητάς. Καὶ νά τί ἐξάγεται σχετικῶς ἀπὸ μιὰ ἔρευνα στὰ βιβλία τῶν περιηγητῶν αὐτῶν, γιὰ τὴν Ἑλληνίδα ἐπὶ τουρκοκρατίας :

Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἡ γυναῖκες σπανίως ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ σπίτι τους, γιὰ νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία ἢ σὲ καμμιὰ φιλικὴ ἐπίσκεψι. Κατὰ τὴν ἔξοδό τους αὐτὴ ἡ Ἑλληνίδες μετεβάλλοντο σὲ σωστὰ καταστήματα πολυτελείας ! Καὶ τί δὲν κρεμοῦσαν ἐπάνω τους ! Ὅλα τὰ χρυσαφικὰ καὶ τ' ἀσημικά τους, βραχιόλια, πελώρια σκουλαρίκια, μενταγιόνια, δαχτυλίδια, χοντρὲς ἁλυσσίδες ποὺ κρεμόντουσαν πολλὲς φορὲς ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ φτάνανε ὥς κάτω, στὰ γόνατα !...

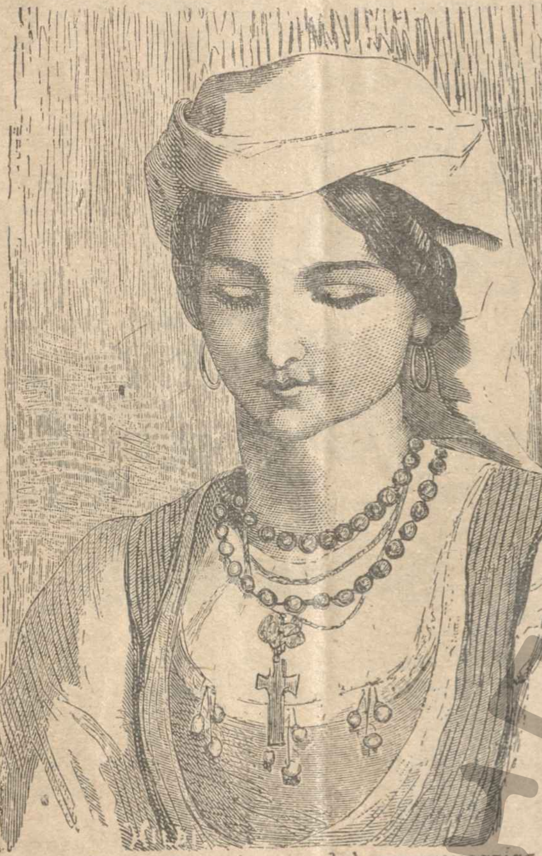

Νεαρὰ Γιαννιώτισσα ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Τὰ φορέματά τους ἦσαν ἀπὸ πολυτελῆ ὑφάσματα φανταχτερά. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὶς ἀπασχολοῦσε καὶ τὶς χασομεροῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια τῆς τουαλέττας των, ἦταν τὸ χτένισμά τους. Θεὲ καὶ Κύριε !... Δὲν ἐπρόκειτο περὶ χτενίσματος, ἀλλὰ περὶ... ἱεροτελεστίας. Ἀφοῦ χτένιζαν ὧρες κι' ὧρες τὰ μακρυὰ μαλλιά τους —τὸ κοντὸ κόψιμο τῶν μαλλιῶν τότε ἐθεωρεῖτο ἀτίμωσις—τὰ γαρνίριζαν μὲ ἄνθη ἀληθινὰ καὶ ἰδίως μὲ ρόδα καὶ γιασεμιά. Ἡ πλουσιώτερες μάλιστα συμπλήρωναν τὸν ποιητικὸ ἀνθοστολισμὸ τῆς κόμης των, καρφώνοντας σ' αὐτὴ πολυτίμους λίθους, λογῆς-λογῆς λαμπερὰ καὶ πολύχρωμα πετράδια, ποὔκαναν τὸ κεφάλι νὰ φεγγοβολάη σὰν μετέωρο ! Ἡ μανία τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν πολυτίμων λίθων τὴν ἐποχὴ αὐτὴ εἶχε ὑπερβεῖ κάθε ὅριο, εἶχε καταντήσει σωστὴ παραφροσύνη !

* * *

Ὅταν λοιπὸν μιὰ κυρία τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἔβγαινε στὸ δρόμο—πρᾶγμα ἀσυνήθιστο καὶ σπάνιο ὅπως εἴπαμε—ἀκολουθεῖτο ἀπὸ τὴν ὑπηρέτριά της. Αὐτὸ δὲ δὲν γινότανε γιὰ λόγους ἀσφαλείας καὶ σεμνότητος, ἀλλὰ γιὰ λόγους μεγαλείου καὶ πόζας. Ὅσο πλουσιώτερη μάλιστα ἦταν μιὰ ἀρχόντισσα τόσο περισσότερες ὑπηρέτριες τὴν ἀκολουθοῦσαν ξοπίσω, σωστὴ διαδήλωσις δηλαδή !...

Στὸ σπίτι ἡ ὑπηρέτριες εἶχαν καὶ μιὰν ἄλλη ἀπασχόλησι κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνες τοῦ θέρους. Περιτριγύριζαν δηλαδὴ τὴν κυρά τους ποὔτανε ξαπλωμένη σ' ἕναν ἀναπαυτικὸ σοφᾶ καὶ τῆς κάνανε ἀέρα μὲ πελώριες βεντάγιες...

Ἡ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἔκαναν ἐπίσης μεγάλη χρῆσι—κατάχρησι μάλιστα—μυρωδικῶν, βαφῶν καὶ κάθε εἴδους φτειασιδιῶν. Συνήθιζαν πολὺ τὶς βαρειὲς μυρωδιές. Κι' ἔτσι τὸ πρόσωπό τους ζάρωνε καὶ μαραίνοταν πρόωρα ἀπὸ τὴν χρῆσι τῶν βλαβερῶν καὶ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν τῶν φτειασιδιῶν. Ἰδίως ἔβαφαν μέχρι κωμικότητος τὰ φρύδια τους καὶ τὶς τρίχες τῶν βλεφάρων τους, σὲ σημεῖο ποὺ νὰ φαίνουνται σὰν μασκαρεμμένες !... Αὐτὸ δὲ γινότανε γιατί δὲν εἶχαν οὔτε μέτρο, οὔτε χάρι στὸ μακιγιάρισμα. Καὶ στὸ ντύσιμό τους ὅμως τὴν ἴδια ἔλλειψι γούστου ἔδειχναν. Τόσο μάλιστα, ὥστε ἕνας περιηγητὴς τὶς ὠνόμασε εὐφυέστατα : «κινητὰ εἰκονίσματα φορτωμένα μὲ τάμματα»!...

Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησι ἦταν ἐναντίον τῆς πολυτελείας καὶ συχνὰ ἔβγαζε διατάγματα ἀπαγορευτικά, τὰ ὁποῖα ὅμως κανεὶς δὲν ἔπαιρνε στὰ σοβαρά.

Καὶ ἡ τρελλὴ ὅσο καὶ ἄνοστη πολυτέλεια ἐξακολουθοῦσε μὲ ὅλη τὴ μανία της καὶ πρὸς μεγάλην ἀνησυχίαν τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπλήρωναν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐξωφρενισμοὺς τῶν γυναικῶν των.

* * *

Στὰ Γιάννενα ἔφτασε σὲ τέτοιο σημεῖο τρέλλας ἡ πολυτέλεια τῶν γυναικῶν, ὥστε οἱ Πρόκριτοι, μὲ τὴ συγκατάθεσι ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως, ἔβγαλαν μιὰ διαταγὴ διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύοντο αὐστηρῶς ὡρισμένα λοῦσα, σπατάλες καὶ ἐξωφρενισμοί. Τὸ Πατριαρχεῖο Κων)πόλεως, στὸ ὁποῖο ἐστάλη ἡ διαταγὴ αὐτή, τὴν ἐπεκύρωσε. Ἐπὶ πλέον δὲ ὁ Πατριάρχης Καλλίνικος Β΄ ἐξέδωκε τὸ 1701 καὶ νέες αὐστηρότατες διαταγὲς κατὰ τῆς πολυτελείας.

Καὶ οἱ Φαναριῶτες ἢ καλύτερα ἡ Φαναριώτισσες στὴν Κων)πολι εἶχαν ριχτεῖ μὲ μανία στὴν πολυτέλεια, σὲ τέτοιο βαθμὸ μάλιστα ὥστε πολλάκις ἀναγκάστηκαν νὰ ἐπέμβουν οἱ Πατριάρχαι, ἐκδίδοντες αὐστηρὲς ἐγκυκλίους καὶ προσπαθοῦντες μὲ κάθε τρόπο νὰ σταματήσουν τὸν πυρετὸ αὐτό, ὁ ὁποῖος μετεδίδετο, σὰν κολλητικὴ ἀρρώστεια καὶ στὶς κατώτερες τάξεις...

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ δεκάτου ἐννάτου, ἡ Σμυρνιὲς ἔφτασαν στὸ ζενὶθ τῆς πιὸ ἐξωφρενικῆς καὶ πολυεξόδου πολυτελείας.

Ὁ Κων. Οἰκονόμου ὁ ἐξ Οἰκονόμων, ὁ σοφὸς διδάσκαλος τοῦ Γένους, ὁ ὁποῖος ζοῦσε κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ στὴ Σμύρνη, σ' ἕνα λόγο του τὸν ὁποῖο ἀπήγγειλε τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1814 στὸ Γυμνάσιο Σμύρνης κατέκρινε τὶς πλούσιες Σμυρνιές, ἡ ὁποῖες, μιμούμενες τὶς εὐρωπαῖες, ἔπαιρναν παραμάνες γιὰ νὰ θηλάσουν τὰ μωρά τους, ἐνῶ ὥς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κάθε ἑλληνίδα μητέρα τὸ θεωροῦσε καμάρι της νὰ θηλάση μὲ τὸ δικό της γάλα τὸ παιδί της. Τί θὰ ἔλεγε ὅμως ὁ μακαρίτης Οἰκονόμου ἂν ζοῦσε σήμερα ;... Ὁ ἴδιος ὁ Οἰκονόμου μᾶς δίνει μιὰ ζωντανὴ εἰκόνα τῶν γυναικῶν τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Σμύρνης, κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ὡς γνωστόν, ὁ Οἰκονόμου ἔχει κάμει μιὰ λαμπρὴ παράφρασι τοῦ «Φιλαργύρου» τοῦ Μολιέρου, τὸν ὁποῖο μετέφερε στὰ Σμυρναϊκὰ ἤθη τῆς ἐποχῆς του. Σ' ἕνα λοιπὸν μέρος γράφει παραστατικώτατα :

«Ὅλες σχεδὸν ἡ ἀρχόντισσές μας δὲν καταδέχονται νὰ δουλεύουνε. Φαγιὰ μονάχα θέλουνε καὶ χωριὰ (δηλαδὴ παραθερισμὸ τὸ καλοκαῖρι στὰ προάστεια τῆς Σμύρνης) ***καὶ στολίδια καὶ χοροὺς καὶ ἐγγάστρια πυκνά. Γιὰ τοῦτο ἔχουνε πάντα παραμάνες. Ἐγὼ ἔχω μιὰ καλὴ γειτόνισσα, τῆς ὁποίας ὁ ἄνδρας πάγει νὰ χάση ἐξ αἰτίας της ὅλο τὸ βιός του. Τρεῖς χιλιάδες γρόσια δὲν τόνε σώνουνε κάθε χρόνο σὲ χωριὰ καὶ λουτρὰ καὶ παραμάνες καὶ ἄλλα κακὰ ἔξοδα τῆς κοκώνας του».***

Καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ ἀείμνηστος Οἰκονόμου τὰ παράπονά του γιὰ τὰ ἔξοδα τῶν γυναικῶν τῆς ἐποχῆς του, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶνε ἀστεῖα μπροστὰ στὰ ἔξοδα μιᾶς σημερινῆς κυρίας, γιὰ τὴν ὁποία τὰ γρόσια ποὺ λογαριάζει ὁ Φιλάργυρος τοῦ Μολιέρου, μόλις φτάνουν γιὰ κραγιὸν καὶ μακιγιάρισμα τοῦ προσώπου...

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ GUSTAVE LE ROUGE

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΤΑΙΛΑΝΤ, Ο ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ γόης τζέντλεμαν. Τὸ βάψιμο τῶν νυχιῶν καὶ ἡ ὡραία ἀναγνώστρια. Ἡ «Χρυσόμυιγα» μὲ τὸ ἀσημοκέντητο κιμονό. Μιὰ διάλεξις τοῦ Ταιλάντ. Ὥς ποῦ ἔφτανε ἡ λεπτότης του στὶς κυρίες. Πῶς τὶς ἐνθουσίαζε καὶ τὶς γοήτευε. Τὸ κλαδὶ τῆς μιμόζας. Περνάει ὁ μεγάλος ποιητής !... Τὰ σαπουνισμένα νομίσματα. Ἡ «Νύχτα» τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου ζωντανεμένη. Ἡ ὑπέροχη γυναῖκα μὲ τὰ φείδια. Ἡ παντογνωσία τοῦ ποιητοῦ, κτλ. κτλ.

ΜΕΤΑ τὶς τόσον ὡραῖες ἀναμνήσεις τοῦ Γάλλου συγγραφέως Γουσταύου Λὲ Ρουζ ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Ὄσκαρ Οὐάϊλντ, τὶς ὁποῖες δημοσιεύσαμε στὰ δυὸ προηγούμενα φύλλα, δημοσιεύουμε σήμερα ἕν' ἄλλο κεφάλαιο τῶν «Ἀναμνήσεων» του, σχετικῶν μὲ τὴ ζωὴ τοῦ Γάλλου ποιητοῦ τοῦ τέλους τοῦ περασμένου αἰῶνος Λαυρεντίου Ταιλάντ. Ὁ Ταιλάντ, ὁ ὁποῖος εἶνε σχεδὸν ἄγνωστος στὴν Ἑλλάδα, ὑπῆρξε ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ὀναμαστοὺς ποιητὰς τῆς ἐποχῆς του, τόσο γιὰ τὸ ἔργο του, ὅσο καὶ γιὰ τὴ ζωή του.

«Ὅσοι γνώρισαν τὸν Λαυρέντιο Ταιλὰντ κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, παχύσαρκο καὶ κουρασμένον, δὲν μποροῦν νὰ φανταστοῦν τί τζέντλεμαν ἦταν στὴ νεότητά του, πῶς ἔλαμπε ὁλόκληρος ἀπὸ κέφι καὶ ἀπὸ βασιλικὴ εὐγένεια καὶ πῶς μὲ τὴν εὐπροσηγορία του μποροῦσε νὰ σκλαβώνη καὶ τοὺς πιὸ στριμμένους ἀκόμα ἀνθρώπους.

Τὸν ἐπισκεπτόμαστε ταχτικὰ στὸ σπίτι του τὸ πρωῒ καὶ μᾶς δεχόταν χωρὶς διατυπώσεις στὸ δωμάτιο τῆς τουαλέττας του. Ἐκεῖ, τὸν βρίσκαμε συνήθως νὰ βάφη τὰ νύχια τῶν ποδιῶν του μὲ μιὰ κόκκινη σκόνη, ἐνῶ συγχρόνως μιὰ νέα κυρία, θρονιασμένη σὲ μιὰ παληὰ μεγαλοπρεπῆ πολυθρόνα, τοῦ διάβαζε μὲ ὕφος ἕνα βιβλίο περὶ μαγείας —πότε τὶς «Μαγικὲς Ὁμιλίες» τοῦ Ἰησουΐτου μοναχοῦ ντὲλ Ρίο καὶ πότε τὸ «Ἐγχειρίδιο Μαγείας» τοῦ Παρακέλσου.

Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὸν ἐπισκεφθήκαμε, ὁ Ταιλὰντ μ' ἕνα τόνο σπομφώδη καὶ γοητευτικὸ συγχρόνως, μᾶς παρουσίασε τὴν ἀναγνώστριά του, τὴν ὁποία μὲ τὸ δίκηο του ὠνόμασε «Χρυσόμυιγα», γιατί τὰ μαλλιά της ἦσαν τόσο χρυσᾶ, ὅσο κι' ἡ ἀχτῖνες τοῦ καλοκαιρινοῦ ἥλιου.

Μετὰ τὴν ἄφιξί μας, ἡ «Χρυσόμυιγα» σηκωνόταν κι' ἀφοῦ ἀπουσίαζε λίγη ὥρα, ξαναπαρουσιαζόταν, φορῶντας ἕνα γιαπωνέζικο κιμονό, κεντημένο μὲ ἀσημένιους πελαργοὺς καὶ χρυσοὺς λωτούς. Ἐντωμεταξὺ ὁ ποιητὴς φοροῦσε τὶς μεταξωτὲς κάλτσες του ποὺ εἶχαν χρῶμα νεκρῶν φύλλων, ἔβαζε τὰ κομψὰ μποτίνια του ποὺ ἦσαν μαλακὰ σὰν γάντι καὶ σὲ λίγο, χαμογελαστός, στριφογυρίζοντας στὸ χέρι του ἕνα μπαστοῦνι μὲ χεροῦλι ἀπὸ ἀχάτη, ἔβγαινε μαζύ μας ἔξω.

Πηγαίναμε κατ' εὐθεῖαν στὸ καφενεῖο τῆς «Βασέττ», ὅπου ἡ «Χρυσόμυιγα» ἐρχόταν καὶ μᾶς συναντοῦσε σὲ λίγο, κομψὴ καὶ χαριτωμένη, ντυμένη ὁλόκληρη στὰ μεταξωτά, μ' ἕνα πλατύγυρο καπέλλο ἀλὰ Γκαινσπορόου. Ὁ Ταιλὰντ τὴν ἐπισκοποῦσε τότε μὲ μιὰ ματιὰ ἀπὸ πάνω ὥς κάτω καὶ χαμογελοῦσε εὐχαριστημένος.

Ὁ Ταιλὰντ ἦταν τὸ πρότυπο τῆς καλωσύνης, τῆς εὐγενείας καὶ τῆς εὐφυΐας. Δὲν ἀρνιόταν ποτέ του τίποτε σὲ κανένα. Ὅ,τι κι' ἂν τοῦ ζητοῦσε κανεὶς —χρήματα, συστατικὲς ἐπιστολές, συνεργασία— τὰ ἔδινε πρόθυμα, σὰν νὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὰ δώση. Στὶς κυρίες ἐφέρετο μὲ λεπτότητα ἐντελῶς ἱπποτική.

Θυμοῦμαι κάποτε εἶχα πάει στὸ θέατρο «Μποὺφ—ντὺ—Νόρ», ὅπου θὰ παιζόταν ἕνα ἔργο τοῦ Ἴψεν. Προηγουμένως ὅμως ὁ Ταιλὰντ θὰ ἔκανε ἀπὸ τῆς σκηνῆς μιὰ διάλεξι ἐπὶ τῆς ἀναρχίας.

Ὁ ρήτωρ μιλοῦσε κιόλας πρὸ ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας μὲ τὴν εὐγλωττία του ποὺ τὴν θαύμαζαν ὅλοι, ὅταν ἔξαφνα μιὰ καθυστερημένη, ἀλλὰ πολὺ ὡραία κυρία, μπῆκε μέσα στὴν αἴθουσα. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ὁ ποιητὴς ἔλεγε:

«—.... Πότε ἐπὶ τέλους ἡ θεὰ Ἀναρχία θὰ μᾶς σώση ἀπ' τοὺς γῦπες ποὺ μᾶς τρῶνε τὰ σπλάχνα ;... Γιατί, ἀλλοίμονο, κάθε προλετάριος εἶνε κι' ἀπὸ ἕνας Προμηθεύς....».

Ἔξαφνα ὅμως εἶδε τὴν ὡραία κυρία, ἡ ὁποία ἔψαχνε νὰ βρῆ θέσι. Ἀμέσως, εὐγενικώτατα, ἔπαψε τὸν λόγο του κι' ἀκούμπησε τὸ χέρι του, στὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ ὁποίου ἀστραποβολοῦσε ἕνα ὑπέροχο διαμάντι, στὸ τραπέζι ποὺ εἶχε κοντά του.

Ἔπειτα, ὅταν βεβαιώθηκε πὼς ἡ κυρία κάθησε, γύρισε πρὸς τὸ μέρος της καὶ εἶπε :

— Καθήσατε, κυρία μου ;... Πολὺ ὡραῖα ! Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ συνεχίσω ; Λοιπὸν ἐλέγαμε ;... Ἄ !... Πότε ἐπὶ τέλους ἡ θεὰ Ἀναρχία θὰ μᾶς σώση, κτλ....

Καὶ συνέχισε σὲ τόνο ποὺ ἀνέβαινε ὁλοένα.

Ὅταν τελείωσε, ὅλη ἡ αἴθουσα ἀντήχησε ἀπὸ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίες καὶ ζητωκραυγές. Ἰδιαιτέρως ἡ ὡραία καθυστερημένη κυρία εἶχε βγάλει τὸ γάντι της κι' ἔστελνε στὸν ποιητὴ φιλήματα μὲ τὸ χέρι της.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βδομάδα, συνάντησα τὸν Ταιλὰντ σὲ μιὰ συνοικία. Σάλευε στὸ χέρι του ἕναν πελώριο κλάδο μιμόζας, σχεδὸν ὁλόκληρο δέντρο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔκοβε μικρὰ κλαδάκια καὶ τὰ προσέφερε στὶς ὡραῖες κυρίες ποὺ συναντοῦσε στὸ δρόμο του, ὁποιεσδήποτε κι' ἂν ἦσαν. Ἡ γυναῖκες τῆς γειτονιᾶς, βλέποντάς τον ἀπὸ τὰ παράθυρά τους, ἔλεγαν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη:

— Εἶνε ὁ μέγας ποιητὴς Λαυρέντιος Ταιλάντ !

Καὶ ἔτσι ὁ ποιητὴς περνοῦσε λάμποντας ἀπὸ τὴ δόξα του καὶ προκαλῶντας τὴ συμπάθεια ὅλων.

Ὁ Ταιλάντ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀγαποῦσε τόσο τὴν καθαριότητα, ὥστε σαπούνιζε τὰ χρυσᾶ κι' ἀσημένια νομίσματα ποὺ ἔρριχνε χοῦφτες-χοῦφτες μέσ' στὶς τσέπες τοῦ γιλεκιοῦ του, γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιῇ γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἡμέρας. Ὅλοι μάλιστα τότε τὸν ἀποκαλοῦσαν Λαυρέντιο Μεγαλοπρεπῆ καὶ εἶνε ἀλήθεια ὅτι δὲν ἐγνώρισα ποτέ μου ἄλλον ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἀπολάμβανε τόσο πλήρη τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ ὁ ὁποῖος ἔννοιωθε τόση εὐχαρίστησι μὲ τὸ νὰ μοιράζεται τὴ χαρά του αὐτὴ μὲ τοὺς ἄλλους.

Μιὰ μέρα εἶχα ραντεβοῦ μαζύ του στὶς ἕντεκα τὸ πρωΐ. Καθυστερημένος κάπως, ἔτρεξα στὸ σπίτι του, χτύπησα τὴν πόρτα, μὰ πρὶν μοῦ ἀνοίξει, ὁ ποιητὴς μιλῶντας μου ἀπὸ μέσα, φαινόταν σὰν νὰ ἤθελε ν' ἀναβάλη τὴν ἐπίσκεψί μου αὐτή.

Ἐγὼ ὅμως ἐπέμεινα καὶ μπῆκα μέσα. Τότε μόνο κατάλαβα γιατὶ δίσταζε νὰ μὲ δεχθῇ. Ἦταν Ἰούλιος καὶ ὁ ποιητής, γυμνὸς καὶ τριχωτὸς σὰν φαῦνος, εἶχε μαζευτεῖ πίσω ἀπὸ μιὰ πολυθρόνα καί, ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ φορέση ἕνα γαλάζιο μεταξωτὸ πουκάμισο μὲ πορτοκαλλιὰ λουλούδια, μοῦ ζητοῦσε χίλιες συγγνῶμες γιὰ τὴν κατάστασί του.

— Εἶμαι ἀσυγχώρητος, ἔλεγε, ποὺ σᾶς δέχτηκα μὲ τὸ κοστοῦμι αὐτὸ τοῦ παραδείσου. Μὰ φταῖτε λίγο καὶ σεῖς, ποὺ χωρὶς νὰ μὲ εἰδοποιήσετε, ἤρθατε τόσο νωρίς.

— Ἀπεναντίας, ἦρθα πολὺ ἀργά, τοῦ ἀπάντησα ἐγώ. Εἶνε ἐντεκάμιση ἡ ὥρα !

— Διάβολε ! φώναξε ὁ Ταιλάντ. Κι' ἐγὼ νόμιζα πὼς ἦταν τὸ πολὺ ἑφτὰ τὸ πρωΐ...

— Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ σᾶς ἐνόχλησα, ξυπνῶντας σας τόσο πρωΐ..., τοῦ εἶπα. Φαίνεται πὼς κοιμηθήκατε ἄσχημα ἀπόψε...

— Ναί ! ναί ! μοῦ ἀπάντησε. Καὶ νὰ ἡ ἀφορμή.

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, τράβηξε τὰ μεγάλα βελούδινα παραπετάσματα τοῦ κρεββατιοῦ του.

Γύρισα ἀμέσως, κύτταξα κι' ἔμεινα κατάπληκτος ἀπ' αὐτὸ ποὺ εἶδα.

Ἐπάνω στὸ κρεββάτι ἦταν ξαπλωμένη σὲ πόζα νωχελείας κι' ἐπίσημη συγχρόνως μιὰ ἀληθινὴ θεά. Ὡραία καὶ μεγαλοπρεπὴς σὰν Ἀφροδίτη, ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶχε λυτὴ τὴν πλουσία μαύρη κόμη της ἐπάνω στὸ ὑπέροχο στῆθος της.

Ἡ συγκίνησι μοῦ ἔσφιγγε τὸ λαιμὸ καὶ δὲν μ' ἄφινε νὰ μιλήσω.

— Ἔ ! Ἔ ! ἔκανε ὁ Ταιλάντ, χαμογελῶντας. Δὲν σοῦ θυμίζει τὸ ἄγαλμα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου ποὺ παριστάνει τὴ Νύχτα ;...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἡ «Νύχτα» χαμογέλασε, μ' ἐχαιρέτησε μ' ἕνα κίνημα τοῦ ὀλυμπίου κεφαλιοῦ της καί, κρατῶντας τὰ προσχήματα, σκεπάστηκε μ' ἕνα σεντόνι, τὸ ὁποῖο ὡστόσο δὲν ἔκρυβε καὶ μεγάλα πράγματα ἀπὸ τὰ γυμνά της κάλλη.

Ἐγὼ εἶχα γοητευθεῖ πρὸς μεγάλη χαρὰ τοῦ Ταιλάντ, ὁ ὁποῖος ἐκείνη τὴ στιγμή, γεμίζοντας τρία ὑπέροχα ποτήρια, ποὺ ἔλαμπαν ἀπὸ χίλιες ἀνταύγειες μὲ ἐκλεκτὸ κρασί, μᾶς τὰ προσέφερε.

Μὰ τότε ἀντελήφθην ἀνατριχιάζοντας ὅτι ἡ «Νύχτα» εἶχε γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό της ἕνα ἑρπετὸ κίτρινο καὶ μπλέ, τὸ ὁποῖο ταραγμένο χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψί μου, εἶχε σηκώσει τὸ κεφάλι του κι' ἔρριχνε ἀπάνω μου φλογερὰ βλέμματα. Ἐπίσης καὶ ἄλλα μικρὰ ἑρπετὰ ἦσαν τυλιγμένα γύρω ἀπὸ τὰ μπράτσα της.

Ὁ ποιητὴς ἀπολάμβανε εὐχαριστημένος τὸν τρόμο καὶ τὴν κατάπληξί μου.

— Ἔ ! φώναξε σὲ λίγο. Οὔτε ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος δὲν φαντάστηκε ποτὲ ἕνα τέτοιο σύμπλεγμα.

Καί, γελῶντας ἐπρόσθεσε γιὰ νὰ μὲ καθησυχάση :

— Μὴ φοβᾶστε !... Δὲν εἶνε φείδια !... Εἶνε ἀθῶα κι' ἄκακα ἑρπετά, τὰ ὁποῖα ἀγόρασα ἀπὸ ἕνα περιβολάρη. Δὲν εἶνε καθόλου κακά... Φτάνει μόνο νὰ τὰ συνηθίση κανείς.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα βρισκόμαστε μὲ τὸν ποιητὴ καὶ τὴ μιχαηλαγγελική του φίλη στὸ «Βῶδι τῆς Μόδας», ἕνα παληὸ ρεστωρὰν τοῦ Παλαὶ—Ρουαγιάλ, τοῦ ὁποίου ἡ ὀμελέττες μὲ σηκότια πουλερικῶν ἦσαν ἀσύγκριτες. Ὁ Ταιλὰντ ἀγαποῦσε πολὺ αὐτὸ τὸ κέντρο, γιατί, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶχε παληὰ κρασιὰ καὶ ὑπηρέτες διακριτικούς.

Τὸ «Βῶδι τῆς Μόδας» ἦταν ἕνα ἑστιατόριο μὲ παράδοσι. Ὁ Μυσσέ, ὁ Στένταλ, ὁ Μεριμὲ πήγαιναν ἐκεῖ καὶ ἀπολάμβαναν τὶς λιχουδιὲς τῆς ἐξαιρετικῆς κουζίνας του, ἡ ὁποία χάθηκε στὴν ἐποχή μας μαζὺ μὲ τόσα ἄλλα ὡραῖα πράγματα τοῦ παρελθόντος.

Ἀφοῦ γευματίσαμε ἐκεῖ, διευθυνθήκαμε κουβεντιάζοντας σὰν περιπατητικοὶ φιλόσοφοι ὥς τὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη.

Ὁ Ταιλὰντ ἦταν ὁ πιὸ εὐχάριστος ὁμιλητὴς τοῦ κόσμου. (Κάτω ἀπὸ τὸ πρόσχαρο παρουσιαστικό του, κρυβόταν ἕνας ἄνθρωπος παντογνώστης καὶ πανεπιστήμων. Ἦταν σοφὸς λατινιστής, ἑλληνιστής, ἑβραϊστής, αἰγυπτιολόγος, καὶ εἶχε ἐγκύψει στὴ μελέτη τοῦ σανσκριτισμοῦ καὶ τῆς ἰνδολογίας. Ὁ μόνος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν συναγωνιστῇ στὶς γνώσεις του ἦταν ὁ Πελαντάν, ὁ πιὸ... ἄσπονδος φίλος του.

Ὁ Ταιλὰντ εἶχε ἐπίσης ἐγκύψει μ' ἐνθουσιασμὸ στὴ μελέτη τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν καὶ εἶχε διαβάσει τὰ δυὸ Ταλμούδ. Στὴ Βιβλιοθήκη ἤξερε τὰ βιβλία, ὅσο κανεὶς ἄλλος σ' ὁλόκληρη τὴ Γαλλία. Πολλὲς φορὲς ὁ ἴδιος ὁ Διευθυντής της του ζητοῦσε πληροφορίες γιὰ τὴν κατάταξί τους καὶ τὴν ἀξία τους.

Ὁ τρισχαριτωμένος αὐτὸς ποιητὴς ἦταν μὲ δυὸ λόγια τὸ πιὸ εὐχάριστο λεξικὸ τοῦ κόσμου».

Στὸ προσεχὲς θὰ διηγηθοῦμε καὶ ἄλλα ἀνέκδοτα τοῦ Λαυρεντίου Ταιλάντ.

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ CLAUDE SABATIER

ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΑΜΟ

(Μονόλογοι δυὸ ἀρραβωνιασμένων)

Ἐκεῖνος κι' Ἐκείνη παντρεύτηκαν, ἀλλά...

ΕΚΕΙΝΟΣ.— Ἐπὶ τέλους, θὰ παντρευτῶ !... Δοξασμένο τ' ὄνομά σου, Θεέ μου !... Ἦταν καιρὸς πειά... Ἀρκετὰ γλέντησα, ἀρκετὰ ἀγρύπνησα, χόρεψα, πῆγα στὰ θέατρα, ἔκανα φλέρτ, ξόδεψα τοῦ κόσμου τὰ λεπτά, γιὰ διάφορες φίλες μου, ἔχασα στὰ χαρτιά... Τώρα πειὰ — τί εὐτυχία !—θἄχω ἕνα σπιτάκι, μιὰ γυναῖκα θελκτική, ἀξιαγάπητη, οἰκονόμα, ἡ ὁποία θὰ μὲ περιμένη νὰ γυρίσω τὸ βράδυ στὸ σπίτι, μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο στὰ χείλη, θὰ μὲ περιποιῆται, θὰ μὲ χαϊδεύη, θὰ μὲ φροντίζη μὲ στοργή, μὲ τρυφερότητα, μὲ πίστι. Δόξα, δόξα σοι ὁ Θεός !... Θὰ γίνω ἄνθρωπος. Ναί, ἄνθρωπος. Θὰ ζήσω μιὰ ἥσυχη, τακτικὴ ζωή. Ἀντίο τρέλλες, ἔξοδα ἀσυλλόγιστα, ξενύχτια, ραντεβοῦ...

Τὰ βράδυα θὰ τὰ περνῶ στὸ σπιτάκι μου, κοντὰ στὴν ἀγαπημένη μου γυναικούλα. Θὰ ξεκουράζω τὰ πόδια μου μέσα σὲ μαλακὲς παντοῦφλες. Τὰ καϋμένα τὰ πόδια μου, ποὺ χρόνια τώρα τὰ ἔχω σκλαβωμένα μέσα σὲ κομψὰ σκαρπίνια !... Θὰ φορῶ μιὰ ἀναπαυτικὴ πυτζάμα, ἀντὶ τοῦ στενοῦ φράκου ποὺ φορῶ τώρα κάθε βράδυ. Τί ὡραία, τί καλὴ ζωὴ μὲ περιμένει !... Καὶ πόσο, πόσο εἶμαι εὐχαριστημένος ! Τώρα τὸ καταλαβαίνω ὅτι ἤμουν καμωμένος γιὰ νὰ γίνω ἕνας καλὸς σύζυγος, ἕνας λαμπρὸς οἰκογενειάρχης. Θἀποχτήσω παιδιά... Ὤ, πολλὰ παιδιά ! Τοὐλάχιστον, δώδεκα. Γιατί ὄχι δώδεκα ; Τὰ οἰκονομικά μου πᾶνε ἀρκετὰ καλά. Καὶ θὰ εἶνε τόσο ὡραῖο, ὅταν θὰ καθόμαστε στὸ τραπέζι, ἡ γυναῖκα μου κι' ἐγώ, νὰ ἔχουμε δώδεκα παιδιὰ γύρω μας !... Καὶ δεκατέσσερα παιδιὰ ἂν ἀποχτήσω, πάλι δὲν θὰ μοῦ φαίνουνται πολλά. Τί ὡραῖα, Θεέ μου !... Δώδεκα παιδιά... Δώδεκα ἀγγελούδια... Θὰ κάθουμαι τὰ βράδυα κοντά τους καὶ θὰ τοὺς λέω παραμύθια. Καὶ ἡ μαμά τους, θ' ἀκούη κι' αὐτὴ καὶ θὰ χαμογελᾶ μὲ χαρὰ καὶ περηφάνεια, πλέκοντας μάλλινα ἐπανωφοράκια γιὰ τὰ παιδιά της. Τί ὡραία ἔμπνευσις ἦταν αὐτὴ νὰ παντρευτῶ !... Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶμαι πειὰ ἕνας ἄνθρωπος γνωστικός. Εἶνε ἐπίσης ἀλήθεια, ὅτι θέλω πρῶτα ἀπὸ ὅλα νὰ ξεκουραστῶ. Ναί, λοιπὸν τὸ ἀποφάσισα. Παντρεύουμαι... Δόξα σοι ὁ Θεός... δόξα σοι ὁ Θεός !...

* * *

Ἀρραβωνιασμένοι...

ΕΚΕΙΝΗ.— Ἐπὶ τέλους θὰ παντρευτῶ !... Ἦταν καιρὸς πειά !... Ἦρθε καὶ ἡ δική μου σειρὰ νὰ ζήσω, νὰ διασκεδάσω, νὰ πλαγιάζω ἀργὰ τὰ βράδυα, νὰ πηγαίνω στὰ θέατρα, νὰ παίζω ὥς τὸ πρωῒ χαρτιά. Ἄ, ναί, θὰ δοκιμάσω ὅλες τὶς συγκινήσεις τῆς ρουλέττας καὶ τοῦ μπακαρᾶ. Δόξα σοι ὁ Θεός ! Ἦταν καιρὸς πειά... Οἱ γονεῖς μου εἶνε τόσο τοῦ παληοῦ καιροῦ, ὥστε δὲν μπόρεσα ὥς τώρα νὰ ζήσω, νὰ γλεντήσω... Μὲ εἶχαν διαρκῶς ὑπὸ ἐπιτήρησι οἱ γονεῖς μου. Καὶ δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα νὰ παντρευτῶ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ χαρῶ κι' ἐγὼ τὴ ζωή. Ὁ ἀρραβωνιαστικός μου φαίνεται πολὺ καλός. Θὰ τὸν κάνω ὅ,τι θέλω. Δὲν θὰ μοῦ ἀρνῆται τίποτα. Θὰ φορῶ θαυμάσιες τουαλέττες. Καὶ τὰ φορέματά μου τοῦ χοροῦ θὰ εἶνε πολὺ ντεκολτέ. Δὲν φόρεσα ὥς τώρα οὔτε ἕνα φόρεμα πολὺ ντεκολτέ. Οἱ γονεῖς μου δὲν μοῦ τὸ ἐπέτρεπαν... Δὲν ἔχω πάει ὥς τώρα παρὰ σὲ δυὸ γάμους. Εἶχαν παντρευτεῖ δύο φίλες μου. Καὶ τὸ φόρεμά μου ἦταν τόσο κλειστὸ γύρω στὸ λαιμό μου ! Τώρα, ἀντίο φορέματα σχολαστικά, ἀντίο περιωρισμένη ζωή !... Θὰ φορῶ ἀκόμα καὶ στὸ σπίτι τὰ κομψά μου μικρὰ γοβάκια, γιατί θὰ ἔχουμε σχεδὸν πάντα ξένους στὸ σπίτι. Ὄχι ὅπως τώρα, ποὺ καταντοῦσε φαινόμενο μιὰ ἐπίσκεψις στὸ σπίτι μας. Καὶ τὸ πρωῒ θὰ φορῶ χαριτωμένα πασουμάκια, μὲ χρυσὸ τακοῦνι, καὶ μὲ φτερὸ ὁλόγυρα. Ὥς τώρα ἡ μαμὰ δὲν μοῦ ἐπέτρεπε νὰ φορῶ παρὰ ἄκομψες καὶ στερεὲς παντοῦφλες. Ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ τὶς πετάξω... Δόξα σοι ὁ Θεός !... Δόξα σοι ὁ Θεός !... Θὰ εἶμαι ἐλεύθερη νὰ κάνω ὅ,τι θέλω, νὰ πηγαίνω ὅπου θέλω. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι ἔτσι ἐλεύθερη, δὲν πρέπει νὰ κάνω παιδιά. Γιατί, ἂν ἔχω παιδιά, θὰ εἶμαι πάλι μιὰ αἰχμάλωτος... Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τέτοια σκοτοῦρα. Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ χαρῶ καλὰ τὴ ζωή μου, τότε, ἔ, τότε, ἴσως ν' ἀποφασίσω νὰ κάμω κανένα παιδί. Ἀλλὰ ἕνα μόνο... Ἕνα μόνο... Καὶ αὐτὸ θὰ τὸ σκεφτῶ ὥς τότε. Ἄλλωστε δὲν θεωρεῖται πειὰ καθόλου σὶκ νὰ ἔχη μιὰ κυρία πολλὰ παιδιά.

* * *

Μετὰ δύο μῆνες.

Ἐκεῖνος καὶ Ἐκείνη παντρεύτηκαν. Ἀλλὰ κάθε τόσο ἀπορεῖ, ἐκπλήσσεται, ἀπογοητεύεται ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο... Γιατί δὲν εἶχαν σκεφτεῖ τὸ σπουδαιότερο. Γιατί παντρεύτηκαν. Ἐκεῖνος παντρεύτηκε γιὰ νὰ φέρη ἕνα τέλος κι' Ἐκείνη γιὰ νὰ κάνη μιὰν... ἀρχή !...

Πῶς νὰ μονοιάσουν, Θεούλη μου ;...

Οὔφ, τί σκοτοῦρα τὰ παιδιά !...

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὅλες σχεδὸν ἡ γυναῖκες συγχέουν τὴν αἰσθηματικότητα μὲ τὴν αἴσθησι.

— Δυσκολώτερο εἶνε νὰ ἀπαλλαγῆ κανεὶς ἀπὸ μιὰ γυναῖκα, παρὰ νὰ τὴν κατακτήση.

— Ἡ γυναῖκες γνωρίζουν νὰ ἐπιρρίπτουν τὰ σφάλματά τους σ' ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἐναντίον των δίκαια παράπονα.

ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΗΡΩΩΝ

ΟΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΟΙ

(Ἱστορία γραμμένη ἀπὸ τὸν ἔγγονο τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη, Φὸν Κολοκοτρώνη).

Ε΄.

ΑΝΑΦΕΡΑΜΕ στὸ προηγούμενο φύλλο τὸ τραγικὸ τέλος τοῦ Γιωργακλῆ Κολοκοτρώνη, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν ἀποχωρισμό του ἀπὸ τοὺς ἁρματωλοὺς ἐφονεύθη ἐξ ἐνέδρας ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Γιὰ τὸ θάνατο τοῦ παλληκαριοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ἑξῆς δημοτικὸ τραγοῦδι :

Ἀπὸ βουνό, ψηλὸ βουνὸ ποτάμι ροβολάει.
Ἦταν πλατύ, ἦταν βαθύ, στὴ μέση ματω-
(μένο,
καὶ στὸν ἀφρὸ τοῦ ποταμιοῦ τρία κοράσια
(πλέναν,
τὄνα πλένει τοὺς ἄρρωστους, τ' ἄλλο τοὺς
(λαβωμένους
κι' ἡ ἀδερφὴ τοῦ Γιωργακλῆ κλαίει κι'
(ἀναστενάζει :
— Γιὰ σήκω ἀπάνω, Γιωργακλῆ, καὶ μὴ βαρυοκοιμᾶσαι,
σοῦ γράφουν τὰ ξαδέρφια σου, σοῦ γράφει ὁ Θοδωράκης,
σοῦ γράφει ὁ Γιάννης ὁ Ζορμπᾶς, σὲ θέλει ἡ ἀδερφή σου.
— Ἄχ, δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ οὔτε νὰ περπατήσω...

Σήμερα θὰ κάνουμε λόγο γιὰ τὸν Κουντάνη Κολοκοτρώνη, ἀδερφὸ τοῦ Γιωργακλῆ καὶ πρῶτο ξάδερφο τοῦ Κολοκοτρώνη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀποχωρίστηκε μαζὺ μὲ μερικοὺς ὀπαδούς του, κατόπιν τοῦ γνωστοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ληφθείσης ὑπὸ τῶν ἁρματωλῶν σχετικῆς ἀποφάσεως.

Ὁ Κουντάνης ἐφημιζόταν ὡς ὁ ὡραιότερος ἄντρας τῆς ἐποχῆς του καὶ ἦταν πραγματικὰ ἐμορφότατος, γλυκύτατος στὴ συμπεριφορὰ καὶ πολὺ αἰσθηματικός.

Ἀγαποῦσε τρελλὰ τὴν κόρη ἑνὸς προεστοῦ τοῦ χωριοῦ Στεμνίτσα τῆς Γορτυνίας, ὀνομαζομένου Βελέντζα, ὁ ὁποῖος ἦταν φίλος τῶν Κολοκοτρωναίων καὶ τοὺς φιλοξενοῦσε πολὺ συχνὰ στ' ἀρχοντικό του.

Μόλις λοιπὸν ὁ Κουντάνης ἀποχωρίστηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἁρματωλούς, πῆρε δυὸ Κολοκοτρωναίους καὶ κάμποσους ἄλλους συντρόφους του καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Στεμνίτσα. Μπῆκε νύχτα μέσα στὸ χωριὸ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιό του πῆγε κι' ἔκλεψε τὴν κόρη π' ἀγαποῦσε καὶ ἡ ὁποία λεγόταν Θοδώρα, κρυφὰ ἀπ' τὸν πατέρα της. Ὅταν κατόπιν βγῆκαν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, ὁ Κουντάνης γονάτισε μπροστὰ στὴ Θοδώρα καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τοῦ ὁρκιστῆ πὼς θὰ τοῦ μείνη πιστή, γιατί ὁ Θεὸς ἤξερε πότε θὰ ξανανταμωνόντουσαν μέσα στὴν ἀναμπουμποῦλα τοῦ πολέμου ποὺ θ' ἄρχιζε.

Ἡ Θοδώρα, ἡ ὁποία ἦταν ἔξυπνη καὶ φρόνιμη γυναῖκα, ἔβαλε τὰ κλάμματα καὶ εἶπε στὸν ἀγαπημένο της :

— Κουντάνη, φοβᾶμαι πὼς δὲν θὰ γλυτώσης... Τὸν ξέρω ἐγὼ τὸν πατέρα μου τί ἄγριος ποὺ εἶνε.... Γύρισέ με τώρα πίσω στὸ σπίτι μου, ἂν ἀγαπᾶς τὴ ζωή σου... Ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάνης αὐτό, γιατί κρυβόσαστε στὸ σπίτι μας τόσον καιρὸ καὶ πάτησες ἔτσι τὸ ψωμὶ τοῦ πατέρα μου..

Ὁ Κουντάνης τὴν ἄκουσε προσεχτικὰ καὶ τῆς ἀποκρίθηκε μὲ συγκίνησι :

— Θοδώρα, θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ λὲς καὶ θὰ σὲ στείλω πίσω. Ἀλλὰ σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ τρελλά !...

Καὶ ὁ ἱπποτικὸς ἀπαγωγεὺς πρὶν ἀκόμα ἀνατείλει ὁ ἥλιος ἔπιασε στὸ δρόμο δυὸ διαβάτες καὶ τοὺς παράδωσε τὴ Θοδώρα λέγοντάς τους νὰ παραγγείλουν τοῦ Βελέντζα ὅτι «θὰ περάση μὲ λεπίδι ὅλο τὸ χωριὸ ἂν τὴν παντρέψει μὲ **ἄλλον**».

Οἱ συνοδοὶ τῆς Θοδώρας μόλις ἔφτασαν στὸ χωριό, πῆγαν στοὺς Τούρκους καὶ πρόδωσαν τὴν ἐκεῖ παρουσία τοῦ γενναίου ἁρματωλοῦ.

Οἱ Τοῦρκοι τότε πῆραν μαζύ τους κάμποσους ραγιάδες καὶ βγῆκαν νὰ τὸν καταδιώξουν. Τὸν πρόφτασαν σὲ λίγο καὶ τὸν ἀνάγκασαν νὰ κλειστῆ μαζὺ μὲ τοὺς συντρόφους του μέσα σὲ μιὰ καλύβα ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ Χρυσοβίτσι, στὰ σύνορα τῆς Γορτυνίας, δέκα ὧρες περίπου μακρυὰ ἀπὸ τὴν Τρίπολι.

Ἐκεῖ οἱ Τοῦρκοι πολιόρκησαν τοὺς ἁρματωλοὺς στενὰ καὶ ἔλαβαν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα γιὰ νὰ μὴ μπορέσουν νὰ τοὺς διαφύγουν.

Κατόπιν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πολιορκητῶν «γιούσμπασης», δηλαδὴ λοχαγός, ἔστειλε ἀμέσως στὴν Τρίπολι γιὰ νὰ ρωτήση τὸν πασσᾶ ἂν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνη συνθηκολόγησι καὶ χάρι στὸν Κουντάνη.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ὁ Βελῆ πασσᾶς εἶχε ἰδεῖ ἀπὸ κοντὰ τόσο τὸν Γιάννη Ζορμπᾶ ὅσο καὶ τὸν Κουντάνη, ὅταν οἱ Κολοκοτρωναῖοι εἶχαν πάψει τὶς ἐχθροπραξίες μαζύ του, καὶ εἶχε ἐκφράσει ἐπανειλημμένως τὴν ἐπιθυμία νὰ τοὺς πάρη κοντά του, ἂν φυσικὰ δεχόντουσαν κι' αὐτοί.

Ὁ «γιούσμπασης» λοιπὸν ποὺ πολιορκοῦσε τὸν Κουντάνη γνώριζε τὶς διαθέσεις τοῦ Βελῆ, ἐπειδὴ εἶχε ὑπηρετήσει ἄλλοτε κοντά του, καὶ γι' αὐτὸ ἔκρινε καλὸ νὰ τὸν ρωτήση σχετικῶς.

Περίμενε λοιπὸν ἄπρακτος ἔξω ἀπ' τὸ καλύβι, τὴν ἀπάντησι τοῦ Βελῆ, ἐνῶ οἱ ἁρματωλοὶ τοὔρριχναν διαρκῶς φωτιὰ στὴ φωτιά.

Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐλήφθη ἡ ἀπάντησις τοῦ Βελῆ, διὰ τῆς ὁποίας ἔδινε στὸν «γιούσμπαση» ἀπόλυτη ἐξουσιοδότησι νὰ συνθηκολογήση μαζὺ μὲ τὸν ἁρματωλό.

Ὁ μόνος ὅρος ποὺ τοῦ ἔθετε ἦταν νὰ ὁδηγηθῆ ὁ Κουντάνης στὴν Τρίπολι, ὅπου θὰ ἔμενε ἐλεύθερος, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴν πόλι, καὶ ὅπου αὐτός, ὁ Βελῆς, θὰ «τὸν εἶχε σὰν τὰ μάτια του».

Ὁ «γιούσμπασης», ὁ ὁποῖος ἐπιθυμοῦσε ἐπίσης ν' ἀποφύγη τὴν αἱματοχυσία, δέχτηκε μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν ἀπάντησι τοῦ πασσᾶ. Καὶ ἀμέσως, ἂν καὶ ἦταν σκοτάδι, ἔστειλε στὸν Κουντάνη ἕνα ραγιᾶ καὶ τὸν παρακίνησε νὰ παραδοθῆ καὶ νὰ πᾶνε μαζὺ στὴν Τρίπολι.

Ὁ περήφανος ὅμως ἁρματωλὸς παρέμεινε ἀνένδοτος στὶς ἑλκυστικὲς προτάσεις τοῦ πασσᾶ καὶ ἀπάντησε ξερά :

— Ὁ Κουντάνης μόνο μὲ τὸ ντουφέκι ξέρει νὰ κουβεντιάζη μὲ τὸ Βελῆ !...

Ὁ «γιούσμπασης» ὅμως δὲν ἀπελπίστηκε. Κι' ὅταν ξημέρωσε ἔστειλε ἐκ νέου ἀποσταλμένο στὸν Κουντάνη. Μὰ κι' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἔγινε τίποτα.

Οἱ Τοῦρκοι βλέποντας πλέον ὅτι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ συνεννοηθοῦν μὲ τὸν Κουντάνη, ἢ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανό, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς καλύβας καὶ ἄρχισε ἡ μάχη. Συγχρόνως διάταξαν τοὺς ραγιάδες ποὺ εἶχαν πάρει μαζύ τους νὰ μαζέψουν σὲ σωροὺς ξερὰ κλαδιά, τὰ ὁποῖα τὴν τρίτη νύχτα σκόρπισαν γύρω ἀπ' τὸ καλύβι καὶ τοὺς ἔβαλαν φωτιά.

Ἡ φωτιὰ σὲ λίγο μεταδόθηκε καὶ στὴν καλύβα καὶ οἱ ἁρματωλοί, οἱ ὁποῖοι ἐπυροβολοῦντο ἐπὶ πλέον κι' ἀπέξω, κάηκαν ὅλοι !...

Ὁ Βελῆς, ὅταν ἔμαθε ἀργότερα τὴν ὁλοκαύτωσι τοῦ γενναίου Κουντάνη, πέταξε κάτω μ' ὁρμὴ τὸ τσιμποῦκι ποὺ κάπνιζε καὶ ἔκλαψε ἀπὸ τὴ θλῖψι του πικρά.

Ὁ Κουντάνης παρέμεινε στὸ λαὸ τῆς Πελοποννήσου σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς θρυλικώτερες καὶ προσφιλέστερες φυσιογνωμίες τῶν προεπαναστατικῶν χρόνων. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐρωτικῶν τραγουδιῶν, τῶν σχετικῶν μὲ τὸν ἥρωα αὐτὸν ποὺ ἐψάλλοντο στοὺς χορούς, σώζεται καὶ τὸ ἑξῆς :

— Θοδώρα, νὰ μὴ μ' ἀρνηθῆς, νὰ μὴ μὲ
(λησμονήσης !
— Πείσμωσες τὸν πατέρα μου, ποὺ μ'
(ἅρπαξες, Κουντάνη,
καὶ θὰ σηκώση τὸ χωριὸ στὸ πόδι νὰ σὲ
(πιάσουν.
Ἐπάτησες καὶ τὸ ψωμὶ καὶ τὸ μουσαφιρ-
(λίκι.
Σῦρε με πίσω, σῦρε με... Περνοῦσαν δυὸ
(διαβάτες.
— Βρωμοραγιάδες, πάρτε την καὶ πέστε
(τοῦ Βελέντζα
θὰ σφάξω ὅλο τὸ χωριὸ ἂν τὴν παντρέ-
(ψει μ' ἄλλον !
Ἅμα ἐμπῆκαν στὸ χωριὸ τὸν πρόδωσαν
(στοὺς Τούρκους,
τρακόσοι Τοῦρκοι κίνησαν, τὸν πῆραν τοῦ
(κυνήγου.
Ἀπόστασε καὶ κλείστηκε στὸ Χρυσοβίτσι
(ἀπόξω,
τρεῖς μέρες ἐπολέμησε, τρεῖς μέρες καὶ
(τρεῖς νύχτες,
τὴν ἄλλη τὸ ξημέρωμα οἱ Τοῦρκοι ἀπελ-
(πιστῆκαν.
Γιὰ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανό, νὰ πάρουνε
(μπαξίσια,
μαζώχτηκαν σὲ σύναξι καὶ κάνανε κου-
(βέντα :
— Μάστε κλαδιὰ καὶ ρίξτε τα στὴν πόρ-
(τα τῆς καλύβας !
Κόψαν κλαδιὰ καὶ ἔλατα ποὺ βόγγησεν
(ὁ λόγγος
καὶ τἄρριξαν ὁλόγυρα ὄξω ἀπὸ τὴν κα-
(λύβα.
Βάλαν φωτιὰ κι' ἡ φλόγα της στὸν οὐ-
(ρανὸ παγαίνει
καὶ τοῦ Κουντάνη ἡ ψυχὴ κοντά της ἀ-
(νεβαίνει...

Γιὰ τὸν ἴδιον ἐπίσης ἥρωα ὑπάρχει καὶ τὸ ἑξῆς χαριτωμένο τραγοῦδι :

Τὰ κυπαρίσσια γείρανε καὶ πέφτουν πικραμ-
(μένα
κι' ἡ λεῦκες μές στὶς ρεμματιὲς ἄγρια ποὺ
(βουΐζουν,
σὰν τί μαντᾶτο θλιβερὸ νὰ φέρνη ὁ ἀέρας.
— Κάψανε κλέφτη ξακουστό, ἕναν Κολοκο-
(τρώνη.
— Κουντάνη, δῶσε τ' ἅρματα πασσᾶ γιὰ νὰ
(σὲ κάνουν.
— Εἶνε γιομᾶτα τ' ἅρματα κι' ἐλᾶτε νὰ τὰ
(πάρτε.
Βάλαν φωτιά, τὸν ἔκαψαν, κι' ἀκόμα τὸν φο-
(βᾶνται...

Μετὰ τὴν ἀπόφασι τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἁρματωλῶν τοῦ Μωριᾶ σχηματίστηκε κι' ἕνα ἄλλο σῶμα, ἀποτελούμενο ἀπὸ σαράντα περίπου ἁρματωλούς, ὅλους νεωτάτους, καὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν γενναῖο, ἀλλὰ κάπως ἐπιπόλαιο Μῆτρο Κολοκοτρώνη, εἰκοσαετῆ τὴν ἡλικία καὶ ἀνεψιὸ τοῦ Γέρου.

Ὁ Μῆτρος μὲ τοὺς συντρόφους του, ἐπειδὴ δὲν τοὺς δεχόντουσαν πουθενά, ἀφοῦ περιπλανήθηκαν ἀρκετά, μπῆκαν μὲ τὸ στανιὸ τὴ νύχτα καὶ κόνεψαν σ' ἕνα πλούσιο σπίτι. Ἐκεῖ διάταξαν νὰ τοὺς ἑτοιμάσουν καλὰ καὶ μπόλικα φαγιὰ κι' ἀφοῦ ἔφαγαν ἄρχισαν νὰ γλεντοῦν μὲ τὰ ἐγχώρια ὄργανα, νταούλια καὶ καραμοῦζες, νὰ χορεύουν καὶ νὰ πυροβολοῦν.

Ὁ θόρυβος αὐτὸς ἐπρόδωσε φυσικὰ τὴν παρουσία τους καὶ τὸ πρωΐ οἱ ἁρματωλοὶ εἰδοποιήθηκαν ὅτι φτάνουν οἱ Τοῦρκοι.

Ὁ Μῆτρος ὅμως, ἀντὶ νὰ ὀχυρωθῆ στὸ χωριό, ὁπότε ὑπῆρχε πιθανότης σωτηρίας, βγῆκε μὲ τοὺς συντρόφους του νὰ περιμένη τοὺς Τούρκους ἔξω στὸν κάμπο.

Ἐκεῖ ὅμως περικυκλώθηκε ἀπὸ ὀχτακόσους Τούρκους, πεζοὺς καὶ καβαλλάρηδες, μαζὺ μὲ τοὺς ὁποίους πολέμησαν ἐννηὰ ὁλόκληρες ὧρες μέχρις ὅτου κατεσφάγη κι' αὐτὸς κι' ὅλοι του οἱ σύντροφοι.

Μεταξὺ αὐτῶν συμπεριελαμβάνοντο καὶ ἑφτὰ ἀνήλικοι Κολοκοτρωναῖοι, «παιδόπουλα», ὅπως τὰ ἔλεγαν, τὰ ὁποῖα δὲν ἐδέχτηκαν νὰ παραδοθοῦν καὶ σκοτώθηκαν μαζὺ μὲ τοὺς μεγάλους.

Σχετικὸ μὲ τὸ θάνατο τοῦ Μήτρου Κολοκοτρώνη εἶνε τὸ ἀκόλουθο δημοτικὸ τραγοῦδι :

— Ἀπόψε ποὺ κοιμώμουνα ξαφνιάστηκα στὸν ὕπνο,
γιατ' ὄνειρ' ὀνειρεύτηκα ποὖναι κακὸ γιὰ μένα.
Θολὸ ποτάμι πέρναγα καὶ πέρα δὲν ἐβγῆκα
Ξήγα το, Ἀντώνη, ξήγα το, ξήγα το, ἀδερφούλη.
καὶ μοὖπεσε τὸ φέσι μου κι' ἡ φοῦντα τοῦ σπαθιοῦ μου.
— Τὸ φέσ' εἶν' τὸ κεφάλι σου κι' ἡ φοῦντα τὸ κορ-
(μί σου
καὶ τὸ ποτάμι τὸ θολὸ ὁ δρόμος ποὺ θὰ πάρης...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : *Τὸ ΣΤ΄ μέρος τῆς μονογραφίας.*

□ □ □ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ □ □ □

Ὁ Γάλλος φιλόσοφος Ἐρνέστος Ρενὰν

ΜΑΣ ΕΡΩΤΟΥΝ

ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΟΥΜΕ

Στὴ στήλη αὐτὴ θ' ἀπαντᾶμε στοὺς ἀναγνώστας μας, σὲ κάθε ἐρώτησί τους σχετικὴ μὲ τὴ φιλολογία, τὴν ἱστορία κλπ., κλπ. Θὰ τοὺς δίνουμε κυρίως κάθε βιβλιογραφικὴ πληροφορία, καὶ θὰ τοὺς διαφωτίζουμε γιὰ τὸ ἔργο ὁποιουδήποτε συγγραφέως, δουλειὰ ποὺ οὔτε σ' αὐτὲς τὶς Δημ. Βιβλιοθῆκες μας δὲν εἶνε εὔκολη.

Ἀπαντᾶμε λοιπὸν σήμερα στὶς πρῶτες ἐπιστολὲς ποὺ ἐλάβαμε :

Δημ. Μαρ., Ἐνταῦθα. Ὁ κ. Ναπολ. Λαπαθιώτης δὲν ἔχει ἐκδώσει ὡς σήμερα κανένα βιβλίο, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ποίημά του «Ἡ Κραυγή», ποὺ τὸ τύπωσε καὶ τὸ κυκλοφόρησε σὲ φέϊγ βολὰν 4ου σχήματος, στὰ 1916. Ἔχει ἄφθονη ἀνέκδοτη ἐργασία πεζὴ κι' ἔμμετρη, κι' ἴσως προσεχῶς νὰ ἐκδώση τὸ «Μιὰ Νύχτα μὲ Φεγγάρι». Ποιήματά του ἔχουν δημοσιευτεῖ στὰ περιοδικά : «Ἡγησώ», «Παναθήναια», «Νουμᾶς» κλπ.

Κ. Ζησίμου, Ἐνταῦθα. Ἔργα τοῦ Ἐδμὸν Ἀμποὺ ἔχουν μεταφραστεῖ κι' ἐκδοθεῖ στὴν Ἑλλάδα τὰ ἑξῆς : «Ὅλοι Κεφαλαιοῦχοι», μεταφρ. Ἐπ. Βοΐσκου—Ἀθῆναι 1890.— «Γάμος ἐν Παρισίοις κλπ.»—(Διηγήματα) — Ἀθῆναι.—«Θεῖος καὶ Ἀνεψιός»—(Διήγημα)—Σῦρος 1885.—«Δοῦναι καὶ Λαβεῖν»— (Ρωμάτζο)— Σῦρος 1891. —«Τόλλα»— (Ρωμάτζο)—Κών)πολις 1856. «Ὁ Βασιλέας τῶν Βουνῶν» (Μυθισταρία)— Ἀθῆναι 1858.— «Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ὀρέων»— (Εἰσαγωγὴ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου)— Ἀθῆναι 1927. (Νέα Ἔκδοσις).— «Περὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ζητήματος κλπ.» Ἀθῆναι 1860.— «Ὁ Νέος Εὐρωπαϊκὸς Χάρτης»—Ἀθῆναι 1860.—«Ἡ Πρωσσία κατὰ τὸ 1860», Ἀθῆναι.—«Ὁ Ἰωσὴφ Ματζίνης καὶ τὸ Ρωμαϊκὸν Κράτος»—Ἀθῆναι. Ἐπίσης ἕνα ἢ δυὸ ἔργα του φιλολογικὰ ἐξεδόθησαν τελευταίως στὴν Ἀθήνα. Θὰ τὰ βρῆτε στὸν κατάλογο τοῦ πρώτου Ἀθηναϊκοῦ Ἐκδοτ. Οἴκου.

Φιλότεχνον, Κέρκυραν. Ὁ Θέμος Ἄννινος ἐξέδωσε στὰ 1874 τὸ πρῶτο του καὶ μοναδικὸ «Γελοιογραφικὸ Λεύκωμα», σχῆμα 8 μεγάλο, σελ. 40. Τὸ μεγάλο Γελοιογρ. Λεύκωμα ποὺ βγῆκε πρό τινων ἐτῶν, εἶνε ἔκδοσις τοῦ Ἐλευθερουδάκη.

Ι. Παπαδάκην, Ἐνταῦθα. Τὰ τραγούδια τοῦ Τσοπανάκου, τοῦ τραγουδιστῆ αὐτοῦ τῶν ἡρώων τοῦ 1821, βγῆκαν πρὸ 70—80 ἐτῶν στὴν Τρίπολι. Στὰ 1878 ἐξεδόθησαν ἐκ νέου στὴν Ἀθήνα, μὲ τὸν τίτλο : «Τσοπανάκου : Ἄσματα καὶ Ὠδαὶ Ἡρωϊκαὶ Ἀνώνυμοι»—Σχῆμ. 16, Σελ. 142.

Φιλίστορα, Πειραιᾶ. Εἰς προσεχὲς φύλλο θὰ σᾶς γράψουμε ποιοὶ ἔχουν γράψει ἐκτενῶς γιὰ τὸν περίφημο κλέφτη Ζαχαριᾶ, καὶ ποῦ θὰ βρῆτε δημοσιευμένες τὶς ἱστορικές του αὐτὲς μονογραφίες.

Ἀρτέμιδα Μίχα, Πειραιᾶ. Τὰ ἔργα τοῦ Πὼλ Βαλερύ, σὲ προσεχὲς φύλλο.

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

(Ἀπὸ τὸ νέο βιβλίο τοῦ Λεὸν Τρὲκ)

Ὁ Γάλλος λογογράφος Λεὸν Τρὲκ εἶχε τελευταῖα τὴν ὑπομονὴ νὰ μαζέψη ἀπὸ τὰ βιβλία παλαιοτέρων γνωστοτάτων συγγραφέων τῆς Γαλλίας ἄπειρα «μαργαριτάρια», τὰ ὁποῖα δείχνουν ὅτι κι' αὐτοὶ οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς γράφουν συχνὰ πρόχειρα καὶ κάνουν τερατώδη λάθη.

Παραθέτουμε σήμερα μερικὰ ἀπὸ τὰ λάθη αὐτά, τὰ πιὸ διασκεδαστικά :

Ὁ Λεοπόλδος Σταπλώ, Γάλλος μυθιστοριογράφος, γράφει κάπου : «*Μὲ τὸ ἕνα χέρι χάϊδευε τὴ γενειάδα του καὶ μὲ τὸ ἄλλο... τοῦ εἶπε !*».

Ὁ Ἐμίλιος Ρίσμπουργ, θέλοντας νὰ δείξη τὶς γεωμετρικὲς γνώσεις του, γράφει σ' ἕνα μυθιστόρημά του : «*Τὸ χωριὸ αὐτὸ βρισκόταν στὸ ἀμβλὺ... τρίγωνο ποὺ σχηματίζουν ἡ τρεῖς παραπάνω πόλεις*» !

Ἀπὸ τὰ λάθη δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν, ὅπως εἴπαμε, οὔτε μεγάλοι συγγραφεῖς. Ἰδοὺ π.χ. τί γράφει κάπου ὁ Μυσσέ : «*Εἶχε λάβει δυὸ πληγές. Τὴ μιὰ στὴν κνήμη καὶ τὴν ἄλλη στὸ... Βατερλώ*» !

Ἐπίσης καὶ ὁ Μοντεπὲν διατυπώνει κάπου τὶς ἑξῆς ἐξωφρενικὲς σκέψεις : «*Οἱ ψύλλοι, ὅπου κι' ἂν βρίσκωνται, πέφτουν ἀπάνω στὸ ἄσπρο χρῶμα. Τὸ ἔνστικτο αὐτὸ τοὺς δόθηκε γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ... τοὺς πιάνουμε εὐκολώτερα*» ! Καὶ παρακάτω : «*Τὸ πεπόνι ἔχει διαιρεθεῖ σὲ φέτες ἀπὸ τὴ φύσι γιὰ νὰ τρώγεται... οἰκογενειακῶς*» !

Ὁ πολὺς Φενελὸν πάλι γράφει στὶς «Περιπέτειες τοῦ Τηλεμάχου» του τὴν ἑξῆς ἀνόητη φράσι :

«*Ἡ δόξα ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὴν καρδιά, ἡ ὁποία ξέρει νὰ... καταπατῆ τὶς ἐπιθυμίες*».

Ὁ Μολιέρος βάζει κάπου δυὸ ἥρωάς του νὰ λέν : —«*Ἡ καρδιά σας... κραυγάζει πρὶν τὴν ξεσχίσουν*». —«*Εἶνε ξεσχισμένη... ἀπὸ τὸ κεφάλι ὥς τὰ πόδια !*».

Καὶ ὁ Μαριβὼ γράφει κάπου κάτι ἀνάλογο : «*Χτύπα δυνατά. Ἡ καρδιά μου ἔχει... γερὴ ράχι !*».

Ὁ Εὐγ. Σκρὶβ στὸ «Σικελικὸ Ἑσπερινὸ» βάζει τὸν βασιλέα τῆς Σικελίας νὰ διατάξη τοὺς σωματοφύλακάς του νὰ πάρουν... ντουφέκια καὶ νὰ βαδίσουν κατὰ τοῦ ἐπαναστατημένου λαοῦ. Καὶ αὐτὸ γίνεται στὰ 1882, δηλαδὴ ἕνα αἰῶνα περίπου πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψι τῶν πρώτων πυροβόλων ὅπλων.

Τὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δὲν παρέλειψαν κι' αὐτὰ νὰ πληρώσουν κατὰ καιροὺς τὸ φόρο τους στὴν ἀμάθεια. Ὁ ἴδιος ὁ Εὐγένιος Σκρίβ, κατὰ τὴν ἐπίσημη δεξίωσί του στὴν Ἀκαδημία, στὸ λόγο ποὺ ἐξεφώνησε κατηγόρησε δριμύτατα τὸ Μολιέρο, γιατί σὲ κάποιο σχετικό του ἔργο δὲν ἀνάφερε ἕνα σύγχρονό του ἱστορικὸ γεγονός, τὸ ὁποῖο ἐν τούτοις συνέβη δώδεκα χρόνια ...μετὰ τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου κωμῳδιογράφου. Καὶ τὸ χειρότερο σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι εἶνε ὅτι οἱ ἀκαδημαϊκοὶ λόγοι πρὶν ἐκφωνηθοῦν ἐξονυχίζονται ἀπὸ ἐπιτροπὴ ἀκαδημαϊκῶν καὶ ὅτι ἑπομένως κανένας ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους δὲν ἀντελήφθη τὴ γκάφα τοῦ νέου συναδέλφου των.

Ἐπίσης ὁ ἀκαδημαϊκὸς καὶ «ἡγεμὼν τῆς κριτικῆς», ὅπως ἐπωνομαζόταν στὴν ἐποχή του, Ἰούλιος Ζανέν, ἦταν παροιμιώδης γιὰ τὶς τερατώδεις ἀνακρίβειές του ἢ γιὰ τὶς «ἀπίστευτες γαϊδουριές» του, ὅπως τὶς ἐχαρακτήρισε ὁ Γκὺ ντὲ Μωπασσάν. Ὁ Ζανέν, ὁ ὁποῖος ἐβάφτισε τὸν ἀστακὸ «καρδινάλιο τῆς θαλάσσης», μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔγραψε ὅτι ἡ Σμύρνη εἶνε... νησὶ κι' ὁ Πειραιεὺς... μυθικὸς ἥρως. Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὠνόμασε τὸν Ἰωάννη Χρυσόστομο... Ἀφρικανὸ Βοσσουέτο, κατηγόρησε τὸν Λουδοβῖκο ΙΑ΄, ὅστις γεννήθηκε στὰ 1423 ὅτι συνῆψε μιὰ μάχη ποὺ ἔλαβε χώραν τρεῖς αἰῶνες... πρὶν γεννηθεῖ καὶ ἐν γένει δὲν ἔγραψε οὔτε σελίδα, ὅπου νὰ μὴ περιέπεσε σὲ κανένα τερατῶδες λάθος.

Ὁ Ἐρνέστος Λεγκουβὲ ἀκαδημαϊκὸς κι' αὐτός, εἶχε τὴ μανία νὰ παραμορφώνη πάντοτε τοὺς στίχους ποὺ ἀνέφερε στὰ βιβλία του, γιατί βαρυόταν ν' ἀνοίξη καὶ νὰ διαβάση τοὺς σχετικοὺς ποιητάς. Λέγουν μάλιστα ὅτι ποτὲ δὲν ἀνάφερε ποίημα μὲ ἀμετάβλητες τὶς λέξεις του καὶ μὲ τὸν πραγματικό του ποιητή.

Ὁ Βίκτωρ Δουρουΐ, ἐπίσης ἀκαδημαϊκός, ἔγραφε σ' ἕνα σχολικὸ ἐγχειρίδιο : «*Ἡ πηγὲς στειρεύουν καὶ ὁ χείμαρρος ποὺ ἦταν ἄλλοτε ὁρμητικὸς κυλάει τώρα ...ξερός*».

Σὲ μιὰ νεκρολογία ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν «Ἐπιθεώρησι τῶν δυὸ Κόσμων» μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Μπερτράν, ὑπάρχει ἡ ἑξῆς ἐξωφρενικὴ φράσις :

«*Ἡ πίστις του ἦταν χλιαρὴ καὶ ὁ θρησκευτικός του ζῆλος εὐχάριστος. Ἦταν ἀπὸ κείνους ποὺ ἀκοῦνε τὴ λειτουργία... μὲ τὸ ἕνα γόνα*».

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΡΑΒΗΞΑΜΕ ἀκόμα πιὸ μπρός, μὴν ξέροντας ποῦ μᾶς ὁδηγοῦσε ἡ ὑπογεία αὐτὴ δίοδος, ὅταν ξαφνικὰ βρεθήκαμε σὲ μιὰ κυκλική, χαμηλὴ αἴθουσα.

Στὸ μέρος αὐτὸ ἡ δίοδος σταματοῦσε.

Ὁ Δημήτρης μὲ κύτταξε κατάματα ἀνήσυχος.

— Πιαστήκαμε στὴ φάκα σὰν τὰ ποντίκια, μοῦ εἶπε, σφογγίζοντας τὸν ἱδρῶτα ποὺ τοῦ πλημμύριζε τὸ μέτωπο.

— Μποροῦμε νὰ ξαναγυρίσουμε πίσω, τοῦ ἀπάντησα.

— Καὶ τί βγαίνει ἀπ' αὐτό, ἀφέντη; Μήπως δὲν εἴμαστε ἀπὸ παντοῦ κλεισμένοι; Καὶ ποῦ ξέρεις ἀκόμα ἂν ὁ διάβολος δὲν μᾶς ἔκλεισε καὶ τὸ σκέπασμα τῆς καταπακτῆς; Κι' ἔτσι θ' ἀφήσουμε δῶ μέσα τὰ κόκκαλά μας....

Τὰ λόγια του αὐτὰ μ' ἐξώργισαν.

— Μὴν κλαῖς σὰν μικρὸ παιδί, τοῦ φώναξα ἀπότομα.

— Δὲν κλαίω, ἀφέντη. Ξέρεις καλὰ πὼς δὲν φοβᾶμαι. Μὰ δὲν θέλω πάλι νὰ ψοφήσω δῶ μέσα σὰν τυφλοπόντικο. Ἤρθαμε νὰ τὰ βάλουμε μὲ τὸν ἴδιο τὸ βρυκόλακα. Ἂς τὸν ἀνακαλύψουμε, ἂς φανερωθῆ μπροστά μου καὶ τότε θὰ δῆτε ἂν φοβᾶμαι...

Ἐνῷ μιλοῦσε, ἐγὼ ξέταζα μὲ τὸ φανάρι τοὺς τοίχους τοῦ ὑπογείου αὐτοῦ διαμερίσματος. Παντοῦ ἦταν βράχος, βράχος σκληρός, σὰν σίδερο, μὰ καὶ καλὰ πελεκημένος. Ποιὸς ξέρει πόσα χρόνια δουλεύανε γιὰ νὰ φτιάσουν τὰ ὑπόγεια αὐτὰ κρυσφήγετα !...

Στάθηκα ἀρκετὴ ὥρα ἔξω ἀπὸ τὸν πύργο, μὲ τὸ τουφέκι στὰ χέρια...

Ἔξαφνα καθὼς προχωροῦσα, μιὰ κραυγὴ ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα μου.

Ὁ Δημήτρης ἔτρεξε κοντά μου.

— Τί τρέχει, ἀφέντη ;

Σήκωσα τὸ φανάρι καὶ τοῦ ἔδειξα τὸν τοῖχο ἐμπρός μας.

— Μιὰ πόρτα ! ξεφώνησε.

Πραγματικῶς στὸ μέρος αὐτὸ ὑπῆρχε μιὰ πόρτα ἀπὸ σκοῦρο, σάπιο ξύλο, ποὺ δὲν διακρινότανε εὔκολα.

Ὁ Δημήτρης τὴν ἄνοιξε μ' ἕνα τράβηγμα τοῦ χεριοῦ. Εἴδαμε τότε ὅτι πίσω ἀπ' τὴν πόρτα αὐτὴ ὑπῆρχε καὶ ἄλλη σιδερένια, μὲ χοντρὲς κιγκλίδες. Ὁ σύρτης εὐτυχῶς ἦταν ἀπὸ μέσα, μὰ πολὺ σκουριασμένος. Τὸν χτυπήσαμε δυνατὰ μὲ τοὺς ὑποκοπάνους τῶν ὅπλων μας καὶ τὸν τραβήξαμε ὕστερα εὔκολα. Δὲν ἔμενε παρὰ ν' ἀνοίξουμε τὴν σιδερένια πόρτα. Μὰ σ' αὐτὴ ἔπεφτε ἀπ' ἔξω ἕνα χοντρὸ καὶ πυκνὸ παραπέτασμα ἀπὸ κισσὸ κι' ἄλλες πρασινάδες, ἀγκάθια καὶ περιπλοκάδες. Ἔτσι ἡ πόρτα κρυβόταν ἀπ' ἔξω καὶ κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ὑποψιαστῆ...

Πελεκήσαμε μὲ τὰ μαχαίρια μας τοὺς κισσοὺς καὶ τ' ἀγκάθια καὶ σπρώχνοντας κατόπιν κι' οἱ δυό, ἀνοίξαμε τὴν πόρτα. Καθαρὸς ἀέρας μᾶς χτύπησε στὸ πρόσωπο....

Ἐκάναμε τὸ σταυρό μας, εὐχαριστήσαμε τὸν Θεὸ κι' ἀνοίγοντας ἕνα φεγγίτη στοὺς κισσούς, κυττάξαμε ἔξω.

Βρισκόμαστε πάνω ἀπὸ ἕνα στενὸ μονοπάτι, στὸ πίσω μέρος τοῦ πύργου. Δὲν εἴχαμε παρὰ νὰ κρεμαστοῦμε ἀπ' τοὺς κισσοὺς καὶ νὰ κατέβουμε κάτω. Ἔτσι καὶ κάναμε...

Εἴμαστε πειὰ ἐλεύθεροι !...

— Τὸ μονοπάτι αὐτὸ φέρνει ἀσφαλῶς στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ πύργου, εἶπα στὸ Δημήτρη. Ἡ ὥρα πέρασε. Ἂς μὴ χάνουμε καιρό.

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, μοῦ εἶπε ὁ Δημήτρης, σβύνοντας τὸ φανάρι καὶ προχωρῶντας ἐμπρός, γιατὶ κάθησαν κι' ἔφτιασαν αὐτὸ τὸν ὑπόγειο διάδρομο μέσα στὰ σπλάχνα τῶν βράχων.

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἁπλούστατο, τοῦ ἀπάντησα. Στὰ χρόνια ποὺ φτιάστηκε ὁ διάδρομος αὐτός, ὁ κόσμος ζοῦσε πολεμῶντας κι' ἀλληλοσπαραζόμενος καθημερινῶς. Τὸν ἔφτιασαν λοιπὸν οἱ ἄρχοντες τοῦ πύργου γιὰ νὰ ξεφεύγουν, ὅταν κινδύνευαν.

Ἂν καὶ τὸ πίσω μέρος τοῦ πύργου ἦταν ἀπόκρημνο, μπορέσαμε ὡστόσο νὰ φτάσουμε εὔκολα στὸ μπροστινὸ μέρος καὶ νὰ μποῦμε στὴν αὐλὴ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ μπήκαμε καὶ τὴν πρώτη φορά.

— Καὶ τώρα, ἂς μὴ χάνουμε οὔτε λεφτό, εἶπα στὸ Δημήτρη. Ὁ Θεὸς μαζύ μας. Ἂς ἀνέβουμε ἐπάνω.

Ὁ Δημήτρης κύτταξε προσεκτικὰ τὰ παράθυρα καὶ τὶς ἐπάλξεις τοῦ πύργου.

Μὰ δὲν φαινόταν τίποτε τὸ ὕποπτο.

Ἡ μεγάλη ἐκείνη κουκουβάγια ποὺ μᾶς παραμόνευε ὅταν πρωτομπήκαμε στὴν αὐλή, εἶχε γίνει ἄφαντη.

Ἐπίσης κι' ἡ θειὰ Μαγκὸκ οὔτε φαινότανε, οὔτε ἀκουγότανε πουθενά....

Ἡ πόρτα τοῦ πύργου εἶχε ἀπομείνει ἀνοιχτή, ὅπως τὴν ἀφήσαμε.

— Ὅλ' αὐτὰ εἶνε παράξενα, ἀφέντη, μοῦ εἶπε σιγανὰ ὁ σύντροφός μου.

— Γιατὶ τὸ λὲς αὐτό ; τὸν ρώτησα.

— Γιατὶ ὑποψιάζουμαι πὼς μᾶς ἔχουν στήσει ἐνέδρα. Τόση ἡσυχία δὲν ἐξηγεῖται ἀλλοιῶς....

— Διστάζεις ν' ἀνέβης στὸν πύργο ;

— Ἐγώ ; Φωτιὰ νὰ μὲ κάψη !... Δὲν διστάζω καθόλου. Σᾶς εἶπα ἁπλῶς τὴ γνώμη μου. Καὶ τώρα ἂς πηγαίνουμε, σᾶς ἀκολουθῶ.

— Ρίξε μιὰ ματιὰ στ' ἄλογά μας προηγουμένως, τοῦ εἶπα. Τ' ἀκούω νὰ ποδοχτυποῦν καὶ νὰ χλιμιντρᾶνε. Δὲν πιστεύω νὰ τοὺς συμβαίνη τίποτε...

Ὁ Δημήτρης ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ποὔχαμε δέσει τ' ἄλογα κι' ἔξαφνα τὸν ἄκουσα νὰ φωνάζη μὲ φωνὴ πνιγμένη, ἔξαλλη:

— Ὤ, ἀφέντη..., ἀφέντη, τρεχᾶτε !...

Πλησίασα ἀμέσως νὰ δῶ τί συμβαίνει, μὰ μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὔρριξα στ' ἄλογα, ἡ φωνὴ κόπηκε στὸ λαιμό μου, τὸ αἷμα μου μαζεύτηκε στὴν καρδιὰ κι' ἕνα μουγκρητὸ βγῆκε ἀπ' τὸ στόμα μου.

Φτωχὰ ζῶα !... Κακόμοιρα, πιστὰ ζῶα !...

Ἦταν φρικτό, ἦταν τρομακτικό, ἦταν ἀνατριχιαστικὸ νὰ τὰ βλέπη κανένας.

Τὰ μάτια τοῦ Δημήτρη εἶχαν βουρκώσει...

Ἔσφιγγα μὲ λύσσα τὸ ὅπλο μου, κυττάζοντας παντοῦ γύρω ν' ἀνακαλύψω τὴν καταραμένη κουκουβάγια.

Αὐτὴ ἦταν ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ.

Τὸ ἀπαίσιο νυχτοπούλι, βρίσκοντας καιρὸ τὴν ὥρα ποὺ λείπαμε, εἶχε ριχτεῖ ἐναντίον τῶν ἀλόγων, τὰ εἶχε ζαλίσει, χτυπῶντας τα μὲ τὶς μεγάλες του φτεροῦγες, κι' ὕστερα, ὤ, Θεέ μου, ὕστερα τὰ εἶχε τυφλώσει μὲ τὸ σουβλερὸ ράμφος του καὶ τὰ μυτερά του νύχια !....

Ματωμένος κρεμόταν ἔξω ἀπ' τὴν κόχη τοῦ ἑνὸς ἀλόγου ὁ βολβὸς τοῦ ματιοῦ του, πρᾶγμα ποὔδειχνε μὲ τί λύσσα τοὺς εἶχε ριχτεῖ τὸ διαβολικὸ ὄρνεο.

Στὸ μέρος ποὺ ἔλαμπαν πρὶν γεμᾶτα νοημοσύνη τὰ μάτια τῶν πιστῶν ζώων, δὲν ὑπῆρχαν τώρα παρὰ δυὸ ζευγάρια καταματωμένων πληγῶν !...

Μὴν μπορῶντας ν' ἀντικρύζω πειὰ τὸ θέαμα αὐτό, σκέπασα τὸ πρόσωπό μου μὲ τὰ χέρια μου.

Τ' ἄλογα εἶχαν ἀντιληφθεῖ τὴν παρουσία μας καὶ χλιμίντριζαν λυπημένα, κλαίγανε, μπορῶ νὰ πῶ, σὰν ἄνθρωποι, ζητῶντας βοήθεια, ζητῶντας ἔλεος, ζητῶντας τὸ φῶς τους....

Μὰ τί μπορούσαμε, Θεέ μου, νὰ τοὺς κάνουμε !

Τὰ χαϊδέψαμε, τοὺς μιλήσαμε συμπονετικὰ σὰν νὰ ἦσαν ἄνθρωποι, τοὺς καθαρίσαμε καὶ τοὺς δέσαμε τὶς πληγές τους.

Ἔξαφνα ἕνα βαρὺ φτεροκόπημα ἀκούστηκε ἀριστερά, ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ πύργου.

Τ' ἄλογα τρομάξανε.

Ἔτριζα τὰ δόντια μου, μανιάζοντας ἀπὸ ὀργή, ἅρπαξα τὸ δίκαννό μου κι' ἔτρεξα ἔξω. Ἦταν πραγματικῶς ἡ κουκουβάγια τοῦ βρυκόλακα. Βγῆκε μέσα ἀπὸ μερικοὺς ἀγκαθεροὺς θάμνους, διέγραψε μιὰ γοργὴ καμπύλη στὸν ἀέρα καί, πρὶν προλάβω νὰ τῆς ρίξω, τρύπωσε ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο μέσα στὸν πύργο...

Καταραμένο νυχτοπούλι !...

Στάθηκα ἀρκετὴ ὥρα ἔξω ἀπ' τὸν πύργο μὲ τὸ τουφέκι στὰ χέρια, περιμένοντας νὰ ξαναφανῆ, μὰ σὰν νὰ καταλάβαινε, θαρρεῖς, τὸν κίνδυνο, οὔτε ξεμύτησε κἂν ἀπ' τὸ παράθυρο...

Ἀναγκάστηκα τότε νὰ ξαναμπῶ στὴν αὐλὴ μὲ βαρειὰ καρδιά. Ὁ Δημήτρης ἔστεκε κοντὰ στ' ἄλογα κι' ἔκλαιγε.

— Δὲν εἶνε καιρὸς γιὰ κλάματα, τοῦ εἶπα. Ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως πλησιάζει. Ἂς σιγουρέψουμε τὰ δυστυχισμένα ζῶα κι' ἂς μποῦμε στὸν πύργο. Ὁ ἥλιος μεσουράνησε καὶ πῆρε τὸ δρόμο του γιὰ τὴ δύσι. Δὲν πρέπει νὰ χάνουμε καιρό. Ἂν νυχτώση, εἴμαστε χαμένοι...

Στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς αὐλῆς ἦταν ἕνα εὐρύχωρο παράπηγμα. Ἔτρεξα ἐκεῖ, μπῆκα μέσα, τὸ ἐρεύνησα προσεκτικὰ κι' ὕστερα φώναξα στὸ Δημήτρη νὰ φέρη τ' ἄλογα.

Ἀφοῦ τἄφερε καὶ τὰ σιγουρέψαμε, ἔκλεισα καλὰ τὴν πόρτα, σχεδίασα ἐπάνω ἕνα σταυρὸ κι' ὕστερα τραβήξαμε ν' ἀνέβουμε στὸν πύργο.

Μὲ τὰ ὅπλα στὸ χέρι, ἀνεβήκαμε σιγὰ—σιγὰ καὶ προσεκτικὰ τὴ σαβρωμένη καὶ κατασκονισμένη σκάλα. Τὰ βήματά μας ἀντηχοῦσαν βαρειὰ σ' ὅλο τὸν πύργο. Ἀνεβήκαμε, θυμᾶμαι, δεκαοχτὼ σκαλοπάτια καὶ βρεθήκαμε σ' ἕνα εἶδος προθαλάμου.

Ὁ προθάλαμος αὐτὸς ἦταν εὐρύχωρος, ἄνετος. Μεγάλες πολυθρόνες βρισκόντουσαν στὶς γωνίες του. Πολυθρόνες ντυμένες μὲ κλαρωτὸ μετάξι, σαπισμένο ὅμως καὶ ξεσχισμένο ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ποντικοὶ πηδοῦσαν πάνω σ' αὐτὲς ὅταν μπήκαμε. Μεγάλοι σταχτόμαυροι ποντικοί, ποὺ ἔφυγαν γρυλλίζοντας σὰν κοπάδι μικρῶν θηρίων ὅταν μᾶς ἀντίκρυσαν.

Τὰ παράθυρα ἦσαν μεγάλα, ψηλά, ἀμφίδωτά, κιγκλιδόφραχτα, μὲ χρωματιστὰ γυαλιά.

Κάτω στὸ πάτωμα ἦσαν στρωμένα δέρματα ἀπὸ ἀρκοῦδες καὶ πάνθηρες.

Στοὺς τοίχους ἦσαν κρεμασμένα ὅπλα ὅλων τῶν ἐποχῶν. Δόρατα, πελέκεις, πυροβόλα ὅπλα, σπαθιά, ρόπαλα σιδερένια, μαχαίρια.

Πάνω ὅμως σ' ὅλ' αὐτὰ ἅπλωνε τὸ σάβανό της ἡ σκόνη.

Ὁ πύργος τοῦ βρυκόλακα φαινότανε ἀκατοίκητος, γιατὶ πραγματικὰ ἀκατοίκητος ἦταν. Ὁ βρυκόλακας ποὔμενε σ' αὐτόν, δὲν τὸν χρησιμοποιοῦσε.

Ποιὸς ξέρει σὲ ποιὰ τρύπα, μέσα σὲ ποιὸ κιβοῦρι ἦταν τρυπωμένος !... Μὰ θὰ τὸν βρίσκαμε, θὰ τὸν βρίσκαμε καὶ θὰ τὸν ἐξοντώναμε....

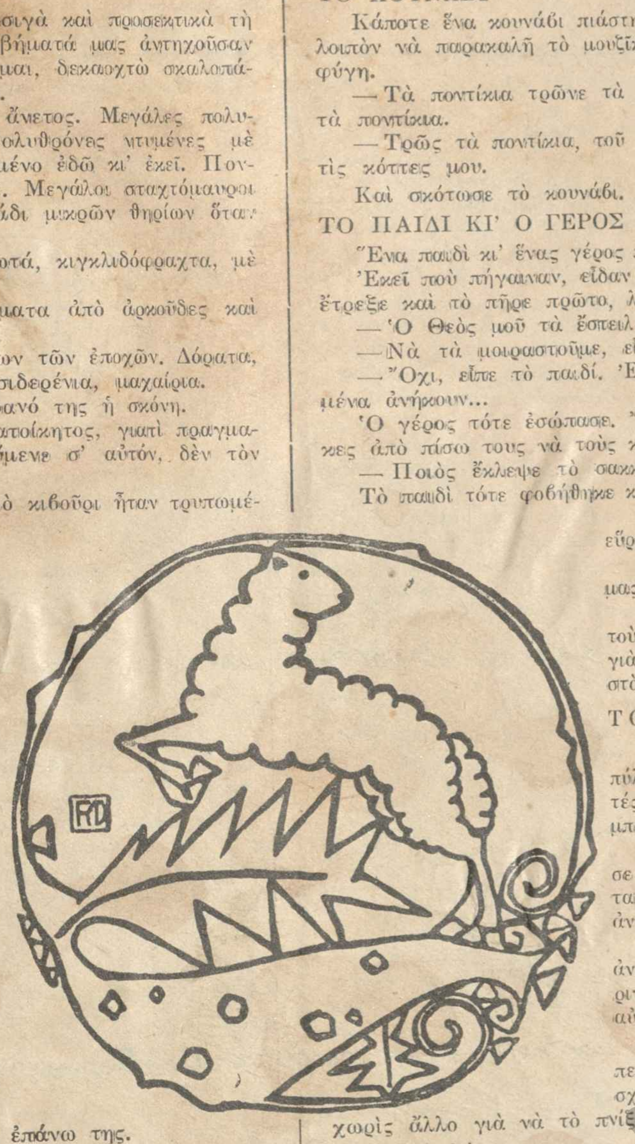

Ἐνῷ κυττάζαμε γύρω μας, ἀκούσαμε ξαφνα πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας πατήματα.

— Ὁ βρυκόλακας ! μοῦ εἶπε σιγὰ ὁ Δημήτρης.

— Θὰ τὸ δοῦμε αὐτό, τοῦ ἀπάντησα καὶ μὲ τὸ ὅπλο στὰ χέρια τράβηξα ν' ἀνέβω στὸ ἐπάνω διαμέρισμα τοῦ πύργου.

Ὁ Δημήτρης μ' ἀκολούθησε ξοπίσω.

Ἀνεβαίναμε τὴ σκάλα προσεκτικά, μὰ πρὶν φτάσουμε ἐπάνω, παρουσιάστηκε στὸ κεφαλόσκαλο ἡ θειὰ Μαγκόκ.

Τὸ θέαμα ποὺ παρουσίαζε ἦταν τρομακτικό.

Τρεφομένη, καθὼς φαίνεται, μὲ ἄγρια χόρτα καὶ ρίζες τῶν γύρω ἀγρίων βουνῶν, εἶχε ἀποσκελετωθεῖ.

Δὲν εἶχε σάρκες τὸ κορμί της.

Ἡ ξερή, κιτρινόμαυρη ἐπιδερμίδα της συγκρατοῦσε τὰ γέρικα κόκκαλά της...

Τὰ λευκὰ ἄτακτα μαλλιά της ἦσαν πεσμένα στοὺς ὤμους της καὶ τὸ γυμνό της στῆθος...

Δὲν φοροῦσε, παρὰ μονάχα ἕνα κουρέλι ἐπάνω της.

Τὰ νύχια τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν της εἶχαν τρομακτικὰ μεγαλώσει...

Ἂν δὲν ξέραμε ποιὰ εἶνε, θὰ τὴν παίρναμε γιὰ στρίγγλα.

Τὸ τρομερότερο ὅμως ὅλων, τὸ πιὸ ἀπαίσιο, ἦταν ἐκεῖνο ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της κι' ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά της.

Στὴν ἀρχὴ νομίσαμε πὼς κρατοῦσε ἔτσι κανένα μπόγο κουρελιῶν, νομίζοντας, μέσα στὴν τρέλλα της, πὼς κρατάει τὸ ἀγαπημένο της ἐγγόνι, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ξεχάση.

Μὰ ὅταν εἴδαμε καλύτερα, ἀνατριχιάσαμε.

Ἡ ἄτυχη γερόντισσα ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά της, ἔχοντάς το διπλωμένο σὲ βρώμικα παληοκούρελα, ἕνα ἀνθρώπινο κρανίο !...

Τὄσφιγγε πάνω στὸ στῆθος της, τοῦ μουρμούριζε λόγια ἀγάπης.

— Μικρό μου, κοιμήσου, μικροῦλι μου !...

Ὅταν μᾶς ἀντίκρυσε, ἔσφιξε μὲ λαχτάρα πάνω στὸ γεροντικό της στῆθος τὸν ἀπαίσιο μπόγο της κι' οὔρλιαξε ἀπαίσια :

— Τί θέλετε δῶ πάνω, πεινασμένοι λύκοι ; Τί ζητᾶτε στ' ἀρχοντικὸ τοῦ παιδιοῦ μου, διαβόλοι τῶν ἑφτὰ κύκλων τῆς Κολάσεως ; Ἤρθατε νὰ μοῦ τὸ πάρετε ; Φωτιὰ στὸ κεφάλι σας καὶ στὰ κεφάλια τῶν παιδιῶν σας !... Τολμῆστε νὰ πλησιάστε, λησταί, ἐλᾶτε κοντά μου, κακοῦργοι, νὰ σᾶς σχίσω μὲ τὰ νύχια μου !...

Εἴχαμε σταθεῖ, μὴ ξέροντας τί νὰ κάμουμε.

Ἡ θειὰ Μαγκὸκ μᾶς ἔφραζε ἔτσι τὴν εἴσοδο στὸ ἐπάνω διαμέρισμα τοῦ πύργου. Καιρὸς γιὰ χάσιμο δὲν μᾶς ἔμενε πειά.

Ἔπρεπε νὰ πάρουμε ἀμέσως μιὰ ἀπόφασι.

Ἂν κάναμε πὼς ἀνεβαίναμε τὴ σκάλα, ἡ θειὰ Μαγκὸκ θὰ ριχνόταν ἐπάνω μας σὰν ἄγριο θηρίο.

Δὲν τὴν φοβόμαστε βέβαια. Μὰ δὲν θέλαμε νὰ πιαστοῦμε μαζύ της καὶ νὰ τῆς κάμουμε κακό.

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΚΡΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΗ

ΤΟ ΚΟΥΝΑΒΙ

Κάποτε ἕνα κουνάβι πιάστηκε στὸ δόκανο ἑνὸς μουζίκου. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ παρακαλῆ τὸ μουζίκο νὰ τὸ λυπηθῆ καὶ νὰ τὸ ἀφήση νὰ φύγη.

— Τὰ ποντίκια τρῶνε τὰ τρόφιμά σου, τοῦ εἶπε, κι' ἐγὼ τρώω τὰ ποντίκια.

— Τρῶς τὰ ποντίκια, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ μουζῖκος, ἀλλὰ τρῶς καὶ τὶς κόττες μου.

Καὶ σκότωσε τὸ κουνάβι.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΙ' Ο ΓΕΡΟΣ

Ἕνα παιδὶ κι' ἕνας γέρος περπατοῦσαν κάποτε στὸν ἴδιο δρόμο.

Ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν, εἶδαν ἕνα σακκοῦλι μὲ χρήματα καὶ τὸ παιδὶ ἔτρεξε καὶ τὸ πῆρε πρῶτο, λέγοντας :

— Ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἔστειλε.

— Νὰ τὰ μοιραστοῦμε, εἶπε ὁ γέρος.

— Ὄχι, εἶπε τὸ παιδί. Ἐγὼ τὰ πῆρα πρῶτος ἀπὸ κάτω καὶ σὲ μένα ἀνήκουν...

Ὁ γέρος τότε ἐσώπασε. Ἔξαφνα ὅμως εἶδε μερικοὺς χωροφύλακες ἀπὸ πίσω τους νὰ τοὺς καταδιώκουν, φωνάζοντας :

— Ποιὸς ἔκλεψε τὸ σακκοῦλι μὲ τὰ χρήματα ;

Τὸ παιδὶ τότε φοβήθηκε κι' εἶπε στὸ σύντροφό του :

— Φτάνει νὰ μὴ μᾶς βγῆ σὲ κακὸ τὸ εὕρημά μας...

— Τὸ εὕρημά σου κι' ὄχι τὸ εὕρημά μας, τὸν διόρθωσε τότε ὁ γέρος.

Ἔτσι σὲ λίγο τὸ παιδὶ πιάστηκε ἀπ' τοὺς χωροφύλακες κι' ὁδηγήθηκε στὴν πόλι γιὰ νὰ δικαστῆ, ἐνῷ ὁ γέρος γύριζε ἥσυχα στὸ σπίτι του.

ΤΟ ΨΟΦΗΜΙ

Ὁ Ἰησοῦς ἔφτασε ἕνα δειλινὸ στὶς πύλες μιᾶς πολιτείας καὶ εἶπε στοὺς μαθητές του, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν, νὰ πᾶν μπροστὰ γιὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὸ δεῖπνο.

Σὰν ἔμεινε μόνος, ὁ Χριστὸς προχώρησε ὣς στὴν ἀγορὰ τῆς πολιτείας, διδάσκοντας τὸ θεῖο λόγο καὶ παρακινῶντας τοὺς ἀνθρώπους στὴν ἀγαθοεργία.

Ἔξαφνα εἶδε σὲ μιὰν ἄκρη μερικοὺς ἀνθρώπους μαζεμμένους, ποὺ κύτταζαν κάτι ριγμένο κάτω στὶς λάσπες καὶ ζύγωσε κι' αὐτὸς γιὰ νὰ ἰδῆ τί ἦταν.

Ἦταν ἕνα σκυλὶ ψόφιο, τὸ ὁποῖο εἶχε περασμένο γύρω ἀπ' τὸ λαιμό του ἕνα σχοινί, ποὺ θὰ τὸ εἶχαν χρησιμοποιήσει χωρὶς ἄλλο γιὰ νὰ τὸ πνίξουν καὶ νὰ τὸ τραβήξουν ὣς ἐκεῖ πέρα μέσα στὴ λάσπη.

Ποτὲ δὲν εἶχε παρουσιαστεῖ μπροστὰ στὰ μάτια ἀνθρώπου πρᾶγμα πιὸ ἀποτρόπαιο καὶ πιὸ ἀποκρουστικὸ ἀπ' αὐτὸ τὸ ψοφήμι.

Κι' οἱ ἄνθρωποι στεκόντουσαν γύρω του καὶ φανέρωναν τὴν ἀηδία τους.

— Πούφ ! εἶπε κάποιος ἀπ' τοὺς διαβάτες, βουλώνοντας τὴ μύτη του. Τί βρῶμα !...

— Πόση ὥρα ἀκόμα, εἶπε κάποιος ἄλλος, θὰ βρίσκεται ἐδῶ αὐτὸ τὸ ψόφιο ζῶο ;

— Κυττάξτε ! παρατήρησε ἕνας τρίτος. Δὲν τοῦ ἔμεινε δέρμα ἀρκετό, οὔτε γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς σανταλιοῦ....

— Ὤ, τί βρώμικα, τί λασπωμένα αὐτιὰ ποὺ ἔχει ! φώναξε ἕνας τέταρτος.

— Φαίνεται πὼς κάτι θἄκλεψε καὶ τοῦ πέρασαν θηλειά ! πρόσθεσε ἕνας πέμπτος.

Ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἄκουσε ὅλους αὐτούς, ἔρριξε ἕνα βλέμμα σπλαχνικὸ στὸ ἀκάθαρτο ζῶο κι' εἶπε :

— Τὰ δόντια του εἶνε λευκότερα ἀπὸ μαργαριτάρι !

Τότε, ὅσοι βρισκόντουσαν ἐκεῖ, γύρισαν μ' ἔκπληξι πρὸς τὸ μέρος του καὶ φώναξαν :

— Ποιὸς εἶν' αὐτός ; Φαίνεται πὼς εἶνε ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ! Μονάχα αὐτὸς θὰ μποροῦσε νὰ βρῆ λόγια συμπαθείας καὶ ἐπαίνου γιὰ ἕνα σκυλί, καὶ μάλιστα ψόφιο !...

Καί, καταντροπιασμένοι, πῆραν καθένας τὸ δρόμο του μὲ τὸ κεφάλι χαμηλωμένο...

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΒΟΣΠΟΡΟ

(Ἀληθινὴ Ἱστορία)

Τὰ τέλη τοῦ 17ου αἰῶνος, μιὰ ἀπ' τὶς μαγευτικὲς ἐκεῖνες βραδυές, ποὺ δὲν τὶς ἔχουν ἀπολαύσει παρὰ μόνο ὅσοι ταξίδεψαν στὸ Βόσπορο, ἐνῶ ἡ Σταμποὺλ ἀστραποβολοῦσε ἀπὸ ἀμέτρητα φῶτα κι' ἡ μυρωμένη νύχτα σκέπαζε μὲ τὸ βαθὺ γαλάζιο της πέπλο τοὺς ψηλοὺς μιναρέδες, ἕνας νέος καὶ μιὰ νέα βρισκόντουσαν στὸ δῶμα ἑνὸς φτωχικοῦ σπιτιοῦ στὸ Κὰν Ντιλλί. Ὅποιος τοὺς ἔβλεπε ἐκεῖ τέτοια ὥρα, θὰ τοὺς περνοῦσε γιὰ δυὸ ἐρωτευμένα ἀηδόνια, ποὺ διάλεξαν τὸ ὡραῖο καὶ μελαγχολικὸ αὐτὸ μέρος γιὰ νὰ ψάλλουν τοὺς ἔρωτές των.

— Ναί, ἀγαπημένε μου... Εἶν' ἀνάγκη... Ἄφησέ με ν' ἀκολουθήσω τὴ μοῖρα μου.... Κάμε γιὰ χάρι μου αὐτὴ τὴ θυσία....

Αὐτὴ ποὺ μιλοῦσε ἔτσι ἦταν μιὰ νέα καὶ πανέμορφη γυναῖκα, ξακουσμένη στὴν Πόλη γιὰ τοὺς ὡραίους της χορούς. Τὸ κανονικὸ καὶ χαριτωμένο πρόσωπό της, τὸ λευκὸ χρῶμα της, τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της, τὰ μακρυὰ κατασκότεινα μαλλιά της, τὸ λυγερὸ ἀνάστημά της, ἡ ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας της, τὸ ἁπλὸ καὶ κομψὸ μαζὺ ντύσιμό της, ὅλα αὐτὰ φανέρωναν τὴν Κιρκασιανή της καταγωγή. Ὁ ἔρωτάς της τὴν εἶχε φέρει ἀπ' τὴν πατρίδα της στὸ Βόσπορο, ὅπου εἶχε ρθεῖ, ἀκολουθῶντας τὸν ἀγαπημένο της Ἀλῆ, τὸν νέο καὶ γενναῖο περιβολάρη τοῦ Σουλτάνου, μὲ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε αὐτὴ τὴ στιγμή.

— Μ' ἀφίνεις λοιπόν ; τῆς εἶπε μὲ παράπονο ὁ νέος. Τ' ἀποφάσισες νὰ μ' ἐγκαταλείψης καὶ νὰ πᾶς χορεύτρια στὸ σεράϊ ; Ὄχι, ὡραία Γκιουλναρέ μου, δὲν θὰ τὸ κάμης αὐτό ! Ὅσο τὸ σπαθὶ μου θὰ βρίσκεται στὴ ζώνη μου, ὅσο τὸ αἷμα θὰ τρέχη μέσ' στὶς φλέβες μου, ὅσο θὰ βλέπω καὶ θ' ἀνασαίνω, κανένας δὲν θὰ τολμήση νὰ μοῦ πάρη τὴν ἀγαπημένη μου, οὔτ' ὁ ἴδιος ὁ παντοδύναμος Σουλτᾶνος !....

— Μὴν ξεχνᾶς πὼς ὁ Κιζλὰρ ἀγᾶς ἦρθε σήμερα γιὰ δεύτερη φορὰ νὰ μὲ ζητήση ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου, εἶπε ἡ νέα. Τὴν τρίτη φορὰ δὲν θὰ ρθῆ μὲ παρακάλια. Μπορεῖ....

— Τί ;

— Μπορεῖ νὰ χάσω τὸ κεφάλι μου.

— Πρῶτα θὰ πέση τὸ δικό μου ! εἶπε ὁ Ἀλῆς, βάζοντας τὸ χέρι στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ του.

— Ἀνώφελη παλληκαριά ! ἀπάντησε ἡ Γκιουλναρέ. Γιὰ νὰ γλυτώσω ἐγὼ καὶ γιὰ νὰ γλυτώσω καὶ σένα, πρέπει νὰ ὑποχωρήσω. Ἔπειτα ποῦ τὸ ξέρεις ; Ὅταν θὰ γίνω εὐνοουμένη τοῦ Σουλτάνου, ὅταν θὰ τὸν ἔχω μαγέψει μὲ τὸ χορό μου καὶ θἄχω στὰ χέρια μου κάθε ἐξουσία, ποιὸς θὰ τολμήση τότε ν' ἀντισταθῆ σὲ μένα τὴν πανίσχυρη Σουλτάνα, ἂν θελήσω νὰ σὲ κάμω Βεζύρη τῆς αὐτοκρατορίας, λατρευτέ μου καὶ γενναῖε Ἀλῆ ;

— Κι' ἔπειτα ; ρώτησε ὁ Ἀλῆς σκεφτικός.

— Κι' ἔπειτα θἄχης ἕνα μεγάλο κι' ὡραῖο κιόσκι κοντὰ στὸ σεράϊ καὶ τὸ κιόσκι αὐτὸ θἄχη μιὰ κρυφὴ πόρτα ποὺ θὰ συγκοινωνῆ μὲ τὸν κῆπο τοῦ χαρεμιοῦ.

— Ἄγγελέ μου, μὲ τρελλαίνεις μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ λές ! Σὲ ἀγαπῶ, σὲ λατρεύω, πολυπόθητή μου Γκιουλναρέ ! Ἀπόψε λοιπὸν εἶνε ἡ τελευταία νύχτα ποὺ βρισκόμαστε μαζὺ στὴν ὡραία τούτη ἐξοχή ;

— Ὄχι ! ἀποκρίθηκε ἡ Γκιουλναρέ. Θὰ περάσουμε κι' ἄλλες πολὺ καλύτερες στοὺς κήπους τοῦ χαρεμιοῦ...

Κι' οἱ δυὸ ἀγαπημένοι ἔβαλαν καθένας τὸ χέρι στὴν καρδιά του σὰν νἄδιναν ὅρκο αἰώνιας ἀγάπης. Μ' ἀλλοίμονο !... Ἡ ἀγάπη τους εἶχε νικηθεῖ ἀπ' τὴ δόξα....

* * *

Τὴν ἴδια αὐτὴ ὥρα, μιὰ ἄλλη σκηνή, πολὺ διαφορετική, συνέβαινε σ' ἕνα θάλαμο τοῦ αὐτοκρατορικοῦ περιπτέρου ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὴν ἀκτὴ τοῦ Γκιὸγκ—Σουγιοῦ.

Μιὰ γυναῖκα, ἐξαιρετικῆς καλλονῆς, καθόταν ξαπλωμένη νωχελῶς στὸν πλούσιο σοφᾶ της, μπρὸς σ' ἕνα ἀπ' τὰ μεγάλα παράθυρα τοῦ περιπτέρου.

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἡ περίφημη Ρεβὰ Γκιούλιφερ (ἀνοιξιάτικο ροδόνερο), ἡ εὐνοουμένη τοῦ ἐνδόξου Σουλτάνου Μωάμεθ Δ'., ποὺ ἡ ἐπιρροή της ἐπάνω του ἦταν γιὰ πολὺ διάστημα ἀφάνταστη. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὅμως ἡ Ρεβὰ φανόταν ἀνήσυχη καὶ σκεφτική.

— Λὲς λοιπόν, εἶπε ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Γιουσούφ, τὸν πιστό της Κιζλὰρ ἀγᾶ ποὺ βρισκόταν μπροστά της γονατιστός, λὲς ὅτι ὁ χορευτὴς αὐτὸς εὐνοῦχος εἶνε πρόθυμος καὶ ἱκανὸς νὰ κάμη ὅ,τι τοῦ ἐπρότεινες ;

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, Σουλτάνα μου.

— Κι' αὔριο θὰ παρουσιαστῆ ἐκείνη μπρὸς στὸ Σουλτάνο ;

— Μάλιστα, βασίλισσά μου. Ἔτσι διέταξε ὁ Μεγαλειότατος. Σήμερα πῆγα καὶ τὴν ἐκάλεσα γιὰ τελευταία φορά.

— Λένε πὼς εἶνε πολὺ ὡραία αὐτὴ ἡ Κιρκασία, Γιουσούφ.

— Ὄχι ὡραιότερη ἀπὸ σένα, βασίλισσά μου.

— Ἀλλὰ σὰν ἐμένα περίπου, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὤ, ὄχι, ἀλλὰ....

— Σώπα, σὲ παρακαλῶ. Ἀπόψε μιλᾶς πολύ. Σώπα κι' ἄκουσε τί θὰ σοῦ πῶ. Πήγαινε καὶ ἰδὲς μιὰ ἀκόμα φορὰ τὸν εὐνοῦχο χορευτή. Συνεννοήσου τελειωτικὰ μαζύ του καὶ πές του ὅτι θὰ τὸν ἀνταμείψω γενναῖα γιὰ «κεῖνο» ποὺ θὰ κάμη....

— Ναί, Σουλτάνα μου, πρέπει κάτι νὰ τοῦ κάνουμε, τοὐλάχιστο ὅ,τι θὰ κάμη κι' αὐτὸς στὴ...

— Ἄπιστε !... Τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ λές ; Θέλεις νὰ διαπραχθοῦν δυὸ ἐγκλήματα μαζύ ; Γιατὶ νὰ κάνουμε κακὸ στὸ νέο αὐτό ;

— Δὲν γίνεται ἀλλοιῶς, βασίλισσά μου. Σκέψου καλύτερα...

— Ἔχεις δίκηο, Γιουσούφ. Πρέπει ὅμως πρῶτα ν' ἀπαλλαχτῶ ἀπ' τὴν Κιρκασία, τὴν ἀντίζηλό μου καὶ βλέπουμε ἔπειτα. Πήγαινε τώρα, τρέξε....

Ὁ Κιζλὰρ προσκύνησε μ' ἕναν βαθύτατο τεμενᾶ καὶ βγῆκε, ἐνῶ ἡ Γκιούλιφερ ἄρχισε νὰ ψάλη ἕνα ἀραβικὸ τραγοῦδι.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ στὸ ἀνακτορικὸ περίπτερο τοῦ Γκιὸγκ—Σουγιοῦ δινόταν μιὰ μεγάλη γιορτή, μιὰ γιορτὴ φαντασμαγορική.

Ἀλλὰ γιατὶ ὅλη αὐτὴ ἡ φωτοχυσία, τὰ λουλούδια καὶ τὰ στεφάνια ; Γιατὶ ἡ μαγευτικὴ μουσική; Γιατί ὅλα αὐτὰ τὰ τάγματα τῶν περιβολάρηδων ποὺ φυλᾶν ὁλόγυρα τὸ κιόσκι ; Γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ κίνησι μέσ' στὸ χαρέμι ; Γιατὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλλωπισμοὶ ποὺ κάνουν ἡ νεαρὲς ὀδαλίσκες ;

Νὰ γιατί : Γιατὶ ὁ παντοδύναμος Σουλτᾶνος θὰ παρευρισκόταν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ χορὸ μιᾶς νέας καὶ ὡραίας Κιρκασίας.

Ὁ χορὸς αὐτὸς θὰ γινόταν ἐπάνω σ' ἕνα δῶμα ποὺ ἔβλεπε στὴ θάλασσα καὶ ποὺ ἦταν καταστόλιστο ἀπὸ λουλούδια, ντιβάνια, τάπητες. Χρυσᾶ κι' ἀσημένια θυμιαστήρια σκόρπιζαν γύρω τὰ γλυκύτερα ἀρώματα, ἡ κορφὲς τῶν δένδρων σάλευαν ἀνάλαφρα κάτω ἀπ' τὴ μυρωμένη αὔρα κι' ὅλα ἔπαιρναν μιὰ μαγευτικὴ ὄψι ἀπὸ τὶς ἀσημένιες ἀχτίδες τῆς σελήνης, ποὺ ἀνάτελλε γεμάτη μυστήριο.

Ὁ ἔνδοξος Σουλτᾶνος, ξαπλωμένος σ' ἕνα χρυσοστόλιστο ντιβάνι, ἀνάμεσα στοὺς σωματοφύλακές του, ἀνάσαινε ἡδονικὰ τὸ βραδυνὸ ἀγέρι, περιμένοντας τὸν ἐρχομὸ τῆς χορεύτριας. Ἐπὶ τέλους φάνηκε στὸ δῶμα ἡ πανέμορφη Γκιουλναρέ, γυμνὴ σχεδόν, κάτω ἀπὸ ἕνα διάφανο πέπλο. Ἡ μουσικὴ ἄρχισε νὰ παίζη γλυκὰ τραγούδια τῆς Ἀνατολῆς.... Ὁ Σουλτᾶνος σήκωσε προστακτικὰ τὸ χέρι του κι' ἄρχισε ὁ χορός.

Ἀλλὰ τί χορὸς ἦταν ἐκεῖνος ! Ὅποιος ἔβλεπε αὐτὴ τὴ γυναῖκα μὲ τὰ ξέπλεκα μαλλιὰ ποὺ κυμάτιζαν ἐπάνω στοὺς ἀλαβάστρινους ὤμους της, μὲ τὰ λευκὰ κι' ὁλοστρόγγυλα χέρια της ποὺ τὰ σταύρωνε κάθε τόσο ἐπάνω στὸ σπαρταριστό της στῆθος, μὲ τὰ μαῦρα καὶ μεγάλα βλέφαρα ποὺ ἦσαν χαμηλωμένα πρὸς τὰ κάτω, μὲ τὸ λεπτὸ καὶ κομψό της ἀνάστημα νὰ γέρνη μὲ ἡδυπάθεια σύμφωνα μὲ τὸ ρυθμὸ τῆς μουσικῆς, νὰ λυγίζη σὰν ἄνθος καὶ σχεδὸν ν' ἀγγίζη καταγῆς, ὅποιος ἔβλεπε ἔτσι τὴ Γκιουλναρὲ θὰ τὴν ἔπαιρνε γιὰ καμμιὰ θαλασσινὴ νεράϊδα ἢ κανένα οὐρὶ τοῦ παραδείσου.

Ὁ Σουλτᾶνος τὴν κύτταζε μὲ περιπάθεια, γεμᾶτος γοητεία καὶ πόθους.

Ἕνα χορὸ ἀκόμα ἔμενε νὰ χορέψη ἡ Γκιουλναρὲ καὶ ζήτησε γιὰ συντροφό της ἕναν νεαρὸ εὐνοῦχο χορευτή. Αὐτὸς παρουσιάστηκε ἀμέσως κι' ἡ χορεύτρια τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι κι' ἐξακολούθησε νὰ χορεύη μὲ περισσότερη χάρι. Ὅλων τὰ μάτια ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω της. Τί ὑπέροχα, τί ἀνάλαφρα ποὺ πηδοῦσε καὶ λίκνιζε τὸ κορμί της !... Ἄλλοτε ἔσυρε τὸν εὐνοῦχο στὴν ἀγκαλιά της κι' ἄλλοτε ἀφινόταν νὰ τὴν παρασύρη αὐτὸς κοντά του. Σὲ μιὰ τέτοια φιγοῦρα τοῦ χοροῦ ὁ εὐνοῦχος, σὰν νἆχε ζαλιστεῖ, θαρρεῖς, τράβηξε τὴ Γκιουλναρὲ πιὸ ἀπότομα πρὸς τὸ μέρος του στὴν ἄκρη τοῦ δώματος. Ἡ Γκιουλναρὲ πήδησε κοντά του, χωρὶς νὰ προσέξη ποῦ βρίσκεται, κι' ἔκαμε νὰ τὸν ἀγκαλιάση, μὰ αὐτὸς παραμέρισε κι' ἔτσι ἡ ὡραία χορεύτρια, μὲ τὴ φόρα ποὔχε πάρει, γκρεμίστηκε ἔξω ἀπ' τὸ δῶμα κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα ποὺ βροντοκυμάτιζε ἀπὸ κάτω. Μιὰ κραυγὴ ἀκούστηκε τότε, μιὰ κραυγὴ τρόμου καὶ στὴν κραυγὴ αὐτὴ ἀπάντησε μιὰ ἄλλη, γεμάτη ἀπελπισία καὶ λαχτάρα. Ἦταν ὁ ἀγαπημένος τῆς Γκιουλναρέ, ὁ Ἀλῆς, φύλακας τοῦ κιοσκιοῦ κι' αὐτὸς τὴν ὥρα τοῦ χοροῦ. Ὁ δύστυχος νέος, βλέποντας τὴν ἀγαπημένη του νὰ πέφτη στὴ θάλασσα, ρίχτηκε κάτω ἀπ' τὸ δῶμα γιὰ νὰ τὴ σώση. Ὅλων τὰ μάτια εἶχαν καρφωθεῖ τώρα στὰ σκοτεινὰ νερά, μὰ μάταια περίμεναν νὰ δοῦν τοὺς δυὸ νέους. Τὸ δυνατὸ ρεῦμα τοῦ μέρους αὐτοῦ τοὺς παρέσυρε στὸν ἀνήλιαγο τῆς θαλάσσης βυθὸ γιὰ πάντα !....

* * *

Ἦταν μεσάνυχτα πειὰ κι' ἡ σελήνη, λαμπρὴ καὶ μελαγχολική, ἔγερνε πρὸς τὴ δύσι της. Τὸ δῶμα εἶχε ἐρημωθεῖ. Θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς ὅλα ἐκεῖνα τὰ φῶτα, ἡ μουσική, ὁ θόρυβος, τὰ μῦρα, τὰ λουλούδια ποὺ χάθηκαν μαζὺ μὲ τὴν ὡραία χορεύτρια, δὲν ἦσαν παρὰ μιὰ μαγικὴ ὀπτασία ποὺ διαλύθηκε στὴ στιγμή.

Μολαταῦτα, τρεῖς ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμα νὰ μένουν στὸ δῶμα τοῦ περιπτέρου ὅπου εἶχε συμβεῖ τὸ τρομερὸ δρᾶμα. Κι' οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι ἦσαν ἡ Γκιούλιφερ, ὁ Γιουσοὺφ κι' ὁ εὐνοῦχος χορευτής.

— Ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος τὴν ἔρριξες στὴ θάλασσα ; ρώτησε ἔξαφνα ὁ Κιζλὰρ ἀγᾶς τὸν εὐνοῦχο.

— Μάλιστα, ἀποκρίθηκε γελῶντας αὐτός. Εἴδατε τί καλὰ ποὺ τὰ κατάφερα ;

— Πήγαινε λοιπὸν κι' ἐσὺ νὰ τὴ βρῆς ! μούγκρισε ὁ Γιουσούφ, σπρώχνοντας ἀπότομα μ' ὅλη του τὴ δύναμι τὸν εὐνοῦχο ἔξω ἀπ' τὸ δῶμα.

Τὸ ρεῦμα ποὺ περνοῦσε κάτω ἀπ' τὸ δῶμα ὁρμητικό, ἅρπαξε τὸ δυστυχισμένο θῦμα, τὸ στριφογύρισε καὶ τὸ βύθισε στὴ μαύρη ἄβυσσο, ὅπως πρὸ ὀλίγου καὶ τὰ κορμιὰ τῆς Γκιουλναρὲ καὶ τοῦ Ἀλῆ.

— Ἄ ! φώναξε τώρα ἡ ὡραία Γκιούλιφερ, ἀναπνέοντας ἐλεύθερα. Εἶνε ὁ τρίτος ἄνθρωπος ποὺ πνίγεται ἀπόψε.... Ὁ Ἀλλὰχ νὰ μὲ συχωρέση !... Ἔπρεπε νὰ γίνη κι' ἔγινε.....

* * *

Καὶ τώρα δὲν εἶνε φυσικὰ δύσκολο νὰ ἐξηγήσετε γιατὶ ἡ χαριτωμένη αὐτὴ ἀκτὴ τοῦ Βοσπόρου λέγεται Κὰν Ντιλλί δηλαδὴ «Ματωμένο Ἀκρωτῆρι».

□ □ □ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ □ □ □

Κιρκασία χορεύτρια

("Ἔργον τοῦ Ρενουάρ)

□ □ □ ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΠΟΥ... ΔΥΟΥΝ □ □ □

Ἡ διάσημος καλλιτέχνις τοῦ κινηματογράφου Πόλα Νέγκρι ἡ ὁποία κατὰ τὰ τελευταῖα τηλεγραφήματα ἐξ Ἀμερικῆς, εἶνε ἑτοιμοθάνατη, στὸ ρόλο τῆς Ντιμπαρύ.

ΤΑ ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΠΑΝΙΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Ὡς γνωστόν, ὁ ἀείμνηστος διηγηματογράφος Ἀλέξ. Παπαδιαμάντης δὲν ἔγραφε στίχους. Ἐν τούτοις τὸ «Μπουκέτο» εἶχε δημοσιεύσει κατὰ καιροὺς μερικὰ ποιήματά του, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀνακαλύψει σὲ παληά, σπάνια περιοδικὰ καὶ Ἡμερολόγια, ἔργα ἴσως τῆς νεότητος τοῦ Σκιαθίτου λογοτέχνη. Σήμερα δημοσιεύουμε δυὸ ἀκόμα ποιήματα τοῦ Παπαδιαμάντη, παρμένα ἀπὸ τὸ βιβλίο ποὺ ἐξέδωκε τελευταῖα γιὰ τοὺς δυὸ Σκιαθίτας διηγηματογράφους, τὸν Παπαδιαμάντη καὶ τὸν Μωραΐτίδη, ὁ κ. Ἠλίας Βουτιερίδης.

Η ΚΟΙΜΑΜΕΝΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

Λόγγος κι' ρμάνι γύρω στὸ παλάτι
καὶ τὸ φυλᾶν ἀόρατα σπαθιὰ
κι' ἐκείνη ἀποκοιμήθηκε βαθειὰ
καὶ δὲν τὴ βλέπει ἀνθρώπου μάτι.

Μάγια κακὰ τῆς εἶχαν καμωμένα
νὰ μὴν ξυπνήση χρόνους ἑκατὸ
πρὶν ἕνα βασιλόπουλο ἀκουστὸ
ἔρθη νὰ τὴν εὑρῆ ἀπ' τὰ ξένα.

Σ' εἶσαι ἡ Κοιμάμενη Βασιλοποῦλα
ποὺ ὅλ' ἡ Ἑλλάς, νανούρισμα γλυκό,
σοῦ στέλνει ἕνα τραγοῦδι μυστικὸ
καὶ μιὰ χρυσόχλωρη μυρτοῦλα.

Σ' εἶσαι ἡ Κοιμάμενη Βασιλοποῦλα
ποὺ δὲν κοιμᾶσαι μοναχή σου ἐσύ.
Κι' ἄλλος ἐκεῖ δεξιά σου τὴ χρυσῆ
τοῦ Ἔθνους καρτερεῖ αὐγοῦλα.

Σταυρὸς ἀστράφτει καὶ σπαθὶ σιμά του.
ψυχῶν κοπάδι φτερουγίζει ἐκεῖ,
ἁγίων μελίσσι γύρω κατοικεῖ
κι' ἄγγελοι ἀμώνουν στ' ὄνομά του.

Ἐκειὸς εἶν' ἡ ἐλπίς μας, ὁ Μεσσίας,
ἐκειὸς τοῦ Γένους ὁ ἐγδικητὴς
ὁποῦ κοιμᾶται στὰ ὑπόγεια τῆς
Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Καὶ θὰ ξυπνήση νὰ χαροῦν σιμά του
κι' οἱ ὅσιοι μὲ τὰ πρόσωπα χλωμὰ
κι' οἱ μάρτυρες στὰ στήθεια τὰ θερμὰ
ἀπ' τὴν πορφύρα τοῦ αἱμάτου.

Καὶ σὲ ἄμποτε, μὲ τόσους πονεμένους
στὴν ὕστερη ὥρα πρὶν ἀναστηθῆς,
νὰ σ' ἀξιώση ἡ χάρις νὰ βρεθῆς
στὴ μυστικὴ χαρὰ τοῦ Γένους.

Ἐκεῖ κοιμᾶται, ἐκεῖ καιροὺς καὶ (χρόνια
κι' ἡ συντροφιά του θὲ νὰ γίνης σύ,
μὰ ἡ ἁγνότης του εἶνε περισσὴ
καὶ πρῶτα κι' ὕστερα κι' αἰώνια.

Καὶ σέ, Βασιλοποῦλα, θὰ σ' ἁγνίση
μαρτύρων αἷμα, ἄχνη καὶ φωτιά,
κι' ἡ πρώτη τοῦ πολέμαρχου ματιὰ
πρώτη γλυκὰ θὰ σὲ ξυπνήση.

Παρηγοριὰ στὴ φτώχια μας νὰ στείλη
τὸ δουλεμένο Γένος νὰ χαρῆ,
ποὺ ἀπ' τὴ ματιά του ἥλιο καρτερεῖ
ὥρα τὴν ὥρα ν' ἀνατείλη.

Σημ. «Μπουκέτου».— Τὸ ποίημα αὐτὸ ἐγράφη γιὰ τὸ θάνατο τῆς βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρας, στὰ 1891.

ΣΤΙΧΟΙ

Εἰκόν' ἀχειροποίητη ποὺ στὴν καρδιά μου σ' εἶχα.
Κι' εἶχα γιὰ μόνο φυλαχτὸ μιὰ τῆς κορφῆς σου τρίχα.
Ὀνείρατα στὸν ὕπνο μου μαυροφτερουγισμένα,
σὰν περιστέρια στὴ φωλιὰ μὲ τάραξαν γιὰ σένα.
Κίνδυνο, μαῦρο σύννεφο, ἡ μάγισσες μοῦ λένε.
Τ' ἀηδόνια αὐτὰ ποὺ κελαδοῦν μοῦ φαίνονται νὰ κλαῖνε.
Νὰ σὲ χαρῆ κι' ἡ ἄνοιξι μαζὺ μὲ τὰ λουλούδια,
ὁποῦνε σὰν ἀμέτρητα ζωγραφιστὰ τραγούδια.
Σὺ στὸ σχολειὸ δὲν ἔμαθες νὰ γράφης ραβασάκια,
Στὰ χείλη σου τὰ ρόδινα ποῦ τἄβρες τὰ φαρμάκια ;
Στὰ μάτια τὰ ψιχαλιστὰ πῶχει ὁ ἔρωτας καρτέρι,
Πόσο μεθύσι μέθυσα ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει.
Τὰ μάτια τὰ ψιχαλιστά, γύρνα σ' ἐμέ, πουλί μου,
Ἀγάπη μου περήφανη, ἀγάπη διαλεχτή μου.
Κι' αὐτὸ τὸ μορφοδούλικο τὸ τιμημένο χέρι
Ἂν ἔσφιξε ἢ τὄσφιξαν, ἕνας (Θεὸς τὸ ξέρει.
Τὴ χάρι σου τὴ σπλαχνικὴ μὴ (μ' ἀρνηστῆς, πουλί μου,
Ἀγάπη μου αἰώνια, ἀγάπη (ὕστερνή μου.

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ **ΤΟΥ LÉO DARTEY**

Η ΑΝΤΙΖΗΛΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΝΑΜ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΡΛΕΤΤΑ, 33 ἐτῶν. ΜΑΡΚΟΣ, σύζυγός της, 40 ἐτῶν. ΜΑΞΙΜΟΣ, 38 ἐτῶν.

(Στὸ σπίτι τοῦ Μάρκου καὶ τῆς 'Αρλέττας. Στὸ σαλόνι. 'Ο Μάξιμος καὶ ἡ 'Αρλέττα κάθονται μόνοι καὶ συνομιλοῦν).

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Εἶστε λοιπὸν εὐτυχισμένη, 'Αρλέττα ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη, Μάξιμε.

ΜΑΞΙΜΟΣ.— 'Εγὼ ὅμως εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος !

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Σᾶς παρακαλῶ, Μάξιμε, ἀφῆστε κάθε ὑπαινιγμὸ γιὰ τὰ περασμένα. Μπορεῖ νὰ μ' ἀγαπούσατε ἄλλοτε, μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀρκετό. Ἔπρεπε νὰ σᾶς ἀγαπῶ κι' ἐγώ. 'Εγὼ ὅμως ἀγαποῦσα τὸ Μάρκο, ποὺ κι' αὐτὸς μ' ἐλάτρευε. Γι' αὐτὸ καὶ τὸν παντρεύτηκα. Κι' εἶμαι πειὰ εὐτυχισμένη...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Σᾶς εὔχομαι νὰ εἶστε πάντα εὐτυχισμένη, 'Αρλέττα.... 'Αλλὰ πάλι τί εἶνε ἡ εὐτυχία ;... Μιὰ αὐταπάτη.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Τί θέλετε νὰ πῆτε, Μάξιμε ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Τίποτε... Τίποτε... Πέστε μου ὅμως, ὁ Μάρκος σᾶς ἔχε ἐξομολογηθεῖ ὅλο του τὸ παρελθόν ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ναί, μοῦ εἶπε ὅτι γνώρισε πολλὲς γυναῖκες στὴ ζωή του. Μὰ ἐγὼ εἶμαι ἡ μόνη ποὺ ἀγάπησε ἀληθινά.

ΜΑΞΙΜΟΣ, *(μὲ κακία)*.— Ἆ, ἔτσι ; Καὶ δὲν σᾶς ἔχει πεῖ τίποτα γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ περάσαμε μαζὺ ἄλλοτε στὶς ἀποικίες καὶ πρὸ πάντων στὸ 'Αννάμ ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὦ, βέβαια, μοῦ ἔχει μιλήσει γιὰ τὶς παράξενες συνήθειες αὐτοῦ τοῦ τόπου. 'Αλλὰ γιατί χαμογελᾶτε ἔτσι σαρκαστικά ; Τί θέλετε νὰ πῆτε ; Τί μοῦ κρύβετε ; Τί σημασία ἔχει ἂν ὁ Μάρκος εἶχε κάποτε μιὰ περαστικὴ φίλη στὰ μέρη ἐκεῖνα ; 'Εγὼ εἶμαι ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ ἀγάπησε ἀληθινά, ποὺ διάλεξε γιὰ γυναῖκα του...

ΜΑΞΙΜΟΣ, *(εἰρωνικά)*.— Εἶστε βέβαιη ὅτι εἶστε ἡ μόνη ;

ΑΡΛΕΤΤΑ, *(πετάγεται ἐπάνω χλωμή, ταραγμένη)*.— Τί ἐννοεῖτε, Μάξιμε ; Τί θέλετε νὰ πῆτε ; Ὦ, ἀσφαλῶς ἀστειεύεστε...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Δὲν πρόκειται γιὰ τίποτε σοβαρό, 'Αρλέττα ; Ἔπειτα ὁ Μάρκος δὲν εἶνε ὁ πρῶτος ἄνδρας ποὺ παντρεύτηκε δυὸ γυναῖκες.

ΑΡΛΕΤΤΑ, *(ἕτοιμη νὰ σωριαστῆ κάτω)*.— Δυὸ γυναῖκες !... Δυὸ γυναῖκες, εἴπατε ;... Εἶμαι λοιπὸν ἡ δεύτερη γυναῖκα τοῦ Μάρκου ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Μά !... νόμιζα ὅτι τὸ ξέρατε... Νόμιζα ὅτι ὁ Μάρκος σᾶς τὰ ἔχει ἐξομολογηθεῖ ὅλα... Συγνώμην, 'Αρλέττα. Ἔγινα αἰτία νὰ λυπηθῆτε...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Γρήγορα... Πέστε μου... Ἦταν παντρεμμένος ὁ Μάρκος, ἐκεῖ κάτω ποιά ; Καὶ γιατί, ἀφοῦ τὸ ξέρατε, δὲν μὲ προειδοποιήσατε ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Νόμιζα ὅτι σᾶς τὰ ἔχει πεῖ ὅλα. Ἔπειτα εἶχα φύγει γιὰ νὰ μὴ παρευρεθῶ στὸ γάμο σας. Τώρα ποὺ ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου δὲν μπόρεσα νὰ μὴν ἔρθω νὰ σᾶς ἰδῶ. Εἶχα τὴν ἰδέα λοιπὸν ὅτι τὰ ξέρατε ὅλα, κι' ὅτι τὸν εἴχατε συγχωρήσει.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Μάξιμε... Ζηλεύετε τὴν εὐτυχία μου. Μοῦ λέτε ψέμματα !...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Ναί, ζηλεύω !... Ζηλεύω πολὺ γιατί σᾶς ἀγαπῶ πάντα. 'Αλλὰ δὲν λέω ψέμματα. Ρωτῆστε τὸ Μάρκο καὶ θὰ σᾶς τὸ βεβαιώση.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὄχι... ὄχι. Θὰ μοῦ πῆτε ἐσεῖς τώρα τί ξέρετε... 'Εμπρός, μὴ μὲ βασανίζετε... Σᾶς ἱκετεύω...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Καλά, ἀφοῦ ἐπιμένετε θὰ σᾶς πῶ ὅ,τι ξέρω. Μὰ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ θυμώνετε. Καὶ νά, τέλος πάντων, τί συνέβη. 'Ο Μάρκος βρισκότανε στὸ Σαϊγκόν, μακρυὰ ἀπὸ ὅλους, χωρὶς οἰκογένεια, χωρὶς φίλους, ὁλομόναχος. 'Αναγκάστηκε λοιπὸν νὰ στήση ἐκεῖ μιὰ φωληά.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Δηλαδὴ παντρεύτηκε. Εἶνε τρομερό !...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Εἶνε πολὺ φυσικό. Ἔζησε λοιπὸν ἐκεῖ ὁ Μάρκος μαζὺ μὲ τὴ γυναῖκα του, τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια. 'Απόχτησαν κι' ἕνα παιδί... Ἕνα ἀγόρι...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ἕνα παιδί !... Θεέ μου, Θεέ μου !...

ΜΑΡΚΟΣ.— Εἶσαι ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ σ' ἀγάπησα ἀληθινά, 'Αρλέττα...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Μιὰ μέρα τέλος ἐγκατέλειψε καὶ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του γιὰ νἄρθη στὴν πατρίδα του καὶ νὰ παντρευτῆ μὲ μιὰ μικρὴ χαριτωμένη Γαλλίδα.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ἡ... πρώτη του γυναῖκα δὲν ἦταν Γαλλίδα ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Ὄχι. Ἦταν 'Ανναμίτισα.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Εἶνε ὤμορφες ἡ 'Ανναμίτισες ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Εἶνε παράδοξες. Εἶνε σὰν μικρὰ φιλντισένια εἴδωλα. Ἔχουν ἕνα θέλγητρο ἀκατανίκητο. Ὅποιος τὶς ἀγαπήσει δὲν μπορεῖ ὕστερα νὰ τὶς ξεχάση...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Εἶστε βέβαιος ὅτι ὁ Μάρκος τὴν παντρεύτηκε τὴ γυναῖκα αὐτή ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Τί λέτε, 'Αρλέττα ! 'Αφοῦ ἤμουν στοὺς γάμους.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ἔτσι λοιπόν, ὑπάρχει στὸν κόσμο μιὰ ἄλλη γυναῖκα, ἡ ὁποία ἔφερε, πρὶν ἀπὸ μένα, τὸ ὄνομα τοῦ Μάρκου ;

ΜΑΞΙΜΟΣ. Μὰ ἀφοῦ τὴν ἐγκατέλειψε κατόπιν ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὦ, αὐτὸ εἶνε ἀκριβῶς ποὺ μὲ κάνει νὰ τὸν περιφρονῶ περισσότερο.

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Σᾶς εἶπα ὅ,τι ἤξερα, 'Αρλέττα. Ἔφυγα κατόπιν πρὶν ἀπὸ τὸ Μάρκο ἀπὸ τὴν 'Ινδοκίνα καὶ δὲν ἔμαθα τί ἀπόγινε. Κι' ὅταν ἦρθα ἐδῶ τὸν βρῆκα πειὰ ἀντεραστή μου.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Θεέ μου !... Θεέ μου !... Τί θὰ γίνω ;

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Θάρρος, 'Αρλέττα. Καὶ ὅ,τι κι' ἂν συμβεῖ μὴν ξεχνᾶτε πὼς ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ πάντα...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὦ, δὲν θέλω πειὰ ν' ἀκούω γι' ἀγάπες. Σᾶς παρακαλῶ !...

ΜΑΞΙΜΟΣ.— Καλά, ἀγαπητή μου, δὲν σ' ἐνοχλῶ περισσότερο. Φεύγω. Καὶ... θάρρος. Μὴν στενοχωριέστε ἄδικα... *(Φεύγει)*.

ΑΡΛΕΤΤΑ, *(μόνη)*.— Θεέ μου !... Δὲν εἶνε ὄνειρο ; Εἶνε ἀλήθεια ; 'Ο Μάρκος ἦταν παντρεμμένος μὲ μιὰν ἄλλη ; Εἶχε ἀποχτήσει παιδὶ μαζύ της καὶ τόλμησε νὰ μὲ παντρευτῆ ; Εἶνε λοιπὸν ὑποκριτής, διεφθαρμένος, ἀπατεών ; 'Ο Μάρκος !... 'Ο μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἀγάπησα στὸν κόσμο ;... Ὦ, δὲν μοῦ εἶνε πειὰ δυνατὸν νὰ ζήσω μαζύ του, δὲν μοῦ εἶνε δυνατόν...

(Μπαίνει ὁ Μάρκος. 'Η 'Αρλέττα γυρίζει ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό της.

ΜΑΡΚΟΣ.— 'Αρλέττα... Τί ἔχεις ;

('Η 'Αρλέττα σωπαίνει).

ΜΑΡΚΟΣ.— Μὰ γιατί δὲν μοῦ μιλᾶς, 'Αρλέττα ; Γιατί δὲ μὲ κυττάζεις ; 'Αγάπη μου, τί ἔχεις ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ σὲ κυττάξω στὰ μάτια.

ΜΑΡΚΟΣ, *(ξαφνιασμένος)*.— Γιατί ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Μοῦ προξενεῖς φρίκη !

ΜΑΡΚΟΣ, *(σαστισμένος)*.— Πῶς ; Τί εἶπες ; Τί εἶπες, 'Αρλέττα ; Σὲ μένα μιλᾶς ἔτσι ; 'Αρλέττα, μικροῦλα μου, ἐξηγήσου, τί ἔχεις ;...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Φύγε μακρυά μου !... Μὴ μὲ πλησιάζεις... Σοῦ εἶπα ὅτι μοῦ προξενεῖς φρίκη... Φύγε... φύγε... Πήγαινε στὴ γυναῖκα σου καὶ στὸ παιδί σου, στὸ Σαϊγκόν.

ΜΑΡΚΟΣ.— 'Επὶ τέλους !... Αὐτὸ ἦταν ὅλο ; Μὰ ποιὸς κάθησε καὶ σοῦ τὰ εἶπε ὅλα αὐτά ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Δὲν ταράζεσαι ; Δὲν τρέμεις ; 'Εγκατέλειψες τὴ γυναῖκα σου καὶ τὸ παιδί σου καὶ ἦρθες ἐδῶ γιὰ νὰ παντρευτῆς, ἐνῶ ἤσουν ἤδη παντρεμμένος... Ἄνανδρε !...

ΜΑΡΚΟΣ.— 'Αρλέττα, μὴ μὲ βρίζεις ἔτσι. Θὰ μετανοιώσης, ὅταν σοῦ ἐξηγηθῶ. Μὰ πές μου πρῶτα ποιὸς σοῦ τὰ εἶπε αὐτά ; 'Αλλὰ ποιὸς ἄλλος μπορεῖ νὰ σοῦ τὰ ἔχει πεῖ, παρὰ ὁ Μάξιμος ; Ναί !... ναί. Ἔμαθα ὅτι εἶνε ἐδῶ. Θέλησε νὰ ἐκδικηθῆ γιατί τὸν ἀπέκρουσες. Καὶ μὲ συκοφάντησε γιὰ νὰ καταστρέψη τὴν εὐτυχία μας. Γιὰ νὰ μὲ μισήσης...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Τολμᾶς νὰ λὲς ὅτι εἶνε συκοφαντία ; Μὰ ἦταν παρὼν στὸ γάμο σου ὁ Μάξιμος.

ΜΑΡΚΟΣ.— 'Αρλέττα, ἄκουσέ με, σὲ παρακαλῶ.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτα.

ΜΑΡΚΟΣ.— Ἄκουσέ με, σὲ ἱκετεύω. Ἄκουσέ με... Πέντε ὁλόκληρα χρόνια ἔμεινα στὴν 'Ινδοκίνα, 'Αρλέττα. Πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ ζήσω μόνος τόσο καιρό ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὥστε τὸ ὁμολογεῖς, ἤσουν παντρεμμένος ;

ΜΑΡΚΟΣ.— 'Αρλέττα, ἄκουσέ με... Στὴν 'Ινδοκίνα οἱ ἰθαγενεῖς δὲν ἐπιτρέπουν νἄχη κανεὶς φίλη, χωρὶς νὰ τὴν παντρευτῆ. Δὲν ἐπιτρέπεται νἄχη ἐκεῖ ἕνας ἄντρας οὔτε μιὰ ὑπηρέτρια στὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ τὴν παντρευτῆ προηγουμένως, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους. Τοὺς γάμους ὅμως αὐτοὺς δὲν τοὺς ἀναγνωρίζει τὸ Γαλλικὸ Κράτος. Γίνονται μόνο καὶ μόνο γιὰ τὰ μάτια τῶν ἰθαγενῶν, οἱ ὁποῖοι εἶνε πολὺ φανατικοί.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Τί θέλεις νὰ πῆς ; Ὅτι τὸ γάμο σου δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἡ Γαλλικὲς ἀρχές ; Καὶ τί σημασία ἔχει αὐτό ; Φτάνει ποὺ ἀποφάσισες νὰ παντρευτῆς καὶ παντρεύτηκες.

ΜΑΡΚΟΣ.— Ὄχι, δὲν ἀποφάσισα νὰ παντρευτῶ, ἀναγκάστηκα ἁπλῶς νὰ πάρω στὸ σπίτι μου μιὰ νέα 'Ανναμίτισα, ἔτσι ὅπως ἐδῶ παίρνουμε μιὰ ὑπηρέτρια. 'Αλλὰ ἤμουν ἀναγκασμένος, ὅπως σοῦ εἶπα, νὰ τὴν παντρευτῶ, σύμφωνα μὲ τοὺς ἐκεῖ νόμους. Ἔμενε λοιπὸν στὸ

σπίτι μου ἡ νέα αὐτὴ καὶ φρόντιζε γιὰ τὸ νοικοκυριό μου. 'Αλλὰ εἶχα τὴν ἀτυχία νὰ μ' ἐρωτευτῆ ἔξαφνα ἡ μικρὴ κιτρινόδερμη ὑπηρέτριά μου. 'Εγὼ ἤμουν πολὺ νέος... Καὶ μέσα στὴ μοναξιὰ ποὺ ζοῦσα ἐκεῖ κάτω ἀνταποκρίθηκα γιὰ λίγον καιρὸ στὸ αἴσθημα τῆς... συζύγου μου. Ἔπειτα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ γεννήθηκε ἕνα παιδί. Τότε ἀποφάσισα νὰ παντρευτῶ ἐπισήμως, σύμφωνα μὲ τοὺς Γαλλικοὺς νόμους, τὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ μου, ἔστω κι' ἂν ἦταν μιὰ κίτρινη, μιὰ ἡμιβάρβαρη γυναῖκα...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Καὶ ὅμως... Τὴν ἐγκατέλειψες κι' αὐτὴ καὶ τὸ παιδί σου.

ΜΑΡΚΟΣ.— Δὲν τὴν ἐγκατέλειψα, 'Αρλέττα. Αὐτὴ μ' ἐγκατέλειψε, μὰ χωρὶς νὰ τὸ θέλη. Πέθανε ἀπὸ τοὺς πυρετοὺς ποὺ μαστίζουν ἐκεῖνα τὰ μέρη.

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Καὶ τὸ παιδί ;

ΜΑΡΚΟΣ.— Ἦταν ἤδη ἄρρωστο ὅταν πέθανε ἡ μητέρα του. Καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε κι' αὐτό. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια, 'Αρλέττα. 'Αλλὰ ὁ Μάξιμος σοῦ τὰ διηγήθηκε ὅλα, ἔτσι, ὥστε νὰ νομίσης ὅτι εἶμαι ἔνοχος κι' ἀπέναντί σου κι' ἀπέναντι τῆς... πρώτης μου συζύγου.

ΑΡΛΕΤΤΑ, *(συγκινημένη)*.— Ἔτσι λοιπόν ;...

ΜΑΡΚΟΣ.— Ναί, 'Αρλέττα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια... Καὶ τώρα πές μου : Ἄξιζα τὰ σκληρὰ λόγια ποὺ μοῦ εἶπες ; Μήπως δὲν σὲ λατρεύω, ἀγαπημένη μου ; Καταδέχτηκες ἐσὺ νὰ θεωρήσης ἀντίζηλό σου μιὰ ὑπηρέτρια ἀπὸ τὸ 'Αννάμ ; Ὦ, 'Αρλέττα, βλέπεις ὅτι δὲν εἶμαι τόσο ἄτιμος καὶ ἄνανδρος, ὅσο νόμιζες ;

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Καὶ γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες ὅλα αὐτὰ πρὶν παντρευτοῦμε ;

ΜΑΡΚΟΣ.— Τὰ εἶπα στὸν πατέρα σου, 'Αρλέττα. 'Αλλ' αὐτὸς μὲ παρακάλεσε νὰ μὴ σοῦ πῶ τίποτα.

ΑΡΛΕΤΤΑ, *(βαθειὰ συγκινημένη)*.— Μάρκο, συχώρεσέ με... Σοῦ φέρθηκα πολὺ πρόστυχα... Συχώρεσέ με, ἀγαπημένε μου... Κι' ἀκόμα πές μου, Μάρκο, εἶν' ἀλήθεια ὅτι ἡ 'Ανναμίτισες εἶνε τόσο ὡραῖες, ὥστε δὲ μπορεῖ νὰ τὶς ξεχάση κανείς, ὅταν τὶς ἀγαπάει καὶ ζήσει μαζύ τους ;

ΜΑΡΚΟΣ.— Αὐτὰ εἶνε ὑπερβολές, 'Αρλέττα. Δὲν ὑπάρχουν πιὸ ὡραῖες γυναῖκες ἀπὸ τὶς Εὐρωπαῖες, ἀγάπη μου. Κι' ἡ πιὸ ὡραία ἀπ' ὅλες εἶσαι σύ, 'Αρλέττα μου...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Ὥστε δὲν εἶσαι θυμωμένος μαζύ μου, Μάρκο ; Μ' ἀγαπᾶς ὅπως πρίν, ὅπως πάντα ;

ΜΑΡΚΟΣ, *(ἀκουμπῶντας στὸν ὦμο της)*.— Εἶσαι ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ ἀγάπησα ἀληθινά, 'Αρλέττα, καὶ ποὺ θ' ἀγαπῶ ὅσο θὰ ζῶ !...

ΑΡΛΕΤΤΑ.— Φίλησέ με λοιπόν, γιὰ νὰ πεισθῶ ὅτι μὲ συγχώρησες.

('Ο Μάρκος τὴν παίρνει στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν γεμίζει φιλιά).

ΤΟΥ ΑΔΟΛΦΟΥ ΧΟΥΝΤΕΝΟΤ

ΔΕΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

—Καλημέρα.—Καληνύχτα ! Νά ἡ ζωή.

—'Η εὐεργεσία δὲν λησμονιέται ποτέ. Φροντίζουν τόσο πολὺ νὰ τὴ διατυμπανίσουν οἱ... εὐεργέτες.

—'Ο ἐγωϊστὴς ἔχει κι' αὐτὸς καρδιὰ ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ τὴν ἔχει γιὰ τὸν ἑαυτό του μόνο.

—Οἱ ἄνθρωποι εἶνε σὰν τὰ σκηνιακὰ τῶν θεάτρων. Πρέπει νὰ τοὺς βλέπη κανεὶς ἀπὸ μακρυά.

—'Εξομολογοῦνται τὰ παληά τους σφάλματα μόνον ὅσοι ἑτοιμάζονται νὰ κάμουν καινούργια.

—Πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς ἀφ' ἑαυτοῦ του κάτι, ἀλλοιῶς δὲν εἶνε τίποτε.

—Βλέπω πολλοὺς νὰ δίνουν συμβουλές, ἀλλὰ δὲν βλέπω κανέναν νὰ τὶς παίρνη.

—'Υπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν κολλημένη τόσο πολὺ τὴ μάσκα στὸ πρόσωπό τους, ὥστε δὲν ἀποσπᾶται οὔτε μετὰ θάνατο.

—'Ο ματαιόδοξος ὑποφέρει πάρα πολὺ ὅταν ὑποχρεωθεῖ ν' ἀναγνωρίση καὶ κάποιον ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

—'Υπάρχουν ἀπομιμήσεις τῆς ἀρετῆς ὅπως καὶ τῶν λουλουδιῶν. 'Υπάρχουν ἐπομένως καὶ ψεύτικα προτερήματα.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ... ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΩΝ

Συνεστήθη πρὸ ἐτῶν στὸ Λονδῖνο ἕνας πρωτότυπος σύλλογος, ὁ σύλλογος τῶν... ἑξαδακτύλων. Γιὰ νὰ γίνη κανεὶς μέλος τοῦ συλλόγου αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἔχη στὸ κάθε του χέρι ἔξη δάχτυλα.

'Απὸ μιὰ στατιστικὴ ποὺ συνετάχθη ἀπὸ τὸ γραμματέα τοῦ συλλόγου αὐτοῦ, ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπάρχουν σ' ὅλον τὸν κόσμο 2.173 ἄτομα ποὺ ἔχουν ἔξη δάχτυλα στὸ κάθε τους χέρι, 431 μὲ ἑφτὰ δάχτυλα καὶ ἕνας μὲ ὀχτὼ δάχτυλα στὸ κάθε χέρι !...

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

'Ο βασιλεὺς Γεώργιος στὸ Λονδῖνο. Πῶς δὲν κατώρθωσε ν' ἀγοράση ποῦρο τῆς προκοπῆς. 'Ο κ. Σοφούλης καὶ ὁ Σταυρὸς τῆς Πανούκλας. Μιὰ πετυχημένη ἀπάντησις. Ἕνα ἐπεισόδιο στὶς 'Ιπποδρομίες τοῦ 'Ωτέϊγ. Οἱ δυὸ ψηλοὶ ξένοι. Ποιοὶ ἦσαν καὶ πῶς ἀποστόμωσαν δυὸ χαμίνια, κτλ.

Ὅταν ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς μας Γεώργιος ὁ Α' πήγαινε στὸ Λονδῖνο, γύριζε στοὺς δρόμους τῆς 'Αγγλικῆς πρωτευούσης τόσο ἁπλᾶ ντυμένος, ὥστε δύσκολα θὰ μάντευε κανεὶς τὴν ἰδιότητά του.

Μιὰ μέρα ὁ Γεώργιος πλησίασε, χωρὶς συνοδεία, σ' ἕνα μικρὸ καπνοπωλεῖο καὶ ζήτησε ἕνα ποῦρο.

— Θὰ θέλετε κανένα φτηνό, τοῦ εἶπε ἡ πωλήτρια βλέποντας τὸ παρουσιαστικό του. Τῶν δυὸ πεννῶν ἢ τῶν τεσσάρων ;

— Θἄθελα κανένα κάπως ἀκριβώτερο ! ἀποκρίθηκε χαμογελῶντας ὁ Βασιλεύς.

'Η πωλήτρια τοῦ ἔδωσε τότε ἕνα ποῦρο... τῶν ὀχτὼ πεννῶν, ἐπίσης φτηνὸ δηλαδή, χωρὶς νὰ φανταστῆ ὅτι εἶχε μπροστά της ἕνα Βασιλέα.

* * *

Κάποτε ποὺ ὁ κ. Σοφούλης ἐπήγαινε στὴν Κέρκυρα, γνωρίστηκε στὸ βαπόρι μ' ἕναν Κερκυραῖο, ἔμπορο λαδιοῦ. Ὅταν λοιπὸν τὸ βαπόρι ἔφτασε ἐμπρὸς στὸ παληὸ φρούριο τοῦ νησιοῦ, πλησίασε τὸν κ. Σοφούλη ὁ Κερκυραῖος ἔμπορος καὶ τὸν ρώτησε :

— Ἔχετε ἰδεῖ ποτέ σας τὸ σταυρὸ τῆς Πανούκλας ;

— Πῶς ; ρώτησε ὁ κ. Σοφούλης.

— Τὸ Σταυρὸ τῆς Πανούκλας, εἶπα.

— Ποιὸ Σταυρὸ τῆς Πανούκλας ;

— Τὸ Σταυρὸ ποὺ ἔκανε ἡ Πανοῦκλα στὸ φρούριο εἰς ἔνδειξιν ὅτι δὲν θὰ ἐνσκήψη πειὰ στὴ Κέρκυρα.

'Ο Σοφούλης ἐξεπλάγη.

— Ὄχι, εἶπε, δὲν τὸν ξέρω. Μήπως ἀστειεύεστε ;

— Σᾶς μιλάω σοβαρῶς. Βλέπετε αὐτὸν τὸ λευκὸ βράχο τοῦ φρουρίου ; Τώρα ποὺ θὰ πλησιάσουμε πιὸ κοντά, θὰ δῆτε στὴ μιά του πλευρὰ ἕναν σταυρό. Εἶν' ὁ σταυρὸς ποὺ ἔχει κάμει ἡ Πανοῦκλα μὲ τὰ νύχια της—γιατί ὁ λαὸς ἐδῶ πιστεύει ὅτι ἡ Πανοῦκλα μοιάζει μὲ τὴ γάτα—ὅταν ἔφευγε ἀπ' τὸ νησί, καταδιωκομένη ἀπὸ τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα.

Κι' ἀληθινά, ὅταν πλησίασαν στὸ βράχο, ὁ κ. Σοφούλης εἶδε πάνω σ' αὐτὸν τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, καμωμένο μὲ πολλὲς γραμμές, τὴ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη, σὰν νὰ τὸν εἶχε σκαλίσει πράγματι καμμιὰ πελωρία γάτα, γρατσουνίζοντας μὲ τ' ἀτσαλένια νύχια της τὸ βράχο.

'Ο κ. Σοφούλης κύτταξε ἀρκετὴ ὥρα τὸ περίεργο ἐκεῖνο φαινόμενο, σκέφτηκε λίγο, κι' ἔπειτα γύρισε καὶ εἶπε στὸν Κερκυραῖο :

— Τί νὰ σοῦ πῶ, φίλτατε, δὲν ἐγνώριζα, οὔτε ἐπίστευα ποτὲ πὼς ἡ Πανοῦκλα εἶνε μιὰ μεγάλη γάτα καὶ πὼς εἶνε καὶ τόσο πολὺ φιλόθρησκη, ὥστε νὰ κάνη καὶ τὸ... σταυρό της !...

* * *

'Απὸ μιὰ Γαλλικὴ ἐφημερίδα τοῦ 1902 παίρνουμε τὸ παρακάτω ἐπεισόδιο, τὸ ὁποῖο ἔλαβε χώραν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὶς ἱπποδρομίες τοῦ 'Ωτέϊγ :

«Δυὸ ξένοι, μὲ πολὺ ἀριστοκρατικοὺς τρόπους, διηυθύνοντο πρὸς τὴν ἅμαξά τους. 'Επειδὴ ὅμως ἦσαν πολὺ ψηλοί, προκαλέσανε τὴν προσοχὴ τοῦ πλήθους. Ἕνα χαμίνι, ἅμα τοὺς εἶδε, ἄρχισε νὰ φωνάζη δυνατά, ἀπευθυνόμενο πρὸς ἕναν σύντροφό του :

— Βρὲ σύ ! Κύττα αὐτοὺς τοὺς δυὸ Κυριακάτικους !... Μωρὲ μπόϊ !...

Τὸ ἄλλο χαμίνι ἀπάντησε :

— Γειά, χαρά τους !

Καὶ στρεφόμενο πρὸς τοὺς δυὸ κυρίους, τοὺς φώναξε :

— Τί χαμπάρια ἀπὸ τὸν οὐρανό ;

Μιὰ γρηὰ κυρία ποὺ περνοῦσε τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀπὸ ἐκεῖ, εἶπε αὐστηρὰ στὰ δυὸ χαμίνια :

— Δὲν ντρέπεστε, παιδιά ! Ἔτσι μιλᾶνε στοὺς κυρίους ;

— Ἔ, καλά, κυρά ! τῆς ἀπάντησε τὸ πρῶτο χαμίνι, ἐγὼ δὲν πρόσβαλα τοὺς κυρίους. Τοὺς θαυμάζω μοναχά, γιατί εἶνε σὰν τηλεγραφόξυλα !

Ἔπειτα ἀπὸ τὸ νέο αὐτὸ πείραγμα, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ξένους γύρισε στὸ χαμίνι καὶ τοῦ εἶπε :

— Εὐχαριστῶ, ρὲ βλάμη !

Ἅμα ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τὰ χαμίνια, φώναξαν θριαμβευτικὰ στὴ γρηά :

— Βλέπεις λοιπόν, κυρά. Οἱ κύριοί σου δὲν εἶνε καθόλου πρίγκηπες...

Καὶ ὅμως, λέει ἡ Γαλλικὴ ἐφημερίδα, ὁ μικρὸς γαβριᾶς εἶχε λάθος.

Οἱ δυὸ ξένοι ἦσαν οἱ πρίγκηπες τῆς 'Ελλάδος, Γεώργιος καὶ 'Ανδρέας !»

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Ἀληθινὴ Ἱστορία)

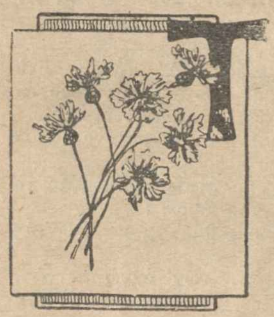

ΤΑ μέσα τοῦ 14ου αἰῶνος, τρεῖς ἔμποροι ἀπὸ τὴ Γένουα ἔτυχε νὰ βρεθοῦν μαζὺ στὴ Βενετία, ὅπου εἶχε πάει καθένας γιὰ ὑποθέσεις του. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν παντρεμμένος, οἱ ἄλλοι δυὸ ἄγαμοι.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ μιλοῦσαν γιὰ τὶς γυναῖκες, ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ τελευταίους, ὁ πιὸ νέος, εἶπε πὼς δὲν ὑπάρχει καμμιὰ γυναῖκα ἐνάρετη στὸν κόσμο ἤ, ἂν ὑπάρχει, διατηρεῖ τὴν τιμή της, γιατὶ δὲν βρῆκε ἀκόμα ἄνδρα ἱκανὸ νὰ τὴν κατακτήση.

Ὁ πρῶτος ὅμως ἀπ' τοὺς ἐμπόρους, ποὺ ἦταν καὶ νειόπαντρος, ἔχοντας ἀπόλυτη πεποίθησι στὴν πίστι τῆς συζύγου του, ἔφερε ἀντιρρήσεις καὶ ὑποστήριζε ὅτι ὁ συνομιλητής του δὲν ἐγνώριζε καλὰ τὶς γυναῖκες.

Τότε ὁ νέος τὸν προκάλεσε νὰ στοιχηματίσουν γιὰ τὴν τιμὴ τῆς συζύγου του, ἀφοῦ εἶχε τόση ἐμπιστοσύνη σ' αὐτή.

Ὁ νειόπαντρος δέχτηκε τὸ στοίχημα καὶ κατέθεσε ὅλα τὰ μετρητά του, μὲ τὰ ὁποῖα ἐμπορευόταν καὶ τὰ ὁποῖα ἀνήρχοντο σὲ ὀχτὼ χιλιάδες χρυσᾶ φιορίνια. Ἂν ὁ νεαρὸς ἔμπορος κατώρθωνε νὰ ἐξαπατήση τὴ γυναῖκα τοῦ φίλου του, θὰ κέρδιζε τὸ ποσὸν αὐτό.

Κατόπιν αὐτοῦ, ἔδωσαν τὰ χέρια, ὁρκίστηκαν νὰ κρατήσουν τὸ λόγο τους σὰν τίμιοι ἄνθρωποι, ὁ σύζυγος ὑποσχέθηκε πὼς δὲν θὰ εἰδοποιοῦσε σχετικῶς τὴ σύζυγό του κι' ὁ ἀντίπαλός του ἀναχώρησε γιὰ τὴ Γένουα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τολμηροῦ σκοποῦ του.

Μόλις ἔφτασε στὴ Γένουα, ὁ νέος πῆγε καὶ βρῆκε μιὰ γρηά, ποὺ ἦταν ἱκανὴ γιὰ κάθε εἴδους βρωμοδουλειὰ καὶ ποὺ καθόταν κοντὰ στὸ σπίτι τῆς γυναίκας τοῦ ἀντιπάλου του. Τῆς πρόσφερε λοιπὸν ἕνα γενναῖο φιλοδώρημα καὶ τῆς ζήτησε πληροφορίες γιὰ τὴ γειτόνισσά της. Ἡ ἀπάντησι ὅμως ποὺ πῆρε, ἦταν πολὺ ἀπογοητευτική, γιατὶ ἡ γρηὰ τὸν βεβαίωσε πὼς ἄδικα θάχανε τὸν καιρό του, ἂν ἐπήγαινε μὲ τὸν σκοπὸ νὰ κατακτήση τὴ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου.

Γονάτισε κάτω καὶ ἱκέτευσε τὸ δοῦλο νὰ τῆς χαρίση τὴ ζωή...

Μὰ ὁ νέος δὲν ἀπελπίστηκε. Παράγγειλε νὰ τοῦ κατασκευάσουν ἕνα σεντοῦκι, τρύπωσε μέσα σ' αὐτὸ καὶ παρακάλεσε τὴ γρηὰ νὰ τὸν μπάση, μὲ κάθε τρόπο, στὸ σπίτι τῆς γειτόνισσάς της.

Ἡ γρηὰ τότε πῆγε στὴ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου καὶ τῆς ζήτησε τὴ χάρι νὰ τῆς φυλάξη μέσα στὸ σπίτι της καί, ἂν ἦταν δυνατόν, μέσα στὸ δωμάτιό της, ἕνα σεντοῦκι μὲ πολύτιμα πράγματα, ποὺ τῆς εἶχε ὑποσχεθεῖ κάποιος ξένος.

Τῆς ἐξήγησε ἀκόμα πὼς τῆς τὸ ἄφινε νὰ τῆς τὸ φυλάξη γιατὶ ἐκείνη τὴ νύχτα θἄλειπε καὶ φοβόταν μήπως τῆς τὸ κλέψουν, τῆς πρόσθεσε ὅμως ὅτι τὴν ἐπομένη θὰ ἐπήγαινε καὶ θὰ τὸ ξανάπαιρνε.

Ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου, ἐπειδὴ συμπαθοῦσε τὴ γρηὰ κι' ἐπειδὴ ἐξ ἄλλου δὲν εἶχε ἀντιληφθεῖ τίποτε τὸ ὕποπτο, δέχτηκε νὰ κρατήση τὸ σεντοῦκι σπίτι της.

Ὅταν νύχτωσε κι' ἡ οἰκοδέσποινα ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ, ὁ νέος βγῆκε ἀπὸ τὸ σεντοῦκι καὶ πλησίασε ἀθόρυβα στὸ κρεββάτι της

Τράβηξε τότε σιγὰ—σιγὰ τὸ πουκάμισό της καὶ παρατήρησε στὴ μέση τοῦ στήθους της μιὰ ἐληὰ μὲ ὑπόξανθες τρίχες.

Κατόπιν ἄνοιξε ἕνα συρτάρι, στὸ ὁποῖο ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου ἔβαζε τὰ φορέματά της καὶ πῆρε ἀπὸ μέσα ἕνα ἀδαμαντοκόλλητο δαχτυλίδι καὶ μιὰ χρυσοκέντητη σακκοῦλα.

Ἔπειτα ξαναμπῆκε μέσα στὸ σεντοῦκι, χωρὶς ἡ κοιμισμένη νὰ τὸν ἀντιληφθῆ, κι' ἔμεινε ἐκεῖ ὥς τὸ πρωΐ, ὁπότε παρουσιάστηκε πάλι ἡ γρηὰ καὶ πῆρε τὸ σεντοῦκι σπίτι της.

Ὁ νέος μόλις βγῆκε ἀπ' τὸ σεντοῦκι, ἔφυγε χωρὶς νὰ χάση καθόλου καιρὸ γιὰ τὴ Βενετία. Φτάνοντας ἐκεῖ, συνάντησε τὸν ἀντίπαλό του καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἐπρόδωσε μαζύ του. Γιὰ νὰ τὸν πείση μάλιστα ἐντελῶς τοῦ παρουσίασε τὰ δυὸ κοσμήματα ποὺ εἶχε κλέψει.

—Αὐτὰ δὲν σημαίνουν τίποτε, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἔμπορος. Μπορεῖ νὰ δωροδόκησες καμμιὰ ὑπηρέτρια τῆς γυναίκας μου καὶ νὰ τἄκλεψε.

—Ἀφοῦ δὲν μὲ πιστεύεις, πρόσθεσε ὁ νέος, θὰ σοῦ ἀναφέρω σημάδια τοῦ κορμιοῦ τῆς συζύγου σου. Ἡ γυναῖκα σου λοιπὸν ἔχει στὴ μέση τοῦ στήθους της μιὰ ἐληὰ μὲ ὑπόξανθες τρίχες...

Ἀφοῦ μεταμφιέστηκε ἔτσι σ' ἄντρα, τράβηξε γιὰ τὴν ἀκρογιαλιά...

Ὁ ἄτυχος σύζυγος, μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ἐπείσθη ἀπολύτως γιὰ τὴν ἐνοχὴ τῆς γυναίκας του, ὡμολόγησε ὅτι ἔχασε τὸ στοίχημα, πλήρωσε τὰ συμφωνημένα χρήματα κι' ἔφυγε γιὰ τὴ Γένουα.

Φτάνοντας ἐκεῖ, διευθύνθηκε σ' ἕνα ἐξοχικὸ χτῆμα του, ὅπου κάλεσε ἕναν πιστὸ δοῦλο του καὶ τὸν διέταξε νὰ πάη καὶ νὰ εἰδοποιήση τὴ γυναῖκα του ὅτι γύρισε ἀπ' τὸ ταξεῖδι κι' ὅτι τὴν περιμένει στὸ ἐξοχικό τους σπίτι.

—Στὸ δρόμο ποὺ θὰ ρχόσαστε, συνέχισε ὁ ἔμπορος, στὸ πιὸ ἐρημικὸ μέρος, θὰ ριχτῆς ἔξαφνα ἐναντίον τῆς κυρίας σου, θὰ τῆς κλείσης τὸ στόμα γιὰ νὰ μὴν μπορῆ νὰ φωνάξη, θὰ τῆς κόψης τὸ κεφάλι, τὰ μαλλιά της, θὰ τῆς ξερριζώσης τὴν καρδιὰ καὶ θὰ μοῦ τὰ φέρης ὅλ' αὐτὰ μαζὺ μ' ἕνα ποτῆρι γεμᾶτο ἀπὸ τὸ αἷμα της !....

Ὁ δοῦλος δὲν τόλμησε νὰ φέρη ἀντίρρησι. Ἔφυγε ἀπὸ τὸ χτῆμα, πῆγε στὸ σπίτι καὶ εἶπε στὴν κυρία του ὅτι ὁ ἄνδρας της γύρισε καὶ τὴν περιμένει στὸ ἐξοχικό τους σπίτι. Ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου δὲν ὑποψιάστηκε τίποτε. Ντύθηκε κι' ἀκολούθησε τὸν δοῦλο χαρούμενη ποὺ θὰ ξανάβλεπε τὸν ἄνδρα της. Στὸ δρόμο μάλιστα ὅλο γιὰ τὸν ἄνδρα της μιλοῦσε μ' ἀγάπη καὶ λατρεία γι' αὐτόν, ρωτῶντας γιὰ τὸ ταξεῖδι του καὶ τὶς δουλειές του.

Ὁ δοῦλος τότε συγκινήθηκε ἀπ' τὴν ἀθωότητά της καὶ τῆς ἐφανέρωσε μὲ δάκρυα τὴ θέλησι τοῦ ἀνδρός της, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μπορῆ νὰ τῆς ἐξηγήση τοὺς λόγους τῆς πρωτοφανοῦς σκληρότητός του.

Ἡ γυναῖκα καταταραγμένη ἀπ' ὅ,τι ἄκουσε, γονάτισε κάτω καὶ ἱκέτευσε τὸ δοῦλο νὰ τῆς χαρίση τὴ ζωή. Τότε ὁ δοῦλος τῆς ἀπάντησε πὼς θὰ τὤκανε αὐτὸ μὲ μεγάλη προθυμία, ἀρκεῖ νὰ βρισκότιαν τρόπος νὰ ἱκανοποιηθῆ καὶ ἡ καχυποψία τοῦ συζύγου της.

—Σφάξε ἕνα πρόβατο, τὸν συμβούλεψε ἐκείνη, βγάλε τὴν καρδιά του, γέμισε ἕνα ποτῆρι μὲ τὸ αἷμα του, κόψε καὶ τὰ μαλλιά μου καὶ πήγαινέ τα ὅλα μαζὺ στὸν κύριό σου.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ὅταν ἡ ἄτυχη γυναῖκα ἔμεινε μόνη της μέσ' στὴν ἐρημιά, διευθύνθηκε ἐκεῖ κοντὰ σὲ μιὰ στάνη, ὅπου βρῆκε ἕναν τσοπᾶνο καὶ τὸν παρακάλεσε ν' ἀλλάξουν ροῦχα.

Ὁ τσοπᾶνος, βλέποντας τὴν πολύτιμη φορεσιὰ τῆς ἄγνωστης, δέχτηκε νὰ τὴν κρατήση καὶ τῆς ἔδωσε τὰ δικά του τὰ ροῦχα.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου, ἀφοῦ μεταμφιέστηκε ἔτσι σὲ ἄνδρα, τράβηξε γιὰ τὴν ἀκρογιαλιά, βρῆκε ἐκεῖ ἕνα πλοῖο ἀραγμένο καὶ παρακάλεσε τὸν πλοίαρχο νὰ τὴν πάρη μαζύ του ὡς ναύτη.

Ὁ πλοίαρχος δέχτηκε καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔκαναν πανιὰ καὶ τράβηξαν γιὰ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ὅταν τὸ πλοῖο ἔφτασε στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου βγῆκε στὴν πόλι κι' ἄρχισε νὰ γυρίζη, ζητῶντας δουλειὰ γιὰ νὰ συντηρηθῆ. Ἔφτασε ἔτσι στὸ παλάτι τοῦ Χαλίφη, ὅπου βρῆκε τὸν ἀρχιμάγειρο καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὴν πάρη βοηθό του, μιὰ κι' ἤξερε νὰ μαγειρεύη θαυμάσια.

Ὁ ἀρχιμάγειρος τὴν πῆρε κι' ἔμεινε τόσο εὐχαριστημένος ἀπ' τὴ δουλειά της, ὥστε πολλὲς φορὲς τὴν ἄφινε κι' ἑτοίμαζε μόνη της ὅλα τὰ φαγητά.

Μιὰ μέρα, ὁ Χαλίφης βρῆκε ἐξαιρετικὰ νόστιμο τὸ φαγὶ καὶ κάλεσε τὸν ἀρχιμάγειρο, ἀπ' τὸν ὁποῖο ἔμαθε ὅτι τὸ εἶχε μαγειρέψει ὁ νέος βοηθός του.

Τότε ὁ Χαλίφης ζήτησε νὰ ἰδῆ τὸ νέο καὶ ἐπειδὴ τοῦ ἄρεσε πολὺ τὸ παρουσιαστικό του, τὸν διώρισε ἀρχιθυρωρὸ τῶν ἀνακτόρων του καὶ σὲ λίγο καιρὸ τοῦ ἔδωσε τὸν βαθμὸ τοῦ ἑκατοντάρχου.

Μιὰ μέρα, ποὺ γινόταν κάποιο μεγάλο πανηγύρι στὰ περίχωρα τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ Χαλίφης κάλεσε τὸν εὐνοούμενό του ἑκατόνταρχο καὶ τὸν ἔστειλε ἐκεῖ γιὰ νὰ τηρήση τὴν τάξι.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων ἐμπόρων ποὺ πῆγαν στὸ πανηγύρι αὐτό, ἦταν κι' ὁ νεαρὸς ἔμπορος ποὺ εἶχε στοιχηματίσει ἄλλοτε στὴ Βενετία μὲ τὸ συνάδελφό του γιὰ τὴν τιμὴ τῆς συζύγου του.

Καθὼς λοιπὸν ὁ ἑκατόνταρχος ἢ καλύτερα ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου, περνοῦσε ἀπ' τὴ σκηνή του, εἶδε ἀνάμεσα στὶς ἄλλες πραμμάτειες του καὶ τὴ χρυσὴ σακκοῦλα, τὴν ὁποία εἶχε κλέψει ἀπ' τὸ συρτάρι της.

Τὴν πῆρε ἀμέσως στὰ χέρια της, τὴν κύτταξε μὲ προσοχὴ καὶ ρώτησε πόσο στοιχίζει. Ὁ ἔμπορος ἀποκρίθηκε πὼς δὲν τὴν πουλάει, γιατὶ τοῦ θυμίζει μιὰ ὡραία περιπέτεια τῆς ζωῆς του.

Ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου μπῆκε τότε σὲ μεγάλη ὑποψία καὶ παρακάλεσε τὸν νεαρὸ πραγματευτὴ νὰ τῆς διηγηθῆ τὴν περιπέτειά του αὐτή.

Ὁ νεαρὸς ἔμπορος δέχτηκε, μιὰ καὶ τὸν παρακαλοῦσε ἕνας ἑκατόνταρχος, καὶ διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ γνωστοῦ στοιχήματος, ἀλλὰ παραλλαγμένη...

—Ὅταν κατώρθωσα νὰ ἀπατήσω τὴ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου, εἶπε τελειώνοντας, τῆς ζήτησα γιὰ ἐνθύμιο τὴ σακκοῦλα αὐτὴ καὶ μοῦ τὴν ἔδωσε πρόθυμα...

Ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου ἀφοῦ ἔμαθε ἔτσι σὲ ποιὰ αἰτία ὀφειλόταν τὸ μῖσος τοῦ συζύγου της, συνέλαβε τὸν ἔμπορο καὶ τὸν ἐφυλάκισε. Κατόπιν παρουσιάστηκε στὸ Χαλίφη καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ στείλη ἕνα πλοῖο στὴ Γένουα καὶ νὰ μεταφέρη στὴν Ἀλεξάνδρεια τὸν σύζυγό της, χωρὶς ὅμως νὰ μαρτυρήση πὼς εἶνε γυναῖκα.

Ὁ Χαλίφης ἐξετέλεσε πρόθυμα τὴν παραγγελία αὐτὴ τοῦ ἑκατοντάρχου κι' ὅταν μετὰ λίγες μέρες ἔφτασε στὴν Ἀλεξάνδρεια κι' ὁ δεύτερος ἔμπορος τῆς Γένουας, ὁ ἑκατόνταρχος τοὺς παρουσίασε καὶ τοὺς δυὸ ἐμπρός του, τοῦ ἔδειξε καὶ τὴ σακκοῦλα καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ ἐξακριβώση τὴν πραγματικὴ ἱστορία της.

Ὁ ἀπατεὼν πραγματευτὴς ἀναγκάστηκε τότε νὰ ὁμολογήση ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἀμέσως ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου φανέρωσε τὸ πραγματικό της φύλο, εἶπε ποιὰ εἶνε καὶ παρακάλεσε τὸ Χαλίφη νὰ τῆς δώση τὴν ἄδεια νὰ φύγη μαζὺ μὲ τὸ σύζυγό της, ποὺ εἶχε γονατίσει κλαίγοντας καὶ τῆς εἶχε ζητήσει συγγνώμην.

Ὁ Χαλίφης χάρισε ἄπειρα δῶρα στὸ εὐτυχισμένο ζεῦγος καὶ τὸ ξεπροβόδισε μὲ λαμπρὴ τιμητικὴ συνοδεία γιὰ τὴ Γένουα. Τὸν ἀπατεώνα ὅμως πραγματευτὴ τὸν κρέμασε ἀνάποδα κι' ὕστερα διέταξε καὶ τὸν ἔκοψαν σὲ τέσσερα κομμάτια !

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ-ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙ' Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ ΤΟΥ

ΑΝ ἔχει ἱστορία ὁ μπάρμπα Γιάννης, τὴ χρωστάει στὸ γάϊδαρό του. Γιατὶ ὁ γάϊδαρός του —Ψαρὸ τὸν ἔλεγε, ἂς τὸν λέμε καὶ μεῖς Ψαρὸ— δούλεψε καλὰ στὴ ζωή του, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ σήκωσε σαμάρι ἡ ράχι του. Γιατὶ στάθηκε καλότυχος γάϊδαρος ὁ Ψαρός, μ' ὅλη του τὴ βαρειὰ δουλειὰ ποὺ ἔκαμε στὴ ζωή του. Γιατὶ ἦταν γάϊδαρος μὲ χαρακτῆρα ὁ Ψαρός, καὶ τὸν χαρακτῆρα του τὸν ἔδειξε τότε ποὺ τὸν εἶχε ὁ μπάρμπα Γιάννης ἔξη μῆνες δεμένο στὸ μαγγανοπήγαδό του, ἔξη ζεστούς, καλοκαιρινοὺς μῆνες ποὺ μποροῦσαν καὶ λιοντάρι νὰ δαμάσουν. Κι' ὡστόσο ὁ Ψαρὸς μήτε τὴ δύναμί του ἔχασε στὸ ζυγὸ ἐκεῖνο, μήτε τὴ μεγάλη φωνή του, μήτε τὴ σβελτάδα του, ὅταν ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὸν ἄφινε ὁ ἀφέντης του στὸ χωράφι νὰ πάρη λιγάκι ἀέρα, νὰ δροσιστῆ μὲ χορτάρι χλωρό.

Ὅταν ὁ μπάρμπα Γιάννης ἔχασε τὸ περιβόλι του, ἄλλο δὲν τοῦ ἔμενε παρὰ ὁ Ψαρός. Αὐτὸς ἦταν ὁ φίλος του, ἡ σερμαγιά του, τὸ στήριγμά του. Μ' αὐτὸν ἐδούλευε, μ' αὐτὸν ἐμιλοῦσε. Ἀνεβοκατέβαινε τὸ βουναλάκι τοῦ χωριοῦ του μὲ τὸν Ψαρό, καὶ δὲν ἦταν πραμάτεια, δὲν ἦτανε λαχανικά, πωρικά, ξύλα, ποὺ νὰ μὴν περνοῦσαν ἀπ' τοῦ Ψαροῦ τὴ σταυρωτὴ ράχη πρὶν νάρθουνε στοῦ μπάρμπα Γιάννη τὴ γειτονιά.

Κατάντησε μπάρμπα Γιάννης καὶ Ψαρὸς νὰ εἶνε ἕνα πρᾶμμα. Μαζὺ τρώγανε, μαζὺ περπατούσανε, μαζὺ καὶ κοιμοῦνταν. Ἔξω—ἔξω, στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, ὁ μπάρμπα Γιάννης στὸ καλύβι μονάχος, ὁ Ψαρὸς στὴν αὐλή. Ἔβγανε ὁ μπάρμπα Γιάννης στὴν πόρτα του πρωΐ—πρωΐ, κι ἡ πρώτη του καλημέρα ἦταν στὸν Ψαρό. Γύριζε τότε ὁ Ψαρὸς τὸ κεφάλι του κατὰ τὸν ἀφέντη του, σάλευε τ' αὐτιά του μὲ λαχτάρα κι ἀγάπη καὶ τὸν κύτταζε μὲ μάτια πανώρια, μάτια ποὺ μποροῦσε κι' ἡ πιὸ μαυρομάτα κοπέλλα νὰ τὰ ζηλέψη.

Ἄλλοτε πάλι, στὴ δουλειὰ ἐπάνω, ἂν ἦταν μεγάλη ἡ ζέστη, παραπολὺ βαρὺ τὸ φόρτωμα, καὶ τύχαινε κι' ὁ Ψαρὸς νὰ εἶνε κακοδιάθετος ἢ παρακουρασμένος καὶ δὲν ἀνέβαινε τὸν ἀνήφορο μὲ μεγάλη προθυμία, ἔχανε τὴν ὑπομονή του ὁ μπάρμπα Γιάννης καὶ τοῦ μιλοῦσε σὲ γλῶσσα ποὺ ἄνθρωπος νὰ τὴν ὑποφέρη ἦταν ἀδύνατο.

Κι' ὡστόσο ὁ Ψαρὸς τὴν ὑπόφερνε κι' ἔκανε κι' ὑπομονή, ἐπειδὴ γνώριζε πὼς εἶχε καὶ ξύλο, ἂν καὶ τὸ ξύλο ὁ μπάρμπα Γιάννης δὲν τοῦ τὤδινε, παρὰ σὰν ἔβλεπε πὼς δὲν περνοῦσαν τὰ λόγια.

Ἦταν δηλαδὴ ὁ γάϊδαρος τοῦ μπάρμπα Γιάννη γνωστικώτερος ἀπὸ πολλοὺς ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἐννοοῦν τίποτε νὰ σοῦ δώσουν, μὲ τίποτε νὰ συμφωνήσουν, ὅσο λογικὸ καὶ νἆναι αὐτό, παρὰ σὰ δοῦνε, σὰ νοιώσουν τὴ βία, εἴτε στὴ ράχι τους, εἴτε κι' ἀλλοιῶς, τότε μονάχα συμφωνοῦνε μαζύ σου.

Ἡρωϊκὸς γάϊδαρος ὁ Ψαρός, διακριτικὸς ἀφέντης ὁ μπάρμπα Γιάννης. Γι' αὐτὸ ἔζησε ὁ Ψαρὸς καὶ χρόνια πολλά, καὶ τὸν ὠφέλησε τὸν ἀφέντη του, ὅσο γάϊδαρος ἄνθρωπο ποτὲ δὲν ὠφέλησε.

Μὰ ὅλα τὰ πράμματα αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔχουν ἕνα τέλος, κι' εἶχε καὶ τοῦ μπάρμπα Γιάννη καὶ τοῦ Ψαροῦ ἡ ἀχώριστη φιλία τὸ τέλος της.

Ἀνέβαινε τ' ἀγαπημένο ζευγάρι ἀπ' τὸν κάμπο, μέρα μεσημέρι, Αὔγουστος μήνας, μὲ φόρτωμα σταφύλια. Ἦταν τρυγητός, καιρὸ δὲν εἴχανε νὰ χάνουν, τὰ σταφύλια περίμεναν στ' ἀμπέλια κομμένα, νὰ κουβαληθοῦν, νὰ ζουληχτοῦνε, νὰ γίνουν πετιμέζι, μοῦστος, κρασί.

Ἦταν τὸ τρίτο ταξεῖδι τοῦτο. Ἔπρεπε νὰ γίνουν ἄλλα τρία ταξείδια, καὶ μήτε νὰ σταθοῦνε στὸ μισὸ δρόμο νὰ ξεκουραστοῦνε δὲν εἶχαν καιρό. Ἦταν τώρα γέρος ὁ μπάρμπα Γιάννης, μὰ κι' ὁ Ψαρὸς ἀκόμα πιὸ γέρος. Δὲν εἶχε πειὰ ὁ Ψαρὸς τὴν πρώτη σβελτάδα του.

— Τρέχα, κακόμοιρε, τοῦ ἔλεγε ὁ μπάρμπα Γιάννης βραχνὰ—βραχνά. Τρέχα, γιατὶ ἔχουμε ἄλλους τρεῖς δρόμους νὰ κάνουμε ἀκόμα. Καὶ τότε πειὰ θἄχης χειμωνικόφλουδα ἀπόψε στὸ φαγί σου. Ἄϊντε καὶ φτάσαμε, κακορροΐζικε !

Κι' ἔκανε ὁ Ψαρὸς νὰ τρέξη γρηγορώτερα, μὰ τὰ πόδια του ἔτρεμαν, ἦσαν κατεβασμένα τ' αὐτιά του καὶ γόγγυζε. Ἐκεῖ ποὺ γόγγυζε, κοντοστέκεται, λυγίζουν τὰ γόνατά του, πέφτει κάτω ἡ ἄσπρη κοιλιά του στὸν ἥλιο, τὰ πόδια του στὸν ἀέρα, τὰ κοφίνια μὲ τὰ σταφύλια ἀπὸ πλάϊ του.

Ἔτρεξε ὁ μπάρμπα Γιάννης καταταραγμένος, —πρώτη φορὰ ποὺ πάθαινε τέτοιο πρᾶμμα ὁ Ψαρός. Ἄρχισε νὰ λύνη τοῦ σαμαριοῦ τὸ λουρί, ποὺ τοῦ παράσφιγγε τὴν κοιλιὰ τοῦ Ψαροῦ καὶ τοῦκοβε τὴν ἀναπνοή. Τοῦσκισε τὸ λουρὶ μὲ τὸ μαχαῖρι του, παραμέρισε τὸ σαμάρι ὅσο μποροῦσε, ὕστερα παίρνει τὸ καπίστρι καὶ τραβάει τὸν Ψαρὸ νὰ τὸν σηκώση.

— Ἔλα, γέρο μου.... Σήκω, καϋμένε... Σήκω κι' ἔχουμε τρία ταξείδια ἀκόμα... Σήκω καὶ θἄχης καὶ κριθάρι ἀπόψε.... Σ' ἀξίζει, καϋμένε.... Σήκω, Ψαρέ μου !

Μὰ ποῦ νὰ σηκωθῆ ὁ Ψαρός !

Σκύβει ὁ μπάρμπα Γιάννης καὶ χαϊδεύει τὴ ράχι του, τὸ λαιμό του, τὸ μέτωπό του, τραβάει ἔπειτα πάλι, τοῦ κάκου ! Δὲ σηκώνεται ὁ Ψαρός !

Τοῦ πέρασε τότε ἀπ' τὸ νοῦ του σὰν ἀστραπὴ ὁ φόβος μήπως ἔπαθε τίποτε ὁ Ψαρός, μήπως.... κι' ὁ φόβος μονάχα τὸν ἔκαμε νὰ καθήση, ν' ἀκουμπήση κάπου, νὰ συνέρθη, νὰ πάρη δύναμι γιὰ νὰ μπορέση νὰ κυττάξη, νὰ καταλάβη ἂν ζῆ ὁ Ψαρός του.

Κάθησε καὶ σηκωμὸ πειὰ δὲν εἶχε. Ψυχὴ δὲν ἐφαίνουνταν ἀπὸ πουθενὰ νὰ τοῦ χύση μιὰ στάλα νερὸ νὰ τόνε συνεφέρη.

Ξανασυλλογίστηκε ἔξαφνα τὸ δόλιο τὸν Ψαρὸ καὶ πάσχισε νὰ συρθῆ κατὰ κεῖ ποὺ ἦταν πλαγιασμένος, νὰ τόνε χαϊδέψη, νὰ τὸν κάμη νὰ σηκωθῆ, νὰ τὸν καβαλλικέψη ἔπειτα καὶ νὰ πάη στὸ καλύβι του, νὰ ἡσυχάσουν κι' οἱ δυό τους, κι' ἂς πᾶνε στὸ καλὸ τὰ σταφύλια.

Μὰ ποῦ νὰ σηκωθῆ πειὰ ὁ μπάρμπα Γιάννης ! Ὅσο τὸ συλλογιούτανε νὰ σηκωθῆ, ἄλλο τόσο βούλιαζε μέσα στὴ λιγοθυμιὰ ποὺ τὸν πῆρε, βούλιαζε, ὅλο βούλιαζε, καὶ τώρα πειὰ ἄλλο δὲν ἔμενε μέσα στὸ νοῦ του παρὰ νὰ μπορέση ν' ἁπλώση τὸ χέρι του ἐπάνω στὸν Ψαρό, νὰ τοῦ δώση νὰ καταλάβη πὼς εἶνε κοντά του, πὼς παρακουράστηκε κι' αὐτὸς καὶ θὰ μείνη πλαγιασμένος ὥσπου νὰ συνέρθη.

Μάζεψε τὴν ὑστερνή του δύναμι κι' ἅπλωσε ὁ γέρος τὸ χέρι του. Ἔπεσε βαρειὰ τὸ χέρι ἐπάνω στὸν ἄψυχο λαιμὸ τοῦ Ψαροῦ. Ἔμεινε καθὼς ἔπεσε τὸ χέρι, ἔμεινε κι' ὁ γέρος ἀσάλευτος, ἀμίλητος.

Τίποτε δὲν ἔφεγγε πειὰ μέσα στὸ νοῦ του τὸ σβυσμένο, καὶ μήτε τὰ μυρμήγκια κι' ἡ μυῖγες, μήτε αὐτὰ δὲν τὸν πείραζαν πειά. Μόνο τὸν ἔδερνε ὁ ἥλιος, κι' αὐτὸς κοιμόταν τὸν αἰώνιο ὕπνο, κοντὰ στὸν Ψαρό του, τὸν ἥρωα τὸν Ψαρό, ποὺ ἀπέθαγε στὴ δουλειά του ἐπάνω.

Τὴν ἄλλη μέρα, σὲ κεῖνο τὸ μέρος τίποτε ἄλλο δὲν ἔβλεπες παρὰ μερικὲς ρῶγες σκόρπιες ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ὁ μπάρμπα Γιάννης ἤτανε θαμμένος στὴν Ἁγιὰ Μαρίνα λίγο παραπάνω, ὁ δύστυχος ὁ Ψαρὸς ἦταν γκρεμισμένος μέσα σὲ μιὰ χαράδρα βαθειά, παρακάτω.

Δὲν τὸν ἔθαψαν τὸν Ψαρό, κι' ἂς δούλευε σ' ὅλη του τὴ ζωή. Τὸν ἐλυπήθηκαν ὅμως τὰ ὄρνια καὶ τοῦ ξεγύμνωσαν τ' ἄσπρα κόκκαλά του, καὶ τοῦ τὰ ξέσπανε ὁ ἥλιος, καὶ τοῦ τἄπλυναν ἡ βροχές, ὥσπου ἀφανίστηκαν καὶ κεῖνα, κι' ἄλλο τώρα δὲν τοῦ μένει τοῦ κακόμοιρου τοῦ Ψαροῦ παρ' αὐτὴ ἡ μικρὴ ἱστορία.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΣΚΟΥΦΙΑ

Β'.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Τουρκαλβανὸς καβάσης νόμιζε πὼς νειρευότανε!...

Ὅπως ἔγραφα καὶ στὸ προηγούμενο φύλλο, ὁ Γκίνης στὸ σπίτι τοῦ ὁποίου συγκεντρωνόμαστε στὰς Σέρρας καὶ περνούσαμε εὐχάριστα τὶς ὧρες μας, ἦταν ἀγαθὸς ἄνθρωπος καὶ κάλλιστος φίλος. Συχνὰ τὰ βράδυα μᾶς διηγεῖτο διάφορες περιπέτειές του, μὲ τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνο, ὁ ὁποῖος ὁσάκις πήγαινε στὰς Σέρρας, ἔμενε στὸ σπίτι του. Διατηροῦσε μάλιστα ὁ Γκίνης ἀπείραχτη τὴ κάμαρα στὴν ὁποία κοιμότανε ὁ Βασιλεύς, μὲ τὶς ἰδιαίτερες κολώνιες καὶ τὰ σαπούνια, ποὺ μεταχειριζότανε ὁ Κωνσταντῖνος.

Στὴν κάμαρη αὐτὴ ὑπῆρχε ἕνα μεγάλο ξύλινο κρεββάτι, λευκοβαμμένο, χωρὶς στρῶμα καὶ μὲ λευκὲς κουβέρτες.

— Ὁ Βασιληᾶς δὲν κοιμᾶται ποτὲ σὲ μαλακὸ κρεββάτι, μᾶς ἔλεγεν ὁ Γκίνης. Εἶνε στρατιώτης—Βασιληᾶς.

Μᾶς διηγήθηκε ἀκόμα πῶς ἕνα βράδυ ἔχασε τὸν ὕπνο του, γιατί κάποιος ὑπνωτιστὴς Σερραῖος τοῦ εἶπε ὅτι τὴ νύχτα αὐτὴ ἐπρόκειτο νὰ δολοφονηθῆ ὁ Βασιληᾶς.

Ὁ Βασιληᾶς κοιμόταν τὴν ὥρα αὐτὴ ἥσυχος στὸ λευκὸ κρεββάτι του, στὸ σπίτι τοῦ Γκίνη. Ὁσάκις ἔμενε ὁ Βασιληᾶς σπίτι του, ὁ Γκίνης ἔπαιρνε τὴν οἰκογένειά του καὶ πήγαιναν νὰ κοιμηθοῦν σ' ἄλλο σπίτι, ἀφίνοντας στὸ δικό του τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ γιὰ νὰ ὑπηρετῆ τὸν Μεγαλειότατο.

Ὅταν ὁ ὑπνωτιστὴς τοῦ ἔκαμε τὴ φοβερὴ αὐτὴ ἀποκάλυψι, θὰ ἦταν ἡ ὥρα δέκα περασμένες. Ὁ Γκίνης ὅμως σηκώθηκε ἀμέσως, ἔτρεξε ἔξω καὶ ἀναστάτωσε Ἀστυνομίες, Διοικήσεις Χωροφυλακῆς, Νομάρχη καὶ Εἰσαγγελεῖς. Ἡ ἀρχὲς Σερρῶν μόλις ἔμαθαν τί συμβαίνει, κάνανε συμβούλιο.

Ἀπὸ ποῦ ὁ κίνδυνος κατὰ τοῦ Βασιλέως;

Ὁ Γκίνης θυμήθηκε τότε ὅτι εἶχε ἕναν Τουρκαλβανὸ καβάση στὴν Τράπεζα, τὸν ὁποῖο εἶχε ἀφήσει μὲ τὸ ἄλλο προσωπικὸ στὸ σπίτι του.

Ὁ καβάσης σίγουρα θὰ σκότωνε τὸ Βασιληᾶ!...

Ἦταν τότε ἡ ἐποχὴ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Βορειοηπειρωτῶν κατὰ τῶν Τουρκαλβανῶν καὶ ἡ ἀνακήρυξις τῆς Βορείου Ἠπείρου, Αὐτονόμου. Συνεπῶς οἱ Ἀρβανῖτες δὲν μᾶς ἐχώνευαν.

Τρέχει λοιπὸν ὁ Γκίνης σπίτι του, ξυπνάει τὸν καβάση καὶ τὸν παραδίνει σὲ δυὸ χωροφύλακες γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουν ἔξω τῶν Σερρῶν.

Ὁ καβάσης νόμιζε ὅτι νειρευότανε. Δὲν ἤθελε νὰ πιστέψη οὔτε τὴν ἄλλη μέρα ἀκόμα, ὅτι εἶνε ξυπνητός.

Ἐντωμεταξὺ τὸ συμβούλιο τῶν ἀρχῶν ἐξακολουθοῦσε.

— Μήπως τὸν δηλητηριάσουνε τὸ Μεγαλειότατο, λέει ἕνας δικαστικός.

— Μωρὲ αὐτὸ δὲν τὸ σκεφτήκαμε, λέει κι' ὁ Γκίνης.

Καὶ τρέχουν ὅλοι ἐν σώματι στὸ σπίτι του.

Ἐκεῖ ὁ Γκίνης, σιγὰ-σιγὰ καὶ προσεκτικά, γιὰ νὰ μὴ ξυπνήση τὸ Βασιληᾶ, ξυπνάει ὅλο τὸ προσωπικό, καλεῖ καὶ μερικοὺς στρατιῶτες καὶ ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψί τους καὶ τὴν παρουσία ὅλων τῶν ἀρχῶν, βάζει τὶς ὑπηρέτριες νὰ πλύνουν ὅλους τοὺς τεντζερέδες καὶ τὰ μπρίκια τοῦ σπιτιοῦ, νὰ χύσουν ὅλα τὰ νερὰ καὶ ν' ἀλλάξουν καθετί, τὸ ὁποῖο ὑπῆρχε καὶ ὅ,τι μποροῦσε νὰ μεταχειρισθῆ ὁ Βασιληᾶς τὴν ἄλλη μέρα.

Ἡ ὑπηρέτριες ἔπλυναν τὰ τεντζερέδια ὑπὸ φρουράν!

Ἔφερε δὲ δικούς του ἀνθρώπους ὁ Γκίνης γιὰ νὰ φτιάσουν τὸ πρωῒ τὸ γάλα, τὸ τσάϊ καὶ τὸν καφὲ τοῦ Βασιλέως

— Κι' ἔπειτα; ρωτᾶμε τὸ Γκίνη.

— Τί ἔπειτα;

— Τί ἔγινε ἔπειτα;

— Ποιός; Ὁ Βασιληᾶς;... Ἐσώθη!

— Ὄχι ὁ Βασιληᾶς.

— Ἀλλὰ ποιός;

— Ὁ ὑπνωτιστής.

— Ἀπὸ τὴ φασαρία μας καὶ τὴν ταραχή μας, δὲν λάβαμε καιρὸ νὰ τὸν.... δείρουμε!...

* * *

Ὅλες ἦσαν χῆρες!...

Ἐκεῖ λοιπόν, στὸ φιλόξενο σπίτι τοῦ Γκίνη μαζευόταν ὁ καλὸς κόσμος τῶν Σερρῶν, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι καὶ σὰν περνοῦσε ἡ ὥρα ἄλλοι ἔπαιζαν χαρτιὰ κι' ἄλλοι ἐκύτταζαν ἐκείνους ποὺ ἔπαιζαν.

Ἐγὼ ἤμουνα ἀπὸ τοὺς δεύτερους.

Ἅμα ἔφτανε ἡ ὥρα δώδεκα, μεσάνυχτα, καληνύχτιζα κι' ἔφευγα. Ἐπήγαινα στὸ χάνι, ὅπου μ' ἐπερίμενε ὁ μπαρμπα-Γιάννης, ἐπαίρναμε τὰ ἄλογα, καβαλλικεύαμε καὶ δρόμο γιὰ τὸ Σιδηρόκαστρο, ὅπως λέγεται τὸ Δεμὶρ—Ἰσσὰρ ἑλληνικά...

Ἦταν τότε μιὰ ἀνήσυχη περίοδος εἰσβολῶν κομιτατζήδων καὶ ἐντατικῆς δράσεως τῶν Βουλγαρομακεδόνων.

Ἦταν στὰ 1914.

Οἱ Βούλγαροι ἔμπαιναν στὸ Ἑλληνικὸ καὶ λεηλατοῦσαν ἀγροὺς ὁλοκλήρους... κρεμμυδιῶν, τὰ ὁποῖα συναπεκόμιζαν μαζύ τους ἢ κλέβανε ὁλόκληρες βαμβακομηχανές, τὶς ὁποῖες κουβαλοῦσαν ἐκεῖθεν τῶν Βουλγαρικῶν συνόρων, πρᾶγμα ποὺ σκύλιαζε τὸ Μέραρχο Σερρῶν.

Καθὼς δὲ εἶνε ὅλη ἡ ἐπαρχία Σιδηροκάστρου σύνορα, ἡμέρα δὲν περνοῦσε χωρὶς νὰ σημειωθῆ καὶ κάτι μὲ τοὺς κομιτατζῆδες, εἴτε συμπλοκὴ μὲ δικά μας ἀποσπάσματα, εἴτε ἐκδίκησις τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν ἰδικῶν μας χωρικῶν. Τότε δολοφονήθηκε κι' ὁ Ἀγγελῆς, ἕνα καλὸ παλληκάρι ἀπ' τὸ Κίρτσοβο, ἀπὸ ἀπρόσεκτη ἐνέργεια τῶν διοικούντων τὴν προκάλυψι. Γινόντουσαν τέλος τόσο συχνὰ φόνοι στὰ μέρη αὐτά, ὥστε ἡ περισσότερες γυναῖκες τῶν χωριῶν ἦσαν χῆρες!...

Σὰν παλαβοὶ γυρίζουμε τὶς νύχτες...

Ὅλη αὐτὴ τὴν κίνησι τὴν ἐμάθαινε ἀπὸ τοὺς χωροφύλακες ὁ μπαρμπα-Γιάννης, καὶ γιὰ τοῦτο, σὲ κάθε νυκτερινή μας ἐκδρομή, εἴτε ἀπὸ τὸ Δεμὶρ—Ἰσσὰρ στὰς Σέρρας, εἴτε ἀπὸ τὰς Σέρρας στὸ Δεμὶρ—Ἰσσάρ, ἐμούγκριζε, μουρμούριζε καὶ βλαστημοῦσε:

— Γεννήκαμε κομιτατζῆδες τῶν... κομιτατζήδων!

— ....

— Θὰ μᾶς περάσουνε, ὅσοι μᾶς βλέπουνε, γιὰ ξωτικά!...

— ....

— Σὰν παλαβοὶ γυρίζουμε τὶς νύχτες.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ λόγια του αὐτὰ ἔκανα πὼς δὲν τ' ἄκουγα καλά.

— Τί λές, μπαρμπα-Γιάννη; Μόνος σου μιλᾶς ἢ μὲ τὸ ἄλογο; τὸν ρωτοῦσα τέλος.

— Τί νὰ πῶ;... Ἔφυγε τὸ πέταλο καὶ τ' ἄλογο κουτσαίνει!... Τί νὰ πῶ;... Τῆς νύχτας τὰ καμώματα τὰ βλέπει ἡ μέρα καὶ γελάει!

— Καὶ γιατί δὲν ἔφτιανες τὸ πέταλο ἀπ' τὴν ἡμέρα;

— Μήπως ἤξερα ὅτι θὰ φεύγαμε;

— Μά, ἀφοῦ στὸ εἶπα...

—Νόμισα πὼς τἄλεγες στ' ἀστεῖα!... Ποιὸς φανταζόταν πὼς θὰ γυρίζαμε στὰ περίωρα τῆς νύχτας, ἐδῶ στὶς ἐρημιές!

—Πρώτη φορὰ εἶνε ποὺ φεύγουμε τέτοια ὥρα ἀπὸ τὰς Σέρρας;

— Ναί, δὲν σοῦ λέω, μὰ νόμιζα ὅτι θά... βάναμε μυαλό!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.

Ὅλες ἡ ἀρχὲς συνήλθανε σὲ συμβούλιο...

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΩΝ

ΑΠΟ Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΙΒ'.

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ καὶ σήμερα τὰ τόσο ἐνδιαφέροντα καὶ χαριτωμένα «Ἀπομνημονεύματα» τῆς μεγαλειτέρας καλλιτέχνιδος τοῦ τέλους τοῦ περασμένου αἰῶνος Σάρας Μπερνάρ. Στὸ μέρος αὐτὸ τῶν «Ἀπομνημονευμάτων» της ἡ «θεία Σάρα», ὅπως τὴν ἀποκαλοῦσαν τὰ ἑκατομμύρια τῶν θαυμαστῶν της, διηγεῖται τὴν πρώτη της «τουρνὲ» στὴν Ἀγγλία.

«Ὁ Ἀγγλικὸς λαὸς —γράφει— εἶνε, κατὰ τὴ γνώμη μου, ὁ πιὸ φιλόξενος λαὸς τοῦ κόσμου. Ὅταν ὁ Ἄγγλος σοῦ ἀνοίξει τὴν καρδιά του, δὲν θὰ τὴν ξανακλείση ποτέ. Σοῦ συγχωρεῖ ὅλα σου τὰ κατορθώματα καὶ χαμογελᾶ μὲ ὅλες σου τὶς ἰδιοτροπίες. Γι' αὐτὸ τὸ ἐγὼ δὲ παρέμεινα ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα χρόνια ἡ ἀγαπημένη καὶ χαϊδεμένη καλλιτέχνις τοῦ Λονδίνου.

Εἶχα μείνει κυριολεκτικῶς κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν πρώτη βραδιὰ ποὺ πέρασα στὴν Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα. Ὅταν γύρισα στὸ σπίτι μου, εἶχα γίνει πειὰ μανιώδης ἀγγλομανής.

Ὡστόσο, τὸ ἄλλο βράδυ, ἔτρεμα κυριολεκτικῶς τὸ ἀγγλικὸ Κοινόν. Θὰ ἔπαιζα γιὰ πρώτη φορὰ μπροστά του στὸ θέατρο «Γκαίητυ». Ἤξερα ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι οἱ Ἄγγλοι περίμεναν πολλὰ ἀπὸ ἐμένα κι' αὐτὸ ἀκριβῶς μ' ἔκανε νὰ παγώνω ἀπ' τὸν τρόμο μου καὶ νὰ κυριευθεῖ ἀπὸ ἕνα τρελλὸ «τράκ»...

Ὅταν πρωτόκανα τὴν ἐμφάνισί μου στὴ σκηνή, ἤμουν δειλή, μὰ δὲν πάθαινα «τράκ». Γινόμουν κόκκινη σὰν παπαρούνα, ὅταν τὸ βλέμμα μου ἀντίκρυζε τὴ ματιὰ κανενὸς θεατοῦ καὶ ντρεπόμουν γιατὶ μιλοῦσα δυνατὰ μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο. Αὐτὸ ὀφείλετο στὴν ἀνατροφὴ ποὺ εἶχα λάβει στὸ μοναστῆρι ὅπου σπούδασα, μὰ δὲν ἤξερα ἀκόμα τί θὰ πῆ «τράκ».

Ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἔπαθα πραγματικὰ «τράκ», ἦταν κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1869, στὴν ἑβδόμη ἢ ὀγδόη παράστασι τοῦ «Διαβάτη» τοῦ Κοππέ. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀριστουργήματος ἦταν κολοσσιαία. Ἐγὼ πρὸ πάντων εἶχα γοητεύσει σ' ὅλες τὶς προηγούμενες παραστάσεις τὸ Κοινὸν καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς θεατάς.

Ὅταν λοιπὸν ἔκανα τὴν ἐμφάνισί μου ἐκεῖνο τὸ βράδυ, χωρὶς νὰ τὸ περιμένω, ἄκουσα ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα. Ἀμέσως γύρισα πρὸς τὸ αὐτοκρατορικὸ θεωρεῖο, νομίζοντας πὼς ὁ Ναπολέων ΙΙΙ εἶχε ρθεῖ στὸ θέατρο καὶ τὸν χειροκροτοῦσαν. Μὰ ὄχι, τὸ θεωρεῖο ἦταν ἄδειο καὶ ἀπ' αὐτὸ βεβαιώθηκα, ὅτι ἐχειροκροτοῦσαν κι' ἐπευφημοῦσαν ἐμένα. Ἀμέσως κυριεύτηκα ἀπὸ ἕνα νευρικὸ τρεμούλιασμα κι' ἔννοιωθα μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ κλάψω.

Ὡστόσο, συγκρατήθηκα καὶ σημείωσα κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἕνα πρωτοφανῆ θρίαμβο. Πέντε φορὲς μὲ ἀνεκάλεσαν στὴ σκηνή. Ὅταν μάλιστα βγῆκα ἀπ' τὸ θέατρο, οἱ φοιτηταί, παρατεταγμένοι σὲ δυὸ γραμμές, μοῦ προσέφεραν πελώριες ἀνθοδέσμες.

Μόλις ὅμως γύρισα στὸ σπίτι μου, ρίχτηκα κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς τυφλῆς γιαγιᾶς μου.

—Τί ἔχεις, μικροῦλα μου; μὲ ρώτησε μὲ τρυφερότητα.

—Γιαγιά μου, τῆς ἀπάντησα, εἶμαι χαμένη. Θέλουν νὰ μὲ κάνουν «Ἄστρο» κι' ἐγὼ δὲν ἔχω ἀκόμα τὴ δύναμι ν' ἀνταποκριθῶ στὶς προσδοκίες τους. Νὰ δῆτε ποὺ τὰ χειροκροτήματά τους κι' ἡ ἐπευφημίες τους θὰ μὲ σκοτώσουν!

Τότε ἡ γιαγιά μου πῆρε τὸ κεφάλι μου μέσ' στὰ χέρια της καί, χαϊδεύοντας τὰ μαλλιά μου, μοῦ εἶπε:

—Φοβᾶσαι τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ τύχη σοῦ χαμογελάει; Ὤ!... εἶναι πολὺ κακὸς στρατιώτης!...

Σκούπισα ἀμέσως τὰ δάκρυά μου καὶ ὑποσχέθηκα στὴ γιαγιά μου, ὅτι θὰ προσπαθήσω νὰ φανῶ ἀνταξία τῶν προσδοκιῶν τοῦ Κοινοῦ. Μὰ ἀπὸ τότε ἀκριβῶς κατάλαβα τί θὰ πῆ «τράκ».

…… …… …… ……

Μὲ τὸ φόβο λοιπόν, μήπως πάθω «τράκ», προετοιμαζόμουν νὰ παίξω τὴ «Φαίδρα», στὴν ὁποία θὰ ἐμφανιζόμουν γιὰ πρώτη φορὰ πρὸ τοῦ ἀγγλικοῦ Κοινοῦ. Τρεῖς φορὲς ἔβαλα κοκκινάδι στὰ μάγουλά μου καὶ μαύρισα τὰ μάτια μου, μὰ καὶ τὶς τρεῖς φορὲς τὰ σκούπισα ὅλα μὲ τὸ σφουγγάρι, γιατὶ νόμιζα πὼς εἶμαι τρομερὰ ἄσχημη.

Ἡ Σάρα Μπερνὰρ στὸ ρόλο τῶν «Γελωτοποιῶν» τοῦ Ζαμακοΐς.

Νόμιζα ἀκόμα πὼς εἶμαι πολὺ ἀδύνατη καὶ πολὺ κοντή.

Ἐπίσης ἔκλεινα κάθε τόσο τὰ μάτια μου καὶ μιλοῦσα μόνη μου, γιὰ νὰ δοκιμάσω τὴ φωνή μου, τὴν ὁποία εὕρισκα ἀπαισία.

Ἐπάνω σ' αὐτά, ἦρθαν καὶ μ' εἰδοποίησαν ὅτι ἡ δευτέρα πρᾶξις τῆς «Φαίδρας», στὴν ὁποία θὰ ἔκανα τὴν ἐμφάνισί μου, ἄρχιζε. Κι' ἐγὼ δὲν εἶχα φορέσει ἀκόμα οὔτε τὸν πέπλο μου, οὔτε τὴ ζώνη μου, οὔτε τὰ δαχτυλίδια μου. Κόντεψα κυριολεκτικῶς νὰ τρελλαθῶ. Ὡστόσο, μουρμούρισα ἀσυναίσθητα τοὺς πρώτους στίχους τοῦ ρόλου μου:

Ἰδοὺ αὐτός!... Τὸ αἷμα μου μοῦ πνίγει τὴν καρδιά μου
Καθὼς τὸν βλέπω λησμονῶ...

Ἔξαφνα τότε ἡ λέξις «λησμονῶ» μοῦ χτύπησε στὸ μυαλό!.... Σκέφτηκα ὅτι ἦταν ἐνδεχόμενο νὰ λησμονήσω μόλις ἔβγαινα στὴ σκηνή, τί ἔπρεπε νὰ πῶ....

Μὰ ναί... ναί... Τὸ εἶχα λησμονήσει κιόλας! Τί θὰ ἔλεγα παρακάτω ἀπὸ τὸ «Καθὼς τὸν βλέπω, λησμονῶ...»; Τὸ εἶχα ξεχάσει, Θεέ μου, καὶ στεκόμουν σὰν ἀπολιθωμένη. Οἱ ἄλλοι συνάδελφοί μου μὲ κυττοῦσαν ἐντωμεταξὺ κατάπληκτοι. Ἄκουσα μάλιστα τὸν Γκὸτ νὰ ψιθυρίζη: «Τρελλάθηκε!»

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμή, μοῦ φώναξαν νὰ βγῶ στὴ σκηνή.... Ἐβγῆκα πράγματι, νομίζοντας πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία μου στιγμή....

Ἀμέσως οἱ θεαταί, ποὺ κατέκλυζαν τὴν αἴθουσα, μὲ χειροκρότησαν μ' ἕνα τρελλὸ ἐνθουσιασμό. Τότε ἐγώ, ἐνῶ ὑποκλινόμουν ἀσυναίσθητα, ψιθύριζα μόνη μου, ψιθύριζα:

— Ναί..., ναί..., θὰ δῆτε!... Θὰ σᾶς δώσω τὸ αἷμα μου, τὴ ζωή μου, τὴν ψυχή μου...

Κι' ἀμέσως ἄρχισα ν' ἀπαγγέλω τὸ ρόλο μου ποὺ τὸν εἶχα ξεχάσει.

Μὰ τώρα ἡ λέξεις ἔβγαιναν μόνες τους ἀπ' τὸ στόμα μου, χωρὶς νὰ καταβάλω καμμιὰ ἀπολύτως προσπάθεια γιὰ νὰ τὶς θυμηθῶ...

Εἶχα ἀρχίσει πειὰ καὶ τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ μὲ σταματήση.

Ὑπέφερα..., ἔκλαιγα..., ἱκέτευα..., φώναζα, σύμφωνα μὲ τὸ ρόλο μου. Μὰ ὅλ' αὐτὰ ἦσαν πραγματικά. Ὑπέφερα φριχτὰ καὶ τὰ δάκρυά μου ἔκαιγαν στὰ μάγουλά μου...

Ἔτσι ὅμως ἐθριάμβευσα...

Τέλος, ὅταν ἡ αὐλαία ἔπεσε, ἔπεσα κι' ἐγὼ ἀναίσθητη κι' ἐξαντλημένη ἀπὸ τὴν προσπάθειά μου πάνω στὰ σανίδια τῆς σκηνῆς. Ἀμέσως ὁ Μουνὲ Σουλλὺ μὲ μετέφερε στὸ καμαρίνι μου.

Ἐντωμεταξύ, τὸ Κοινόν, ἀγνοῶντας τί συμβαίνει, χειροκροτοῦσε κι' ἐπευφημοῦσε γιὰ νὰ ξαναπαρουσιαστῶ μπροστά του. Κι' ἐγὼ θὰ ἤθελα πολὺ νὰ εὐχαριστήσω τοὺς καλοὺς Λοντρέζους γιὰ τὴν ἀποθέωσί τους, μὰ δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου.

Ἡ μεγάλη μου ἐπιθυμία νὰ κατακτήσω τὸ ἀγγλικὸ Κοινόν, μὲ εἶχε ἐξαντλήσει. Τὴν ἴδια νύχτα, μόλις γύρισα στὸ σπίτι μου, ἄρχισα νὰ κάνω αἱμοπτύσεις. Ὅλοι τότε ἀνησύχησαν τόσο, ὥστε ἔτρεξαν στὴ Γαλλικὴ πρεσβεία γιὰ νὰ μοῦ βροῦν γιατρό.

Πράγματι, σὲ λίγο ἔφτασε ὁ δόκτωρ Βεντρά, ἀρχίατρος τοῦ Γαλλικοῦ νοσοκομείου στὸ Λονδῖνο, ὁ ὁποῖος μὲ βρῆκε ἀσάλευτη στὸ κρεββάτι μου, ὅμοια μὲ πεθαμμένη. Τρόμαξε τόσο ἀπ' τὴν κατάστασί μου, ὥστε εἶπε ὅτι ἔπρεπε νὰ εἰδοποιηθῆ ἡ οἰκογένειά μου. Μὰ ἐγὼ μὲ χειρονομίες, γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ μιλήσω, τὸ ἀπαγόρευσα αὐτό. Ἔπειτα μοῦ ἔδωσαν μολύβι καὶ χαρτὶ κι' ἔγραψα: *«Προσκαλέστε τηλεγραφικῶς ἀπ' τὸ Παρίσι τὸ δόκτορα Παρρό»*.

Ὁ δόκτωρ Βεντρὰ ἔμεινε κοντά μου ὁλόκληρη σχεδὸν τὴ νύχτα, βάζοντας κάθε πέντε λεπτὰ πάγο ἀνάμεσα στὰ χείλη μου. Τέλος, κατὰ τὶς πέντε τὸ πρωΐ, ἡ αἱμοπτύσεις ἔπαψαν κι' ἀποκοιμήθηκα, χάρις σ' ἕνα ναρκωτικὸ τοῦ δόκτορος Βεντρά.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο θὰ παίζαμε τὴν «Ξένη» τοῦ Δουμᾶ. Ἐπειδὴ ὁ ρόλος μου στὸ ἔργο αὐτὸ δὲν ἦταν πολὺ κουραστικός, μόλις ξύπνησα, νοιώθοντας τὸν ἑαυτό μου κάπως καλύτερα, δήλωσα ὅτι θὰ ἔπαιζα. Μὰ ὁ δόκτωρ Παρρό, ὁ ὁποῖος ἔφτασε τὸ ἀπόγευμα ἀπ' τὸ Παρίσι κι' ὁ ὁποῖος ἦταν γιατρός μου ἀπὸ χρόνια, θέλησε νὰ μοῦ τὸ ἀπαγορεύση, ὅπως ἐπίσης μοῦ ἀπαγόρευσε νὰ σηκωθῶ ἀπ' τὸ κρεββάτι μου.

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ μοῦ ἀνήγγειλαν τὴν ἐπίσκεψι τοῦ δόκτορος Βεντρὰ καὶ τοῦ ἰμπρεσσαρίου τῆς «Γαλλικῆς Κωμωδίας» κ. Μεγέρ.

Ὁ τελευταῖος ἐρχόταν γιὰ νὰ μάθη ἂν θὰ ἔπαιζα στὴν «Ξένη», ὅπως εἶχε ἀναγγελθεῖ ἤδη στὰ προγράμματα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ G. GERAND

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συμβολικὸ διήγημα)

ΠΑΝΕ πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε...

Ἦταν ἕνα ὡραῖο ἀνοιξιάτικο βράδυ. Κάτω ἀπὸ τ' ἀνθισμένα δέντρα τοῦ πάρκου ποὺ περιέβαλλε τὸν πύργο του, ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Ροβέρτος Ντ' Ἀργκοῦ, περπατοῦσε μόνος, ὅπως πάντα.

Γύρω του τὰ πουλιὰ κελαδοῦσαν μελωδικά, τὰ ἄνθη εὐωδίαζαν μεθυστικά, τ' ἀεράκι φυσοῦσε ἁπαλό... Ὅλα φαινόντουσαν ἐρωτευμένα, τὰ πουλιά, τὰ λουλούδια, ὁ ζέφυρος. Γιατί, τί ἄλλο ἦταν τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν παρὰ ἕνα ἐρωτικὸ τραγοῦδι;

Καὶ τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν πάλι δὲν ἦταν μιὰ ἐρωτικὴ διάχυσις;

Καὶ τὸ ἁπαλὸ πέρασμα τοῦ ζεφύρου πάνω στ' ἄνθη, δὲν ἦταν ἕνα χάδι ἀγάπης, ἕνα αἰθέριο φιλί;

Ἔτσι ὁ νέος μαρκήσιος νόμιζε ὅτι ὅλα γύρω του τοῦ ψιθύριζαν:

—«Ἡ ζωὴ δὲν εἶνε παρὰ μόνο ἀγάπη. Πρέπει ν' ἀγαπήσης κι' ἐσὺ γιὰ νὰ νοιώσης ὅτι ζεῖς. Μόνο ἡ ἀγάπη φέρνει τὴν εὐτυχία».

Ναί, ὅλα γύρω του, καὶ τὰ πουλιά, καὶ τὰ λουλούδια, καὶ τ' ἀεράκι, καὶ οἱ ψίθυροι τῶν φύλλων, καὶ ἡ χίλιες μυστηριώδεις φωνὲς τοῦ ἀπείρου, τοῦ ἔλεγαν διαρκῶς:

—«Ἡ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη εἶνε τὸ πᾶν»!

Κι' ὁ νεαρὸς μαρκήσιος μὲ τὴν καρδιὰ διψασμένη γιὰ ἔρωτα, φώναξε:

—Ἔλα λοιπόν, ἀγάπη... Ἔλα καὶ σ' ἐμένα... Δὲν θέλω νὰ ζῶ πειὰ χωρὶς ἀγάπη... Ἀγάπη γλυκειά, ἀγάπη θαυματουργὴ καὶ μαγικὴ ἔλα, ἔλα νὰ δώσης καὶ σ' ἐμένα ζωή, μέθη κι' εὐτυχία...

Ἔξαφνα, στὸ βάθος τοῦ μονοπατιοῦ φάνηκε μιὰ μυστηριώδης σκιά. Ὁ μαρκήσιος τὴν εἶδε, παραξενεύτηκε, μὰ δὲν ἐδίστασε. Σὰν νὰ τὸν τραβοῦσε ἀκατανίκητα ἡ σκιὰ αὐτή, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος της. Μὰ ὅταν ἔφτασε κοντά της, ἡ σκιὰ ἐξαφανίστηκε. Γαλήνη βαθειὰ ἐπικρατοῦσε τώρα στὸ πάρκο. Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει, σκορπίζοντας στὸν οὐρανὸ πορφυρὲς ἀνταύγειες.

Ἔξαφνα μιὰ γαλάζια φλόγα σηκώθηκε ἀπὸ τὸ ἔδαφος λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ μαρκήσιο, καὶ στριφογύρισε γύρω του, σὰν μιὰ πεταλούδα μὲ μαγικὰ φτερά!...

—Τί εἶνε πάλι αὐτό; ρώτησε ὁ μαρκήσιος ξαφνιασμένος κι' ἔτρεξε ξοπίσω ἀπ' τὴ γαλάζια φλόγα, ἡ ὁποία προχωροῦσε πρὸς τὸ βάθος τοῦ πάρκου, ὅπου καὶ ἐξαφανίστηκε.

—Φαντασία!... ψιθύρισε τώρα ὁ Ροβέρτος.

—Ὄχι, μαρκήσιε, ἀπάντησε μιὰ φωνὴ κοντά του, δὲν εἶμαι φαντασία. Εἶμαι ἡ νεράϊδα τῆς ἀγάπης. Μ' ἐζήτησες πρὸ ὀλίγου καὶ ἦρθα!

Ὁ Ροβέρτος ἔννοιωσε ἕνα ρῖγος χαρᾶς καὶ τρόμου μαζύ.

Μιὰ γυναῖκα βρισκότανε στὸ πλευρό του, μιὰ ὡραία γυναῖκα ἀνάμεσα σὲ γαλάζιες φλόγες. Τὰ μαλλιά της ἦσαν χρυσᾶ, τὰ χείλη της κοραλλένια, τὰ μάτια της ζαφειρένια. Ἅπλωσε πρὸς τὸ μαρκήσιο τὰ χέρια της καὶ στὰ χείλη της ἄνθισε ἕνα θεῖο χαμόγελο.

—Εἶσαι πολὺ ὡραία! τῆς εἶπε ὁ Ροβέρτος.

—Καὶ σ' ἀγαπῶ! ἀπάντησε ἐκείνη, χαμογελῶντας πάντα.

—Ποιὰ εἶσαι;

—Σοῦ τὸ εἶπα: Εἶμαι ἡ νεράϊδα τῆς ἀγάπης.

—Κατοικεῖς ἐδῶ, στὸ πάρκο; Κι' ὅμως δὲν σ' ἔχω δεῖ ποτέ.

—Δὲν μὲ εἶδες ὥς τώρα, γιατί τὰ μάτια σου δὲν εἶχαν ἀνοιχτεῖ στὸ θεῖο φῶς τῆς ἀγάπης. Ναί, εἶνε πολὺς καιρὸς ποὺ βρίσκομαι ἐδῶ. Μὰ πρέπει νὰ ξέρης, ὦ νέε, ὅτι ἡ ἀγάπη ἔρχεται μόνον ὅταν τὴ ζητήσει κανεὶς μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του. Πρέπει νὰ τὴν ποθήση κανεὶς μὲ βαθύτατο πόθο, πρέπει νὰ νοιώση καλὰ μέσα του τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴ δύναμί της, γιὰ νὰ γίνη ἄξιος νὰ τὴν ἀποχτήση.

—Καὶ μὲ βρίσκεις ἄξιό σου; ρώτησε συγκινημένος ὁ Ροβέρτος.

—Ναί, σὲ βρίσκω ἄξιό μου, γιατί πολὺ μὲ ἐπόθησες.

—Ἀλλά, ὦ ἰδανικὸ πλᾶσμα, εἶπε ὁ Ροβέρτος, ἡ ἐμορφιά σου δὲν εἶνε αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Ἡ κατοικία σου εἶνε τὸ ἄπειρο. Ὁ πύργος μου καὶ τὰ δάση μου θὰ εἶνε στενόχωρα ἴσως γιὰ σένα.

—Ναί, εἶμαι θεϊκὴ ὕπαρξις, ὦ νέε, ἀλλὰ ἡ καρδιά μου εἶνε γεμάτη καλωσύνη καὶ συγκατάβασι. Γιὰ δική σου χάρι θ' ἀρνηθῶ τὰ πάντα καὶ θἄρθω νὰ κατοικήσω μαζύ σου. Δὲν θἆμαι πειὰ παρὰ ἡ πιστή σου σύντροφος, ἡ μαρκησία Ντ' Ἀργκοῦ. Ἀλλὰ ξέρε το. Πρέπει νὰ προσέχης... Μὴ μ' ἀπογοητέψης ποτέ. Μὴ φανεῖς ποτὲ ταπεινὸς μπροστὰ στὰ μάτια μου. Ὅλα τὰ συχωρῶ, ἀλλὰ τὴν ψυχικὴ ἀσχημία δὲν μπορῶ νὰ τὴν συχωρήσω. Πρόσεξε λοιπὸν νὰ μὴ μοῦ φανῆς ποτὲ ταπεινὰ κι' ἀχάριστα.

—Ὦ, λατρεία μου, ἀποκρίθηκε ὁ μαρκήσιος, ἐγὼ νὰ σὲ δυσαρεστήσω;... Ποτέ!... Θὰ εἶσαι πάντα ἡ βασίλισσά μου καὶ ἡ Θεά μου!...

—Λοιπόν, ὁδήγησέ με στὸν πύργο σου, ἀγαπημένε μου... Γιὰ χάρι σου, ἐγώ, ἡ θεϊκὴ νεράϊδα, δέχομαι νὰ ζήσω μαζύ σου σὰν μιὰ θνητὴ γυναῖκα. Μὰ σοῦ τὸ λέω καὶ πάλι: Πρόσεξε νὰ μ' ἀγαπᾶς πιστὰ καὶ ἀφοσιωμένα, ὅπως θὰ σ' ἀγαπῶ κι' ἐγώ. Ὁ ἔρως σου σ' ἐμένα ἂς εἶνε πάντα ὡραῖος κι' εὐγενικός. Γιατὶ ἀλλοιῶς ὅταν ἡ γοητεία τῆς ἀληθινῆς, τῆς μεγάλης καὶ πιστῆς ἀγάπης διαλυθεῖ, θὰ φύγω ἀπὸ κοντά σου, θὰ γίνω πάλι πνεῦμα, καὶ τὸ σῶμα μου αὐτὸ ποὺ τόσο τ' ἀγαπᾶς, θὰ ἐξαφανιστῆ. Μοῦ ὑπόσχεσαι λοιπὸν ὅτι θὰ προσέχης ὥστε ἡ ἀγάπη σου νὰ μένη αἰωνίως ὡραία καὶ ἰδανική;

—Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, ἀπάντησε ὁ μαρκήσιος, καὶ σοῦ τὸ ὁρκίζομαι σὲ ὅ,τι ἱερὸ ἔχω στὸν κόσμο.

—Τότε πήγαινέ με στὴν κατοικία σου, εἶπε ἡ νεράϊδα, κι' ἔδωσε τὸ λεπτό, κρινένιο της χέρι, στὸ Ροβέρτο.

* * *

Οἱ γάμοι τοῦ μαρκησίου καὶ τῆς Νεράϊδας ἔγιναν μὲ μεγάλη πομπή.

Ὅλοι θαύμαζαν τὴν πεντάμορφη νύφη κι' ὅλοι μάντευαν βλέποντάς την τὴ θεϊκή της καταγωγή. Μὰ ἐκείνη ἦταν πολὺ ἁπλῆ καὶ βαθειὰ εὐχαριστημένη γιατὶ θὰ ζοῦσε στὸ πλευρὸ τοῦ ἀγαπημένου της.

Ὁ μαρκήσιος τὴν ἐλάτρευε, δὲν τὴν ἄφινε καθόλου σχεδὸν ἀπ' τὴν ἀγκαλιά του...

Κι' ἀλήθεια... Πόσο ἦταν εὐτυχισμένη τὶς πρῶτες μέρες ἡ Νεράϊδα τῆς ἀγάπης! Ὁ μαρκήσιος τὴν ἐλάτρευε, ἦτανε εὐγενικὸς μαζύ της, ἦτανε ἱπποτικὸς σὰν τὰ βασιλόπουλα τῶν παραμυθιῶν, δὲν τὴν ἄφινε καθόλου σχεδὸν ἀπ' τὴν ἀγκαλιά του...

Ἡ νεαρὴ μαρκησία Ντ' Ἀργκοῦ ἦταν πολὺ φιλόκαλη, μὰ κι' ἀσυνήθιστη ἀκόμα στὰ φορέματα τῶν θνητῶν. Γι' αὐτὸ περνοῦσε τὸν περισσότερο καιρό της μπροστὰ στὸν καθρέφτη της...

Ἕνα ἀπόγευμα, ποὺ ὁ ἄντρας της τὴν περίμενε νὰ πᾶνε μαζὺ στὸ κυνῆγι, ἡ Νεράϊδα τῆς ἀγάπης εἶχε ξεχαστεῖ μπροστὰ στὸ καθρέφτη της. Γιὰ πρώτη φορὰ θὰ φοροῦσε στολὴ ἀμαζόνος καὶ ἡ ράφτρα της παράστεκε πλάϊ της καὶ τῆς προβάριζε τὸ νέο της φόρεμα.

Ὁ μαρκήσιος, νευρικὸς κι' ἀνυπόμονος, μπῆκε ἄξαφνα στὸ δωμάτιο τῆς γυναῖκας του, χτυπῶντας δυνατὰ τὴν πόρτα.

—Μὰ ἐπὶ τέλους! φώναξε στὴ γυναῖκα του, καταλαβαίνεις ὅτι ἔγινες ἀνυπόφορη μὲ τὴ φιλαρέσκειά σου; Φαντάζεσαι ὅτι μπορῶ νὰ σὲ περιμένω τόσην ὥρα; Μοὖχες πεῖ πὼς εἶσαι νεράϊδα καὶ πὼς κατάγεσαι ἀπὸ θεούς... Ἔ, λοιπόν, ἀρχίζω ν' ἀμφιβάλλω γι' αὐτό. Ἡ πιὸ κοινὴ θνητὴ δὲν ἔχει τὴ δική σου ματαιότητα. Ἔχω ἀρχίσει μάλιστα νὰ μετανοιώνω γιατὶ δὲν παντρεύτηκα μιὰ γυναῖκα γνωστή μου. Ἐσύ, ποιὸς τὸ ξέρει, ἂν δὲν εἶσαι μιὰ μάγισσα, κι' ἂν δὲν πῆρες αὐτὴ τὴ μορφὴ γιὰ νὰ μὲ γοητέψης;...

Ἡ νεαρὴ μαρκησία ἄκουγε κατάχλωμη τὰ λόγια ποὺ τῆς ἔλεγε μὲ τόσο θυμὸ ὁ ἄντρας της. Δάκρυα ἄρχισαν νὰ τρέχουν σὰν μαργαριτάρια ἀπὸ τὰ ζαφειρένια της μάτια. Καὶ εἶπε μὲ φωνὴ γεμάτη πόνο:

—Ἀλλοίμονο, Ροβέρτε, ἀγαπημένε μου, γιατί μοῦ μίλησες ἔτσι ἄσχημα;... Γιατὶ νὰ μοῦ κάμης τὶς παρατηρήσεις σου μὲ τέτοιο βάναυσο τρόπο; Ροβέρτε, καλέ μου Ροβέρτε, ξέχασες τὰ λόγια μου; Δὲν σοῦ εἶχα πεῖ νὰ προσέχης, γιατὶ θὰ μὲ χάσης ἄξαφνα; Δὲν σοῦ εἶπα πὼς ἡ ἀγάπη μου θὰ σβύση ὅταν πάψεις νὰ μ' ἀγαπᾶς πιστά, τρυφερά, ἀφοσιωμένα; Σοῦ τὸ εἶπα, Ροβέρτε: Ἡ ἀγάπη, ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη θέλει χάδια καὶ λόγια γλυκά, θέλει πίστι κι' ἀφοσίωσι, θέλει εὐγένεια καὶ τρυφερότητα γιὰ νὰ ζήση. Ἀλλοιῶς πεθαίνει γιὰ πάντα... Ναί, Ροβέρτε, τ' ἄσχημα λόγια σου διέλυσαν πειὰ τὴ γοητεία τοῦ ἔρωτός μου. Δὲν σὲ βλέπω πειὰ ὡραῖον... Μοῦ φαίνεσαι ἄσχημος κι' ἀγροῖκος. Ἡ ἀγάπη μου πέθανε, Ροβέρτε, ἡ καρδιά μου πάγωσε... Χαῖρε λοιπὸν γιὰ πάντα!... Μὲ διώχνεις ἐσὺ ὁ ἴδιος μὲ τὸν τρόπο σου. Ἐγὼ σ' ἀγαποῦσα κι' ἤθελα νὰ μείνω γιὰ πάντα κοντά σου... Ἐσὺ δὲν τὸ θέλησες... Δὲν ἤξερες νὰ μὲ φυλάξης...

Γαλάζιες φλόγες ὑψώθηκαν τότε μὲ μιᾶς ἀπὸ τὸ πάτωμα καὶ περικύκλωσαν τὴν μαρκησία. Κι' ἀμέσως, μέσα σὲ μιὰ στιγμή, κι' ἡ φλόγες κι' ἡ νεαρὴ μαρκησία ἐξαφανίστηκαν.

Ὁ Ροβέρτος μόλις εἶδε τί συνέβη σωριάστηκε κάτω κι' ἄρχισε νὰ κλαίη σπαρακτικὰ καὶ νὰ χτυπιέται. Καλοῦσε τὴ γυναῖκα του νὰ γυρίση πίσω, τὴν ἱκέτευε, ἔχυνε ἄφθονα δάκρυα, μὰ τοῦ κάκου... Ἡ Νεράϊδα τῆς Ἀγάπης δὲν ξαναγύρισε ποτὲ πειὰ κοντά του...

.. ..

Καὶ τώρα ἄκουσε τὴ συμβουλή μου, νεαρὲ ἀναγνώστη. Ἂν σοῦ τύχη ποτὲ καὶ τὴ συναντήσεις τὴ Νεράϊδα αὐτή, πρόσεξε πῶς θὰ τῆς φερθῆς. Πρόσεξε καλά... Φρόντισε νὰ εἶσαι πολὺ τρυφερὸς κι' εὐγενικὸς μαζύ της... Γιατὶ εἶνε πολὺ ἁγνή, ἄπειρη, καὶ δειλὴ ἡ ὡραία Νεράϊδα... Μὴ τὴν τρομάξεις μὲ τ' ἀνθρώπινα σκληρά σου λόγια, μὲ τὸν ἀπότομο τρόπο σου, γιατὶ θὰ φύγη ἀμέσως τότε... Μίλα της γλυκά, ἀφοσιώσου σ' αὐτή, δῶσε της ὅλη σου τὴν καρδιά, κάνε την εὐτυχισμένη τὴν καλὴ Νεράϊδα. Γιατὶ ἔτσι θὰ ἐξασφαλίσης καὶ τὴ δική σου τὴν εὐτυχία, τὴν ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ, γιὰ πάντα, ΑΙΩΝΙΩΣ!...

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

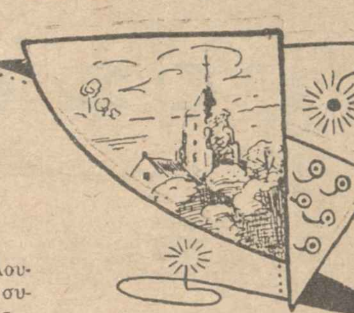

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Οὔτ' ἐγώ, ἀπάντησε ὁ γιατρός. Σ' αὐτὴ ὅμως τὴν τραγικὴ περίστασι δὲν παίζει κανένα ρόλο αὐτό. Κάμετέ μου λοιπὸν τὴ χάρι νὰ μὲ περιμένετε μιὰ στιγμή. Θὰ δῶ πῶς πηγαίνει ἡ κ. Λιναρδῆ καὶ θὰ γυρίσω ἀμέσως.

—Κάμετε τὴ δουλειά σας, γιατρέ, ἀπάντησε ὁ Λώρης.

—Δὲν θὰ λείψω περισσότερο ἀπὸ λίγα λεπτά. Σᾶς ζητῶ συγγνώμην μάλιστα ποὺ σᾶς ἀναγκάζω νὰ μὲ περιμένετε.

—Σᾶς παρακαλῶ.

—Εὐχαριστῶ. Εἴσαστε πολὺ καλός. Καὶ δὲν σᾶς κρύβω τί θέλω ἀπὸ σᾶς. Ἐπιθυμῶ νὰ μ' ὁδηγήσετε στὸ σπίτι ποὺ βρίσκεται ἡ δεσποινὶς Λίζα. Ποιὸς ξέρει;... Ἴσως νὰ μὴν ἔχει πάθει παρὰ μιὰ παροδικὴ νευρικὴ κρίσι.

—Ὦ, γιατρέ, μακάρι νὰ εἶνε ἔτσι.

—Περιμένετέ με, λοιπόν, φίλε μου. Καθῆστε. Θἄρθω ἀμέσως.

Ὁ γιατρὸς ἔτρεξε στὸ δωμάτιο τῆς κ. Λιναρδῆ, ἡ ὁποία δὲν εἶχε συνέρθει ἀκόμα.

Ὁ Λώρης κάθησε σ' ἕνα κάθισμα, μὰ σηκώθηκε σὲ λίγο πάλι ὄρθιος. Δὲν τὸν χωροῦσε ὁ τόπος. Ἤξερε ὅτι ἐκεῖ πιὸ μπρός, μέσα σ' ἕνα δωμάτιο, βρισκόταν νεκρή, αἱμόφυρτη ἡ πεντάμορφη Λίνα. Αἰσθανόταν τὴν ἐπιθυμία νὰ πλησιάση καὶ νὰ ρίξη στὸ νεκρό της ἕνα μονάχα βλέμμα, μὰ τὰ πόδια του τρέμανε...

Δὲν εἶχε τὴ δύναμι ν' ἀντικρύση νεκρὴ τὴ γοητευτικὴ κόρη, ποὺ ὥς χτὲς ἀκόμα ἦταν γεμάτη ζωή, εὐτυχισμένη, ξέγνοιαστη...

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ὁ γιατρὸς περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε τὴν κ. Λιναρδῆ, τῆς προσέφερε κάθε βοήθεια γιὰ νὰ τὴ γλυτώση ἀπὸ τὸ θάνατο ποὖχε μπεῖ μέσα στὸ σπίτι καὶ τὴν παραμόνευε, καὶ κατόπιν ἐκάλεσε τὴν ὑπηρέτρια καὶ τῆς ἔδωσε διάφορες ὁδηγίες:

—Θὰ λείψω μισὴ ὥρα τὸ πολύ, τῆς εἶπε. Στὸ διάστημα αὐτὸ μὴν ἀφίνεις ἀπὸ τὰ μάτια σου τὴν κυρία σου. Κι' ἐπειδὴ μόνη σου δὲν μπορεῖς νὰ τὰ βγάλης πέρα, κράτησε μιὰ γειτόνισσα νὰ σὲ βοηθήση. Ἐπίσης θὰ στείλω κι' ἐγὼ ἀπ' ἔξω μιὰ νοσοκόμα.

Πλησίασε κατόπιν τὸ Λώρη, τὸν ἐπῆρε κι' ἔφυγαν γιὰ τὸ σπίτι τῆς θείας τοῦ νέου, στὸ Κολωνάκι.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ σπίτι ὁ Λώρης μὲ τὸ γιατρό, βρῆκαν τὴν Λίζα νὰ βηματίζη πάνω-κάτω νευρικά. Ἡ κακότυχη νέα μόλις εἶδε τὸ Λώρη ἔτρεξε κοντά του κι' ἄρχισε νὰ τοῦ παραπονιέται μὲ ἤρεμο ὅμως καὶ γλυκὸ τρόπο:

—Γιατί ἀργήσατε; Τί θὰ ποῦν γιὰ μένα; Θὰ μὲ παρεξηγήσουν. Ἡ Λίνα μας παντρεύεται κι' ἐγὼ λείπω ἀπὸ τὸ σπίτι!... Ἐλᾶτε... Πρέπει νὰ τρέξουμε καὶ προλάβουμε...

Ὁ Λώρης θέλησε νὰ δικαιολογηθῆ, μὰ ἐπενέβη ὁ γιατρός.

—Δεσποινίς, εἶπε, μὲ συγχωρεῖτε ποὺ ἐπεμβαίνω. Ἀλλὰ ἔρχουμαι ἐκ μέρους τῆς μαμᾶς σας. Ἔρχουμαι νὰ σᾶς πῶ πὼς δὲν σᾶς παρεξήγησαν καθόλου ποὺ λείπατε. Ὁ γάμος σας ἔγινε. Ἡ Λίνα κι' ἡ μαμά σας φύγανε γιὰ τὸ Λουτράκι καὶ μοῦ ἀνέθεσαν νὰ σᾶς συνοδέψω ὥς ἐκεῖ σὲ λίγες μέρες...

Ἡ Λίζα ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἔγινε ὑπερβολικὰ χλωμή. Τὰ μάτια της θόλωσαν, βουρκώσανε ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἔπιασε τὸ κεφάλι της μὲ τὰ δυό της χέρια, ἔπεσε σ' ἕνα κάθισμα κι' ἄρχισε νὰ κλαίη μὲ πόνο:

—Φύγανε!... Φύγανε!... Γιατί τὸ κάμανε αὐτό; Δὲν εἶχαν ἐμπιστοσύνη σὲ μένα; Ἐγὼ ὑποχώρησα μόνη μου γιὰ τὸ χατῆρι τῆς Λίνας. Ἔπνιξα τὴν ἀγάπη μου γι' αὐτή... Κι' ἂς τὸν ἀγαποῦσα... Κι' αὐτὴ τὸν παντρεύτηκε κρυφὰ κι' ἔφυγε; Ὦ, γιατί νὰ μοῦ τὸ κάνη αὐτό, γιατί;

Ὁ Λώρης θέλησε νὰ πλησιάση τὴν ἄτυχη νέα καὶ νὰ τὴν παρηγορήση, μὲ λόγια τρυφερὰ καὶ συμπονετικά, μὰ ὁ γιατρὸς τὸν ἐμπόδισε. Τὸν τράβηξε πρὸς τὸ μέρος του καὶ τοῦ εἶπε:

Ἡ Φλώρα, ὡραία, γοητευτική, ἀλλὰ κι' ἄκαρδη...

—Ἀφῆστε την νὰ κλάψη. Δὲν τῆς κάνει κακό.

—Καὶ τώρα, γιατρέ, τί θὰ γίνη; ρώτησε μὲ λύπη ὁ Λώρης.

—Πρέπει νὰ μείνη ἡ νέα ἐδῶ ἢ κάπου ἀλλοῦ, ὑπὸ διαρκῆ ἐπιτήρησι, ὅσο νὰ κηδευτῆ ἡ ἀδελφή της καὶ νὰ συνέλθη κάπως ἡ μητέρα της, ἂν δὲν μᾶς πεθάνει κι' αὐτή.

—Εἶνε τρομερό, γιατρέ!

—Ναί, εἶνε ὁλόκληρη τραγωδία, γιὰ τὴν ὁποία, καθὼς μαντεύω, εὐθύνεται κάποιος ἀχρεῖος. Μὰ ἂς εἶνε... Αὐτὰ θὰ τὰ βροῦμε ἀργότερα. Πρὸς τὸ παρὸν πρέπει νὰ φροντίσουμε γιὰ τὴ Λίζα.

Ἐπενέβη τώρα ἡ θεία τοῦ Λώρη.

—Γιατρέ, εἶπε, ἡ δεσποινὶς θὰ μείνη στὸ σπίτι μου, ὅσον καιρὸ θελήσετε. Θὰ τὴν ἐπιβλέπω σὰν νὰ ἦταν παιδί μου, μπορεῖτε νὰ εἶστε ἥσυχος γι' αὐτό.

Ὁ γιατρὸς τὴν εὐχαρίστησε γιὰ τὴν ἄπειρη καλωσύνη της καὶ συνέχισε:

—Ἐλπίζω πὼς ἡ νέα θὰ γίνη καλά. Πρόκειται ἴσως γιὰ μιὰ δυνατὴ κρίσι ποὺ θὰ τῆς περάση. Πάντως θὰ φέρω ἕνα εἰδικὸ συνάδελφό μου νὰ τὴν δῆ. Ὅσο νὰ γίνουν ὅμως ὅλα αὐτά, κυρία μου, φυλάγετέ την, ἐπιβλέπετέ την. Μὴν τῆς λέτε ὄχι, ὁτιδήποτε κι' ἂν σᾶς πεῖ ἢ σᾶς ζητήσει. Μὴν τὴν ἀφίνετε μόνη μπρὸς σ' ἀνοιχτὰ παράθυρα. Εἶνε κίνδυνος νὰ πέση κάτω καὶ νὰ σκοτωθῆ. Μαχαίρια, ψαλίδια, καθετὶ μὲ τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ χτυπηθῆ μὴν τῆς τὸ ἀφίνετε στὰ χέρια... Ἂν ζητήσει τέλος νὰ βγῆ ἔξω, ἂς τὴν συνοδέψει ὁ κ. Λώρης ὥς τὸ Ζάππειο ἢ τὸν Ἀνακτορικὸ κῆπο. Αὐτὸ θὰ τῆς κάμη καλό. Λέγετέ της δὲ πάντα λόγια ποὺ τὴν εὐχαριστοῦν. Μιλᾶτε της γιὰ τὸ ταξεῖδι στὸ Λουτράκι παραδείγματος χάριν...

Ἡ Λίζα ἔκλαιγε ἀκόμα.

Ὁ γιατρὸς πλησίασε κι' ἄρχισε νὰ τῆς μιλάη γλυκά, τρυφερά. Τὴν ἡσύχασε ἔτσι καὶ τῆς ὑποσχέθηκε νὰ φροντίση νὰ φύγουν γιὰ τὸ Λουτράκι τὸ γρηγορώτερο. Χαιρέτησε ἔπειτα τὸ Λώρη καὶ τὴ θεία του κι' ἔφυγε, ἀφοῦ συμφώνησαν νὰ βλέπωνται καθημερινῶς καὶ σὲ κάθε στιγμή, ἂν συμβεῖ τίποτε τὸ ἀπρόοπτο.

* * *

Τὸ πρωῒ τῆς ἄλλης μέρας, ἕνα πρωῒ ἡλιόλουστο καὶ χαρούμενο, ἔγινε ἡ κηδεία τῆς Λίνας. Τὴν εἶχαν ντύσει στὰ κατάλευκα σὰν νυφοῦλα, τὴν εἶχαν σκεπάσει σχεδὸν μὲ νωπὰ καὶ εὐωδιαστὰ λουλούδια.

Ἡ πρωτοφανὴς οἰκογενειακὴ τραγωδία εἶχε γραφεῖ ἐκτενῶς ἀπὸ τὶς ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες, ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία εἶχε κατασυγκινηθεῖ καὶ πλῆθος κόσμου ἀκολούθησε τὴν ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ τῆς τραγικῆς νέας ἀπὸ τὸ σπίτι της ὥς τὸ ναὸ κι' ἀπὸ κεῖ ὥς τὸ Α΄ νεκροταφεῖο. Μόνον δυὸ πρόσωπα λείπανε ἀπὸ τὴν κηδεία αὐτή:

Ἡ ἄμοιρη μητέρα τῆς Λίνας, ποὺ πάλευε μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου κι' ὁ αἴτιος ὅλης αὐτῆς τῆς συμφορᾶς, ὁ ὑπεύθυνος γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν τραγωδία, ὁ Γιῶργος Βρανᾶς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΣ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δρχ. 3. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησίς των παρὰ τῶν ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, ὁσάκις ὑποπέσει εἰς τὴν ἀντίληψίν των τοιοῦτόν τι, νὰ μᾶς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

* * *

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

* * *

Οἱ κ. κ. ἀναγνῶσται μας δύνανται νὰ μᾶς ἀπευθύνουν κάθε ἐρώτησι σχετικὴ μὲ τὴ φιλολογία μας ἢ τὶς ξένες φιλολογίες. Π. χ. γιὰ τὸ ἔργο ἑκάστου συγγραφέως, ἂν θέλουν νὰ τὸ μελετήσουν ὁλόκληρο, γιὰ κάθε βιβλιογραφικὴ πληροφορία τέλος πάντων, εἴτε φιλολογική, εἴτε ἱστορική, κλπ.

* * *

Εὐάγ. Κάλλον, Ἐνταῦθα. Ἀνακοινώνουμε ἐδῶ στὴ «Φτωχοῦλα» ὅτι ἀναλαμβάνετε νὰ τῆς στέλνετε τὴν «Οἰκογένεια», τὴν ἀδελφοῦλα τοῦ «Μπουκέτου», ὅπως γράφετε. Ἄς μᾶς γράψει λοιπὸν ἡ «Φτωχοῦλα» ἂν δέχεται τὴν εὐγενική σας προσφορά. Δημ—βάλην, Θεσσαλονίκην. Καὶ τὰ δυὸ νέα ποιήματά σας ὄχι καλά. Πολὺ κοινά, δυστυχῶς, καὶ χιλιογραμμένα καὶ πολυειπωμένα πράγματα. Δ. Παυλάκην, Κερατσίνι. Τὸ διήγημά σας ὄχι τόσο κακό... ποὺ νὰ κοκκινίση τὸ μελάνι ἀπὸ τὴ ντροπή του, ὅπως μᾶς γράφετε. Καλὴ καὶ στρωτὴ ἀφήγησις, μὰ τίποτε πέραν τούτου, ἐνῶ ἕνα διήγημα γιὰ νὰ εἶνε καλὸ θέλει πολλὰ πράγματα. Γράψιμο λογοτεχνικό, ὕφος γοργὸ καὶ ζωντανό, ψυχολογία πετυχημένη, ἀρτίαν διαγραφὴν τῶν τύπων κλπ., κλπ. Ξαναδοκιμάστε λοιπὸν νὰ φτιάξετε κάτι καλύτερο. Ἕλληνα Ἀρτανιάν. Τὸ διήγημά σας ὄχι ἐπιτυχές. Πρωτόλειο, λογοτεχνικὴ δοκιμή, δειλὴ ἀπόπειρα. Μὴ βιάζεστε λοιπὸν νὰ γράφετε διηγήματα. Διαβάζετε πρὸς τὸ παρόν. Αὐτὸ εἶνε τὸ πιὸ φρόνιμο. Β. Μυλωνᾶν, Ὑπάτην. Τὸ διηγηματάκι σας πολὺ παιδικό. Κατάλληλο μᾶλλον γιὰ τὴν ἀγαπητὴ συνάδελφο «Διάπλασι τῶν Παίδων», στὴν ὁποία σᾶς συμβουλεύουμε νὰ τὸ στείλετε. Κώσταν Ἀσημακόπουλον, Παλαιοξάρι (Δωρίδος). Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Ἀρλέτταν. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλά σας λόγια, τὰ τόσο εὐγενικὰ καὶ φιλικά. Τὸ ποίημά σας, δυστυχῶς, ὄχι τόσο καλό. Ὅσο γιὰ τὸν κ. Λαπαθιώτη, δὲν ἔπαψε νὰ γράφη γιὰ τὸ «Μπουκέτο». Γιατί λέτε ὅμως πὼς ἡ ψυχή του εἶνε σκοτεινή; Γιατί εἶνε κι' αὐτὸς... ξενύχτης; Ἦ μᾶλλον ἦταν. Τώρα τελευταῖα μᾶς ἐπρόδωσε. Κοιμᾶται τὰς νύκτας, σηκώνεται πρωῒ καὶ πηγαίνει στό... Δαφνί! Δηλαδή, θέλουμε νὰ ποῦμε στὸ Σκαραμαγκᾶ. Ἐκεῖ θεᾶται τὴν θάλασσα καὶ γυρίζει στὰ ἴδια ἐπὶ... σούστας. Μ. Κολ., Πειραιᾶ. Τὸ νέο σας ποίημα ἀρχίζει καλά, μὰ τελειώνει πολὺ-πολὺ κακά. Τὶς «Σκιὲς» θὰ σᾶς τὶς στείλουμε. Συννεφιασμένη Δύσι, Ἀλεξανδρούπολι. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Πολὺ κοινό. Α. Λ., Πειραιᾶ. Ἂν δὲν σᾶς ἀπαντήσαμε ὥς τώρα, σημαίνει πὼς τὸ διήγημά σας δὲν θἄφτασε στὰ γραφεῖα μας. Σ' ὅλους ἀπαντᾶμε. Καὶ στὶς πιὸ ἐξωφρενικὲς ἐπιστολὲς καὶ γιὰ τὰ πιὸ ἀνεπιτυχῆ ποιήματα ἢ πεζά. Ἀντ. Δακόπουλον, Θεσσαλονίκην. Στεῖλτε τὴ «Φυσιογνωμία τοῦ Γάμου». Ἂν εἶνε καλὴ θὰ δημοσιευθῆ δωρεὰν καὶ μὲ ὅλας τὰς τιμάς. Στάσαν Εἱμαρμένου, Καστοριάν. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ τόσο εὐγενικὸ καὶ τόσο συμπαθὲς καὶ πονεμένο γράμμα σας:

«Ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο»,

»Ἔχεις ἑπτὰ χρόνια συνέχεια, ποὺ μὲ συντροφεύεις στὴ χαρὰ καὶ στὴ λύπη.

»Ἤμουνα δώδεκα ἐτῶν, ὅταν σὲ γνώρισα, ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο», ὑπὸ τὰς ἑξῆς περιστάσεις.

»Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1924 ἦρθα στὴν Ἀθήνα μὲ τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἀδελφό μου.

»Ὁ ἀδελφός μου νὰ ἐγγραφῆ στὸ Πολυτεχνεῖο κι' ἐγὼ ἤμουν ἄρρωστη καὶ μὲ βάλανε σὲ μιὰ κλινική.

»Ἄγνωστη, μέσα σὲ ἀγνώστους, ἔπληττα στὸ περιβάλλον αὐτό, ἂν καὶ μὲ ἀγαποῦσαν πολύ. Ἐγὼ δὲν εὕρισκα ἡσυχία σὲ τίποτα καὶ συλλογιζόμουν τοὺς δικούς μου. Μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα ἐρχόταν ὁ πατέρας μου μὲ τὸν ἀδελφό μου καὶ μ' ἔβλεπαν. Αὐτὸ διήρκεσε μιὰ ἑβδομάδα. Ἕνα ἀπόγευμα, τὴν ὁρισμένη ὥρα τῆς ἐπισκέψεως, ἤρθανε νὰ μὲ δοῦνε καὶ καθήσανε ὥς δύο ὧρες. Ἔπειτα σηκώνεται ὁ πατέρας μου ἀπὸ τὸ κάθισμα, ἔρχεται κοντὰ στὸ κρεββάτι καὶ μοῦ λέει: «Θὰ φύγω αὔριο γιὰ τὴν Καστοριά!». Ἐμένα μὲ πῆραν τὰ δάκρυα καὶ ἄρχισα νὰ κλαίω ἀσυγκράτητα, γιατί θὰ στεροῦμουν τὸν ἀγαπημένο μου πατέρα. Ἡ λέξεις «θὰ φύγω» ἀντηχοῦσαν στ' αὐτιά μου, καὶ μ' ἔπιανε τρομερὴ ἀπελπισία, στὴ σκέψι ὅτι θὰ ἔκανε δυὸ μῆνες νὰ ξαναγυρίση ἀπὸ τὴν πατρίδα.

»Μὲ τὶς σκέψεις αὐτὲς μὲ ἄφησαν. Πῶς θὰ μπορέσω, σκεφτόμουν, νὰ ὑποφέρω αὐτὸ τὸ μαρτύριο, ξένη μεταξὺ ξένων; Περισσότερο μὲ βασάνιζαν ἡ σκέψεις αὐτές, παρὰ ὁ σωματικὸς πόνος ποὺ εἶχα. Ὅταν τὸ ἀπόγευμα, ἡ ὥρα τέσσερες, βρισκόμουν στὸ κατακόρυφο τῆς στενοχώριας καὶ στριφογύριζα κάτω ἀπὸ τὰ κάτασπρα σενδόνια τοῦ κρεββατιοῦ, ἄξαφνα ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ εἶδα τὸν ἀδελφό μου. Κρατοῦσε στὸ χέρι δυὸ ἐφημερίδες, καὶ ἕνα περιοδικό. «Σοῦ ἔφερα, μοῦ λέγει, τὸ «Μπουκέτο» νὰ διαβάζης, καὶ νὰ περνᾶς κάπως εὐχάριστα τὶς ὧρες σου».

»Φεύγοντας ὁ ἀδελφός μου, πῆρα τὸ «Μπουκέτο» ἀπὸ τὸ κομοδῖνο καὶ γύριζα τὰ φύλλα του ἄσκοπα, χωρὶς νὰ μπορέσω νὰ διαβάσω διόλου. Ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἄρχισα νὰ διαβάζω, χωρὶς εὐχαρίστησι ὅμως, γιατί πρώτη φορὰ πῆρα νὰ διαβάσω. Δὲν μοῦ ἄρεσε καθόλου τὸ διάβασμα. Ἄλλωστε δὲν πῆγα καὶ πολλὰ χρόνια στὸ σχολεῖο.

»Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὅμως αἰσθάνθηκα τὴν ἀνάγκη τῆς συντροφιᾶς σου. Διαβάζοντάς σε εὕρισκα τόση καὶ τόση εὐχαρίστησι ποὺ μόνον μ' ἐσένα τὰ ξεχνοῦσα ὅλα, ὅταν βρισκόσουν στὰ χέρια μου.

»Καὶ τώρα πρὸ παντὸς ποὺ βρίσκομαι στὸ πέλαγος τῆς λύπης καὶ τοῦ πόνου γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ λατρευτοῦ μου πατέρα, τοῦ πιὸ ἀγαπημένου μου προσώπου ποὺ ἐλάτρευα ὥς τώρα, ἐσὺ μονάχα, ἐσὺ ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο» μὲ παρηγορεῖς. Λαχταρῶ πότε νἄρθη τὸ Σάββατο νὰ ἀπολαύσω τὴν συντροφιά σου ποὺ τὴν αἰσθάνομαι πιὸ περισσότερο ἀπαραίτητη ἀπὸ μέρα σὲ μέρα».

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ μᾶς γράφετε καὶ σᾶς εὐχόμεθα ὁλοψύχως κάθε χαρὰ στὴ ζωή σας. Χαρ. Πρώϊον, Ἄνδρον. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Πονεμένη Ψυχή, Μεσολόγγι. Δυστυχῶς δὲν δημοσιεύουμε κοσμικὴ κίνησι. Ἀθ. Σπήλιον, Μπράτφορδ. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰ φιλικὰ λόγια σας καὶ γιατί θυμόσαστε καὶ διαβάζετε τὸ «Μπουκέτο» τόσο μακρυὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ δυὸ μυθιστορήματα ποὺ δημοσιεύουμε τώρα δὲν ἔχουν βγεῖ σὲ βιβλίο. Κατάλογο τῶν ἐκδόσεών μας σᾶς στέλνουμε. Τὸ τραγουδάκι σας ὄχι ἐντελῶς καλό. Δείχνει ὅμως πὼς μπορεῖτε νὰ γράψετε καὶ νὰ μᾶς στείλετε κάτι καλύτερο, τὸ ὁποῖον καὶ περιμένουμε. Δ. Καροῦσον, Θεσσαλονίκην. Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα γιὰ τὰ καλά σας λόγια καὶ δημοσιεύουμε ἐδῶ ἕνα μέρος τῆς συγκινητικῆς ἐπιστολῆς σας:

«Ἀγαπητὸ «Μπουκέτο». Ἀχώριστε φίλε.

»Ἔχουν παρέλθει περὶ τὰ 3 1)2 χρόνια, ἀπὸ τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν, περνόντας ἀπὸ κάποιο παρατυχὼν περίπτερον, ἥλκυσε τὴν προσοχήν μου ἡ εἰς τὸ ἐξώφυλλον σου καλλιτεχνικὴ εἰκών.

»Ἦτο χειμὼν ὁ ἀέρας φυσοῦσε δυνατὰ προσπαθόντας νὰ σὲ ξεριζώσῃ ἀπὸ τὸ μέρος σου καὶ νὰ σὲ παρασύρει ὁ δυνατὸς βορρᾶς.

»Μᾶλλον ἀπὸ περιέργειαν παρὰ ἐνδιαφέρον ἀπεφάσισα νὰ ἐπικοινωνίσω μαζί σου, δίδοντας τρεῖς δραχμὰς εἰς τὸν καπνοπώλην. Σὲ ἔλαβον ἀνὰ χεῖρας.

»Ἐσκούπησα ἀπὸ πάνω σου μερικὰς σταγόνας ὕδατος αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐναπομίνει ἀπὸ τὴν πρὸ ὀλίγου ριφθῆσαν βροχὴν καὶ ὁποῖαι ὁμοίαζον περισσότερον μὲ παραπονετικὰ δάκρυα ἀνθρώπου ἐγκαταλλελειμένου εἰς τὰς βροχερὰς τοῦ ἔτους ἡμέρας.

»Ἔκτοτε ἔμεινα καὶ θὰ μείνω ὁ πιὸ πιστός σου σύντροφος, κλπ.».

Τὸ ποίημά σας ὄχι καλὸ δυστυχῶς. Α. Ἀντωνιάδην, Καλάμας. Μά, πρὸς Θεοῦ, εἶνε ποίημα αὐτό, ἀφιερωμένο μάλιστα σὲ δεσποινίδα; Ἰδού το γιὰ νὰ τὸ δοῦν κι' οἱ ἄλλοι ἀναγνῶσται μας:

Καλέ, χρυσό μου μπαρμπουνάκι,
ἔβγα ἀπὸ τὴ συλλογίσου
καὶ σείσου
καὶ κουνήσου...
Αὐτὰ γράφει τὸ παιδί σου
ποὺ τὸ παιδεύεις χρόνια
μοναχή σου
καὶ εἶνε θῦμα τῆς ντροπῆς σου.

Τὸ ἄλλο σας ποίημα λιγώτερο ἀνεπιτυχές!

Τὸ γραμμόφωνον κατήντησε τὸ ἀγαπητότερον μέσον ἐκλαϊκεύσεως τῆς μουσικῆς

Χωρὶς αὐτὸ κανένα σπίτι δὲν εἶνε τέλειο. Ὅλοι, νέοι καὶ γέροι, μαζεύονται γύρω του. Μ' αὐτὸ ἡ νεότης ἔχει στὴ διάθεσί της τὶς πιὸ φημισμένες ὀρχῆστρες τοῦ κόσμου, ποὺ παίζουν τοὺς τελευταίους χοροὺς τῆς ἐποχῆς. Χάρις σ' αὐτό, οἱ γέροι ξαναζοῦν τὴν εὐτυχισμένη ζωὴ τῶν νειάτων των, ἀκούοντας τὶς ὡραιότερες καντάδες ποὺ τραγουδοῦσαν στὶς ἐκλεκτές των. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ κανεὶς τὸ γραμμόφωνο, πρέπει νὰ ἔχῃ ενα οργανον μὲ τὶς τελευταῖες τελειοποιήσεις. Τὸ γραμμόφωνον ΣΤΑΡΡ, τύπου XXII, εἶνε τὸ μοναδικὸν ὄργανον ποὺ συγκεντρώνει τὰ χαρίσματα αὐτά:

ΜΙΑ ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΞΙΑ

Πώλησις μὲ μηνιαίας δόσεις παρὰ τῇ:

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: Στοὰ Ἀρσακείου 12, Πειραιεύς: Φίλωνος 48.
ΘΕΣ)ΝΙΚΗ: Βενιζέλου 22α. ΠΑΤΡΑΙ: Ρήγα Φεραίου 84.
ΒΟΛΟΣ: Ἑρμοῦ 111.

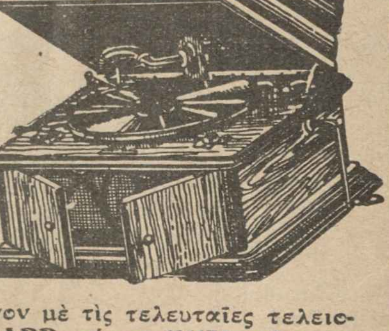

Πετᾷ αὐτὴ ἡ πέννα στὸ χαρτί.

Εἶναι ἕνα εἶδος μὲ γυριστὸ "κουμπάκι„ στὴ μύτη καὶ ἡ γλυστερὴ κίνησίς της διευκολύνει πολὺ τὸ γράψιμο. Ἐλαστικὴ ὡσαύτως παρέχει ὡραῖες σκιὲς - ἐδῶ κατάμαυρες, ἐκεῖ λεπτότατες - ὅπως διατάσσει ἡ θέλησίς σας.

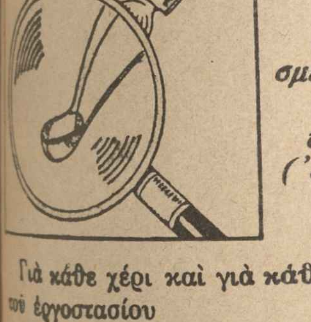

Ἰδοὺ πῶς εἶναι φτιασμένη ἡ μύτη τοῦ τύπου «Toboggan Pen» τοῦ Γεω. Β. Χιοῦς ('Αγγλικὸν δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας)

Γιὰ κάθε χέρι καὶ γιὰ κάθε λογῆς γράψιμο, ὑπάρχει μιὰ κατάλληλη πέννα τοῦ ἐργοστασίου

Γεω. Β. Χιοῦς

Τὰς πωλοῦν οἱ καλλίτεροι χαρτοπῶλαι, οἱ ἄλλοι θὰ σᾶς προσφέρουν ἀπομιμήσεις. Κάθε γνησία πέννα φέρει χαραγμένον τὸ ὄνομα:

GEO. W. HUGHES

DAS Cil

Ἡ κάθε chic γυναῖκα προσέχει νὰ μὴ γυαλίζῃ ἡ κάλτσα της, γιατὶ αὐτὸ προδίδει πὼς εἶνε ἀπὸ χόρτο (μετάξι τεχνητό).

Τὸ φυσικὸ μετάξι, ἐκτὸς τῆς ἐγγυήσεως ἀντοχῆς, δίδει φινέτσα καὶ ὡραία γραμμὴ στὸ πόδι.

Maison de Bas
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ-ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ 6

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΑΡΘΡΙΤΙΔΟΣ

Τὸ καλλίτερον φάρμακον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀρτηριοσκληρώσεως καὶ ἀρθρίτιδος ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε ἡ Arteriovaccine Dr Cilimbaris. Ἡ ἀρτηριοσκλήρωσις θεραπεύεται ταχέως διὰ τῆς ἀρτηριοβαξίνης Τσιλιμπάρη, ἄνευ διαίτης καὶ ἀφαιμάξεων, ἐπίσης καὶ ἡ ἀρθρῖτις ἄνευ λουτρῶν.

Τὴν συνιστοῦν οἱ διαπρεπέστεροι ἰατροὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ἰατροσυνεδρίου τῆς Βέρνης. Εὑρίσκεται εἰς τὰ φαρμακεῖα.

Ἀντιπρόσωπος:
Σ. ΒΟΣΥΝΙΩΤΗΣ
Φαρμακοποιός, Ἁγίου Κωνσταντίνου 15, Ἀθῆναι.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„

		Ἐσωτερ. Δρχ.	Ἐξωτερ. Δρχ.
ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ	τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ	60	80
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ	τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ	» 30	» 40
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι)	τοῦ ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ ἕκαστος τόμος	» 15	» 20
ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ	τοῦ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ	» 20	» 30
ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ	τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ	» 20	» 30
Η ΣΟΝΙΑ	τοῦ ΕΡΡΙΚΟΥ ΓΚΡΕΒΙΛ	» 15	» 20
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ	τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ	» 15	» 20
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ	τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ	» 15	» 20
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ	τοῦ ΜΥΡΖΕ	» 15	» 20
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ		» 15	» 20
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ	τοῦ Π. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ	» 5	» 8

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» Ὁδὸς Λέκα 7.

ΟΙ ΑΣΣΟΙ ΤΟΥ ΤΕΝΝΥΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥ
ΤΗΝ ΜΠΑΛΛΑΝ
DUNLOP...

...ΜΕ ΡΑΚΕΤΤΑ
DUNLOP

21 ΚΡΑΤΗ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 29
ΠΑΙΖΟΥΝ ΜΕ ΜΠΑΛΛΑΝ
DUNLOP ΤΟ DAVIS CUP
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ DUNLOP SPORTS C° L^TD
ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΙΜ. ΙΩΝΑΣ & Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ